

Znanstvena
strategija
Sveučilišta u Splitu
STR. 6-7

Prof. Jerbić:
S robotima će
nam biti bolje
STR. 24-25

Cicero opet
progovorio
hrvatski
STR. 29

god VIII.
broj 87.
30. siječnja
2017.
www.unist.hr

universitas

hrvatske sveučilišne novine

Rektorski zbor:

'Slučaj Barišić' okončan je 2012.

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je svojim posljednjim Mišljenjem ponovno u javnosti razbudio "slučaj Barišić", no Rektorski zbor je jasan: Odbor djeluje u neskladu sa zakonima i Ustavom, a cijeli slučaj je za akademsku zajednicu riješen još prije pet godina izjašnjavanjem etičkih odbora na sveučilištima

**NASTAVAK
NA STR. 3**

NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

DRAGAN MATIĆ/HANZA MEDIA

Dodijeljene Državne nagrade za znanost

Sam kraj 2016. u Hrvatskom saboru obilježen je dodjelom državnih nagrada za znanost, koje su laureatima uručili predsjednik Sabora, ujedno i predsjednik Odbora za dodjelu nagrada Božo Petrov i ministar znanosti i obrazovanja prof. Pavo Barišić.

Državnom nagradom za znanost za 2015. godinu nagrađeno je 29 znanstvenika, od kojih pet za životno djelo. Osim za životno djelo, podijeljene su i godišnje nagrade za znanost, potom za popularizaciju i promidžbu znanosti, te za znanstvene novake.

NASTAVAK NA STR. 16-17

Stručne i sveučilišne diplome razdvojiti u HKO-u

Najvažnija točka kojom se na četvrtoj sjednici bavio Rektorski zbor, i ujedno ona koja je izazvala najživlju raspravu, svakako je bilo predstavljanje Nacrta

prijedloga izmjena i dopuna Zakona o hrvatskom kvalifikacijskom okviru.

Predsjednik Zbora rektor Šimun Anđelinović rekao je da je tema u dnevni red uvrštena na zahtjev Ministar-

stva znanosti i obrazovanja, kako bi se našla najbolja rješenja i zakon uputio u proceduru nakon što je dijelom osporen na Ustavnom sudu.

NASTAVAK NA STR. 4-5.

IZVOR X-ICA.COM

SENAT SVEUČILIŠTA ISPUNIO UVJETE AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE IZ 2014.

Hrvatski studiji postali sveučilišni odjel

Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu

Odlukom sveučilišnog Senata promijenjen je status te su od sveučilišnog centra postali sveučilišni odjel, što je korak u nastojanju da Hrvatski studiji steknu punu pravnu osobnost i postanu punopravna sastavnica Sveučilišta u Zagrebu

Senat Sveučilišta u Zagrebu promijenio je status Hrvatskih studija, koji su od sveučilišnog centra postali sveučilišni odjel, čime je – nasuprot pojedinim stavovima koji su se tim povodom pojavili u javnosti, pa i izazvali prosvjed studenata HS-a – napravljen korak prema stjecanju pravne osobnosti Hrvatskih studija i pretvaranju u punopravnu sveučilišnu sastavnicu. Odluka Senata o statusu Hrvatskih studija donesena je gotovo jednoglasno, uz samo nekoliko suzdržanih glasova, a na preporuku Odbora za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija koji je osnovao rektor prof. **Damir Boras**. Status je promijenjen radi zadovoljenja uvjeta naloženih Akreditacijskom preporukom Agencije za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) iz 2014. godine.

Podsjećamo, na temelju provedenog reakreditacijskog postupka tadašnji je ministar znanosti, obrazovanja i sporta **Vedran Mornar** zatražio da se razriješi pitanje pravnog statusa i položaja Hrvatskih studija unutar Sveučilišta u Zagrebu. Pritom je preporučeno razviti koherentan, prepoznatljiv identitet i s njim povezan fokus na studijske programe i znanstvenu djelatnost, te bolje integrirati jedne studijske programe s drugima, kao i s općim (još nedefiniranim) profilom institucije. Ministar Mornar u pismu Sveučilištu tada je upozorio da bi u slučaju nezadovoljavanja uvjeta Hrvatskim studijima bila uskraćena dopusnica.

U skladu s navedenim zahtjevima, u najnovijoj odluci Senata stoji:

“Sveučilišni odjel Hrvatski studiji ustrojava i izvodi znanstveni rad i sudjeluje u izvedbi sveučilišnih studija i iznimno stručnih studija u više srodnih znanstvenih polja u skladu sa čl. 45 Statuta Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilišni odjel nastavlja znanstveni i/ili nastavni rad u poljima i granama koji su do sada bili zastupljeni na Hrvatskim studijima, a otvara se i mogućnost uvođenja novih programa koji bi zadovoljili uvjete u prihvaćenim preporukama koje je predložio sveučilišni Odbor za provedbu postupka rješavanja pravnoga statusa, znanstveno-nastavnoga profila i ustroja Hrvatskih studija.”

Navedeni odbor preporučio je konverzaciju i koherentnost svih studijskih programa, izbjegavanje preklapanja s drugim studijima na Sveučilištu, integriranje teorijske i metodološke komponente na kroatološkoj, europskoj i globalnoj razini, programski primjereno kombiniranje studijskih programa te integrirano izvođenje preddiplomskoga i diplomskoga studija.

Za provedbu prihvaćenih preporuka rektor Boras je imenovao, a Senat odobrio sljedeća privremena tijela: pročelnika Sveučilišnog odjela prof. **Marija Grčevića**, zamjenika pročelnika doc. **Marinka Šiška**, povjerenike doc. **Marjana Ninčevića**, doc. **Kristinu Milković**, doc. **Viktoriju Franić Tomić** i prof. **Daniela Labaša**, te članove privremenog Znanstveno-nastavnoga vijeća iz reda zaposlenika i vanjskih suradnika Hrvatskih studija. Navedena privremena tijela dužna su u roku od godine dana predložiti i donijeti Pravilnik o ustroju i djelovanju i opće akte Sveučilišnog odjela Hrvatski studiji, te organizirati izradu studijskih programa svih studijskih smjerova u skladu s prihvaćenim preporukama sveučilišnog Odbora.

Senatskom je odlukom precizirano da svi zaposlenici, nastavnici i studenti i pravno i praktično ostaju u istom položaju koji su imali do sada. Zaposlenici i vanjski suradnici Sveučilišnog centra Hrvatski studiji postaju zaposlenici i vanjski suradnici Sveučilišnog odjela Hrvatski studiji te zadržavaju sva prava stečena na temelju sklopljenih ugovora. Studenti upisani na studije Hrvatskih studija imaju pravo završiti studij prema programu i uvjetima koji su vrijedili u trenutku njihova upisa.

Zaključno se može konstatirati da je promjena statusa Hrvatskih studija iz sveučilišnog centra u sveučilišni odjel važan korak u nastojanjima da Hrvatski studiji u bliskoj budućnosti steknu pravnu osobnost i postanu punopravna sastavnica Sveučilišta u Zagrebu.

IVAN PERKOV

REKTORI HRVATSKIH SVEUČILIŠTA O OPTUŽBAMA PROTIV

Rektorski zbor: ‘Slu

nastavak s 1. stranice

Nakon kratkotrajnog zatišja, i početak 2017. obilježen je optužbama protiv ministra znanosti i obrazovanja prof. **Pave Barišića** za plagiranje dijelova članka objavljenog 2008. u časopisu *Synthesis Philosophica*, što je dovelo do napada na ministra, sve do zahtjeva za njegovom ostavkom iz dijela političkih i znanstvenih krugova. Kako je poznato, Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju je nekoliko dana prije kraja godine donio neobvezujuće mišljenje o opravdanosti prijave koju su protiv Barišića još 2011. podnijeli dr. sc. **Tomislav Bracanović**, dr. sc. **Pavel Gregorić**, dr. sc. **Tomislav Janović** i dr. sc. **Davor Pečnjak**. Mediji su objavili da je Odbor - nakon uvida u mišljenja Etičkog povjerenstva Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu iz 2011. i ad hoc etičkog povjerenstva Sveučilišta u Zagrebu iz 2012. - zaključio da je prijava “djelomično opravdana”. Naime, Odbor je zaključio da prof. Barišić jest prekršio Etički kodeks OE-ZVO-a zbog “plagiranja - prepisivanja i/ili preuzimanja ideja, misli i riječi drugih autora bez navođenja izvora podataka”. U odluci se izrijekom navodi da se to odnosi na preuzimanje dijelova komentara **Stephena Schlingera**, izvorno objavljenog u elektroničkom mediju, bez navođenja izvora.

S druge strane, četvorica znanstvenika koja su prijavila Barišića također su, odlukom Odbora, prekršili etički kodeks. Oni su, stoji u Mišljenju, slanjem prijave istodobno na više od dvadeset različitih

adresa različitih tijela, institucija i pravnih subjekata stvorili “neprijateljsko-radno, nastavno i akademsko okruženje uznemiravanjem”.

Ovo Mišljenje je izazvalo seriju napisa po hrvatskim medijima, s izjašnjavanjem znanstvenika i visokoškolskih institucija za i protiv ministra Barišića, a pismo potpore potpisalo mu je više od stotinu profesora hrvatskih sveučilišta, te je opet dobio podršku Rektorskog zbora.

Odbor izvan zakona

Sa svoje četvrte sjednice održane u Splitu 20. siječnja, reagirao je Rektorski zbor Republike Hrvatske, koji je razmatrao “aktualnu problematiku u vezi s radom Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju”. Na sjednici je Zbor jednoglasno potvrdio svoje ranije “Očitovanje vezano uz neobvezujuće Mišljenje Odbora za eti-

Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju svojim je posljednjim Mišljenjem ponovno razbudio ‘slučaj Barišić’, no Rektorski zbor je jasan: Odbor djeluje u neskladu sa zakonima i Ustavom, a cijeli slučaj je za akademsku zajednicu riješen još prije pet godina izjašnjavanjem etičkih odbora na sveučilištima

ku u znanosti i visokom obrazovanju”, kao i Zaključak s treće sjednice u ovoj akademskoj godini.

“Rektorski zbor RH i nakon najnovijih događaja i dalje stoji pri svojim ranije donesenim Zaključcima da je ovaj slučaj u redovitom i legitimnom postupku okončan prije pet godina, a da je trenutno djelovanje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju izvan zakonski zadanog okvira”, stoji u najnovijem priopćenju Rektorskog zbora.

U Očitovanju koje Rektorski zbor spominje nakon splitske sjednice kaže se sljedeće (donosimo ga u cijelosti):

“U svezi najnovijih događaja vezanih uz neobvezujuće Mišljenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju koje je donio na svojoj redovitoj 22. sjednici održanoj 21. prosinca 2016. godine, Rektorski zbor Republike Hr-

NIKOLA VILIĆ/HANZA MEDIA

UGLEDNI FRANCUSKO-HRVATSKI PRAVNIK I ZNANSTVENIK MARC GJIDARA U PISMU PREMIJERU

‘Sudjenje’ s argumentima iz prošlosti

Ugledni francuski pravnik i znanstvenik hrvatskog podrijetla, profesor emeritus Sveučilišta Panthéon - Assas **Marc Gjidara** obratio se ovih dana otvorenim pismom predsjedniku Vlade **Andreju Plenkoviću**, u kojem podržava ministra znanosti i obrazovanja **Pavu Barišića**. Pismo, uz redakcijsku opremu i kraćena, donosimo u prijevodu **Bosiljke Britvić Vetme**.

Prof. Gjidara pismo počinje izrazima poštovanja prema kolegama sa Sveučilišta u Splitu, s kojima surađuje u okviru francusko-hrvatske međusveučilišne suradnje, a za Barišića kaže da je izložen “jednoj sramotnoj, zlonamjernoj i po svemu sudeći orkestriranoj kampanji ocrnjivanja”.

“Sobzirom na trenutak u kojem je pokrenuta ova difamacijska kampanja, te imajući u vidu način na koji je vodena, držim da su napadi ad hominem usmjereni protiv profesora Pave Barišića ujedno usmjereni na cijelu akademsku zajednicu, pri čemu neki nastoje, baš kao i u nekim drugim vremenima, nametnuti svoje tutorstvo,

Dr. Marc Gjidara

TOM DUBRAVEC/HANZA MEDIA

premda im je područje istraživanja profesora Barišića posve strano. Reakcije onih koji su mu pružili svoju podršku dokazuju ipak da je zemlja izašla iz doba koje pripada prošlosti, jer je njihova solidarnost lišena svakog ideološkog ili političkog predznaka. Kolege sa Sveučilišta u Splitu su s punim pravom osudili žestinu i neprimjerenost kampanje zasnovane koliko na neozbiljnim i nepromišljenim, toliko i na nedosljednim argumentima, a koja ne služi na

čast niti njegovim napadačima, te puno govori o njihovim skrivenim namjerama i primislima koje ih pokreću. Jasno je da je cilj ove hajke destabilizirati ne samo ovog čovjeka nego i cijelu Vladu (...) u trenutku kada toliko stvari treba pokrenuti u područjima javne uprave, pravosuđa, obrazovanja, gospodarstva, obrane, diplomatskog djelovanja”, piše prof. Gjidara i nastavlja:

“Kao francuski sveučilišni profesor i pravnik, duboko povezan sa zemljom svojih obiteljskih korijena i zabrinut za budućnost Hrvatske - svoje domovine oduvijek i zauvijek - ne mogu a da ne osudim sramotne smicalice onih koji manipuliraju navodno ‘etičkom’ argumentacijom kako bi poravnali račune niske politikantske prirode i diskvalificirali jednog sveučilišnog profesora u njegovim ministarskim funkcijama u službi države. Osim toga, slobodan sam ovdje ukazati Vam i na temeljno pravno načelo koje je također mjera svakog djelovanja koje se smatra legitimom te a fortiori ‘etičkim’: to je načelo proporcionalnosti kojim se rukovodi praksas svih de-

mokratskih zemalja i onih koje se takvima smatraju, osobito u pravosudnim pitanjima. U ovoj aferi vrijednoj žaljenja, međutim, postoji očiti nesrazmjer između djela koja mu se stavljaju na teret - a koja su i sama diskutabilna - i pretjeranih, neopravdanih i zlonamjernih sredstava, kojima ta djela služe kao izlika.”

Prof. Gjidara nastavlja da bi se svatko “ovdje trebao držati mudre latinske pravne maksime, naslijeđene iz rimskoga prava: De minimis non curat praetor”.

“Nažalost, nije svima dano da se znaju izdici na čast preto- ra te je činjenica da ovu maksimu mogu shvatiti samo osobe u dobroj vjeri, koje poštuju pravičnost i mjeru u svojim sudovima, a koje razumiju što znači ‘suditi’. Oni pak koji se drže anakronih i obezvrijeđenih koncepata prava i pravičnosti, kako ih se u prošlim vremenima interpretiralo i instrumentaliziralo, doista više ne pripadaju sadašnjosti u mjeri u kojoj ostaju ukopani u stavovima i razmišljanjima prošlosti koju je Hrvatska definitivno odbacila”, stoji u pismu prof. Gjidare.

MINISTRA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA

Slučaj Barišić' okončan je 2012.

DAVOR PONGRAC/HANZA MEDIA

vatske podsjeća na svoje Zaključke koje je jednoglasno donio na 2. i 3. sjednici u ak. god. 2016./2017. temeljem kojih je 5. prosinca 2016. godine Vladi Republike Hrvatske i Hrvatskom saboru uputio Prijedlog za razrješenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju te za donošenje odluke o objavljivanju poziva za predlaganje članova Odbora, a nakon čega je iz Ureda predsjednika Vlade Republike Hrvat-

ske poslan dopis na relevantne adrese na daljnje postupanje, a o čemu do danas nismo dobili povratnu informaciju.

Ustavna tužba

Naime, Rectorski zbor RH je na svojoj 2. sjednici održanoj 4. studenog 2016. godine jednoglasno donio Zaključak kojim je podržao ocjene i stavove iznesene u Priopćenju Sveučilišta u Zagrebu od 31. listopada 2016. godine da se podnošenjem ustavne tužbe ospori proširenje

ovlasti Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju izvan zakonski zadanog okvira, što je učinjeno Izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa koje je Odbor za etiku donio na sjednici 15. lipnja 2015. Izmjenama i dopunama Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju uveden je „hijerarhijski red postupanja“, prema kojem prvu razinu etičkih tijela predstavljaju fakultetska povjerenstva, drugu razinu sveučilišna, dok „završnu razi-

Potpore Sveučilišta u Splitu

Predsjedniku Vlade Republike Hrvatske Andreju Plenkoviću obratio se pismom potpore ministru Pavi Barišiću i rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović, koji je ponovio dio ocjena Rectorskog zbora, no istodobno i skrenuo pažnju na nekoliko, kako se kaže u pismu, „nepobitnih činjenica“.

“Prof. dr. sc. Pavo Barišić kao sveučilišni profesor jedan je od najomiljenijih nastavnika s visokim ocjenama studenata za svoj rad, a što potvrđuju rezultati anonimnih i dobrovoljnih studentskih anketa u koje kao rektor imam uvid.

Nadalje, prema broju objavljenih radova, citiranih u najvažnijoj svjetskoj bazi znanstvenih radova Web of Science, prof. dr. sc. Pavo Barišić ne samo da spada u najproduktivnije profesore Filozofskog fakulteta, već i cijelog humanističkog znanstvenog područja na Sveučilištu u Splitu. Posljednjih nekoliko godina za vrijeme prethodnih resornih ministara, proračun resornog ministarstva konstantno se smanjivao, dok je jedan od prvih poteza sadašnjeg ministra Pave Barišića bio povećanje proračuna Ministarstva znanosti i obrazovanja“, stoji u pismu koje se zaključuje molbom premijeru da prekine “ovaj izmišljeni slučaj (...) i da se svi zajedno posvetimo puno važnijim problemima koji zbog ovoga padaju u sjenu, a za koje smo uvjereni da ih možemo uspješno rješavati u suradnji s ministrom Pavom Barišićem”.

obrazovanju. Dva člana Odbora koja su izabrana u Odbor na prijedlog Sveučilišta u Zagrebu (prof. Enes Midžić i prof. Josip Balaban) podnijela su ostavku na članstvo u Odboru, dok je predsjednik Odbora akademik Vlatko Silobrić podnio ostavku na mjesto predsjednika Odbora. Odbor, koji je tada ostao bez čelnika i koji je bez važne konstitutivne sastavnice članova s najvećega hrvatskoga sveučilišta bio bitno okrnjen u sastavu, izgubio je vjerodostojnost i formalni legitimitet za daljnje djelovanje.

Prijedlog Vladi RH

Imajući u vidu sve navedeno, Rectorski zbor RH još je 5. prosinca 2016. godine predložio Vladi Republike Hrvatske da, u skladu sa čl. 112., st. 1. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju podnese prijedlog Hrvatskome saboru za razrješenje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u postojećem sastavu te da donese odluku o objavljivanju javnog poziva za predlaganje članova Odbora i time pokrene postupak imenovanja Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju u novom sastavu.

Rectorski zbor RH i nakon najnovijih događaja i dalje stoji pri svojim ranije donesenim Zaključcima da je ovaj slučaj u redovitom i legitimnom postupku okončan prije pet godina, a da je trenutno djelovanje Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju izvan zakonski zadanog okvira“, stoji u očitovanju koje je potpisao predsjednik Rectorskog zbora Republike Hrvatske prof. Šimun Anđelinović. **R.I.**

POUKE 'SLUČAJA BARIŠIĆ'

Smisao podrške ministru

Piše:
DUŠKO ČIZMIĆ MAROVIĆ

Piše Čini se da je u “slučaju Barišić” jedan krug zatvoren: Vlada HDZ-a i Mosta, koja raspolaže vrlo komotnom parlamentarnom većinom, jednoglasno je podržala ministra Pavu Barišića. Naravno, medijski pritisak na Barišića neće prestati: naprotiv, u prvom će se času u Saboru i u medijima prozivke pojačati. No, ministar je sada dobio dovoljnu količinu dopinga da bi izdržao resorski teret koji mu je Andrej Plenković svojom podrškom udvostručio. A mi smo dobili nešto prostora da razmotrimo nekoliko pouke “slučaja Barišić”.

1. Ojačati akademsku autonomiju

Postupci Odbora za etiku – od samovoljnog proširivanja vlastitih ovlasti, preko etičkih povreda vlastitog Poslovnika do formalno upitnog, a sadržaj-

no inkompetentnog sastava – ukazali su na cijelu vertikalu društvenih opasnosti nastalu ugrožavanjem sveučilišne autonomije. Naime, bez pune slobode znanstvenog i umjetničkog istraživanja, stvaralaštva i poučavanja, bez samouprave vlastitim resursima i uređenjem unutarnjeg ustroja, akademskazajednica nije i ne može biti odgovorna široj društvenoj zajednici. Ugroza tih sloboda i prava nije prestala uvođenjem demokratskog poretka. A pojedinačni slučajevini nesposobnosti akademске zajednice da se drži visokih kriterija nisu ni valjan argument ni dopuštena izlika za paternalističku suspenziju akademskih sloboda, naprotiv, razlog su više za striktniju provedbu normi autonomije. Stoga Rectorski zbor s pravom odbacuje nadsveučilišnu arbitražu Etičkog odbora u konkretnim slučajevima, bez obzira na (ne) valjanost njegovih ocjena. Budući da su protuakademske uzurpacije rezultat zakonskog i institucionalnog nereda, uređenje pravnog sustava koji regulira znanost i visoko obra-

zovanje prioritet je za cjelovito uređenje pravnog sustava koji regulira znanost i visoko obrazovanje.

2. Osigurati najviše standarde kvalitete

Usvim mogućim instrumentalizacijama “slučaju Barišić” nije ostalo mnogo prostora za pitanja kvalitete ni teorijskog, ni pedagoškog ni upravljačkog rada sustava, institucija i pojedinaca, o kojima bila riječ. A glavna je općedruštvena uloga akademске zajednice ipak izgrađivati, promovirati i poštovati najviše kriterije. Stoga je standardizacija više kvalitete svih djelatnosti vezanih uz akademsku zajednicu temelj ostvarivanja društvene zadaće znanosti i visokog obrazovanja, pa je jedna od glavnih pouka ovog slučaja otvoriti ozbiljnu raspravu o svim preduvjetima podizanja standarda kvalitete. Zakon o kvaliteti, o kojem se već godinama bez uspjeha raspravlja, glavna bi prava i obveze napokon morao dati akademskoj zajednici i Nacionalnom vijećukao ključnom saborskom tijelu, a Mi-

nu“ predstavlja Odbor za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, što je u protivnosti s ustavnim načelom autonomije sveučilišta. Prilikom donošenja ovakvog Zaključka, Rectorski zbor Republike Hrvatske je imao u vidu zaključke, odnosno Mišljenje Etičkog povjerenstva Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, donesenog dana 17. ožujka 2011. godine kao i Mišljenje ad hoc etičkog povjerenstva Sveučilišta u Zagrebu, donesenog 4. travnja 2012. godine

u kojima su sve prijave odbačene kao neosnovane. Time je taj slučaj za sveučilišta okončan i nije bilo osnove za ponovljeno, odnosno dvostruko postupanje, posebice pet godina nakon okončanja slučaja od Odbora za etiku u znanosti i visokome obrazovanju.

Nadalje, Rectorski zbor Republike Hrvatske razmatrao je i na svojoj 3. sjednici održanoj 4. prosinca 2016. daljnju eskalaciju krize u djelovanju Odbora za etiku u znanosti i visokome

nistarstvu i podređenim stručno-administrativnim službama pripadajuće mjesto. Način izbora izvansveučilišnih instanciija ne smije više slabiti autoritet akademске zajednice. A sama proračunska sredstva treba povećati toliko da budu dovoljna za stimulaciju onih pojedinaca koji mogu činiti razliku. Bez svega toga nadolazeći tsunami privatizacije visokog obrazovanja – koji izbjeći ne možemo – nepopravljivo će urušiti već dosegnutu kvalitetu hrvatskog znanstveno-obrazovnog pogona.

3. Odgovornost za vlastitu riječ i vlastiti jezik

U moralistički sitnodušnoj redukciji pažnje na jedan dio jednoga članka jednoga ministra iz kojega se gata o sudbini Hrvatske, izvan pogleda su ostali ključni problemi nepodnošljivo aljkavog odnosa prema vlastitom tekstu ne samo naših studenata nego i zaprepašujuće velikog broja naših profesora. A svih nas zajedno prema vlastitom, hrvatskom jeziku! Usudim se tvrditi, prvo, da je golemu većinu prepisanog kod

nas motivirana puno više prezirom prema pisanju nego sklonošću ka krađi tuđega truda. A to ide na dušu naših profesora. Ja razumijem časne pojedince koji smatraju da ministru nisu dopušteni ni bezinteresni propusti. Ali ne razumijem kada mnogi od njih službeno apeliraju pred Nacionalnim vijećem da se u današnjoj Hrvatskoj one mogući diskriminaciju engleskog jezika!?! Taj oblik političke korektnosti može imati teže duhovne posljedice nego sva privatizacijska pljačka. Smatram da bi se ministar Barišić i svi koji mu pružaju podršku morali založiti za to da se u sve – u ama baš sve! – studijske programe uvede obvezan hrvatski jezik (studentima STEM područja na prvom mjestu), a da se sviradovinužni za znanstvenonastavno napredovanje moraju priložiti i na hrvatskom jeziku. Oni koji se s tim ne slažu, a Barišića podržavaju, tome se trebaju pridružiti za pokoru.

***

Smisao podrške Pavi Barišiću vidim ne samo u opravda-

nom Plenkovićevu otporu divljačkoj kriminalizaciji njegova ministra. Po mome sudu riječ je o posljednom naporu da se ne pristane na olake podjele hrvatskog društva i akademске zajednice. U tom se smislu ne može precijeniti pozitivni značaj činjenice da je Plenković HDZ odustao od političkog svojatanja domoljublja i pripadajuće podjele građana Hrvatske. Biti domoljub znači samo da netko voli vlastiti dom. No ako moj dom bukne, kako znati hoće li mi domoljub priskočiti u pomoć? Ili je požar baš on podmetnuo? Ili i jedno i drugo? A u kriminalizaciji slučaja Barišić nisu u pitanju samo stranačke razmirice nego i politička instrumentalizacija morala koja ne vodi samo u nove podjele nego izravno u mržnju. Podrška Barišiću tome se opire. Kao i medijskom despotizmu koji onemogućuje raznoglasje radi tiranije umrežene demokratske većine. A podrška je i korisna, jer će ovaj ministar, da bi odradio cijeli mandat, morati postati najbolji ministar znanosti i obrazovanja.

4. sjednica Rektorskog zbora, Split, 20. siječnja 2017.

Hrvatski kvalifikacijski okvir razdvojio stručne i sveučilišne

Novim prijedlogom Zakona o HKO-u, nakon što je prethodni bio osporen na Ustavnom sudu, predviđa se da nositelji razine 7 sa stručnih diplomskih studija ne mogu "proći" prema doktorskim studijima bez ispunjavanja uvjeta koji se postavljaju pred diplomantima sveučilišnih diplomskih studija

nastavak s 1. stranice

Državni tajnik u MZO-u **Matko Glunčić** izložio je uvodno glavne značajke Nacrta, koji je morao poštovati primjedbe Ustavnog suda o načinima postizanja obrazovnih razina 8.1 i 8.2 za sveučilišne i stručne studije. Kako je rekao Glunčić, da bi se zadovoljila odluka Ustavnog suda, u nacrtu su prenesene definicije različitih vrsta kvalifikacija iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti.

- U članku 3. smo pobrojili sve kvalifikacije s njihovim definicijama koje smo direktno prenijeli iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom učilištu i tu nema ništa sporno. Ono što je ključno osim ovih koje su temeljne, ključno je da imamo ove dvije vrste kvalifikacija - kvalifikacije koje se steću stručnim studijima i kvalifikacije koje se steću sveučilišnim studijima. Vidi se da su to dvije vrste kvalifikacija, da to nije jedna te ista kvalifikacija - rekao je Glunčić, koji je ova rješenja usporedio s onima u nekim drugim europskim zemljama.

Riješena prohodnost

On smatra da se ovim Nacrtom riješio ključni problem, dolazak sa stručnog studija do kvalifikacija bez posebnih uvjeta.

- Vi iz osnovne škole možete doći ili u strukovno umjetničko obrazovanje ili na srednjoškolsko strukovno obrazovanje (4) i na gimnazijsko obrazovanje (4.1) s razine 1. S razine 4 možemo doći na razinu 5 (stručni studij, strukovno specijalističko usavršavanje i programi za majstore). Ono što je bilo upitno je kako prijeći prema gore. S razine 5, sa srednjoškolskog gimnazijskog obrazovanja i specijalističkih programa na razini 5 možemo doći do razine 6, preddiplomski sveučilišni studij i preddiplomski stručni studij s tim da je uvjet polaganje državne mature. Ono što je jako bitno je kako dalje? Preddiplomski stručni studij ne mogu doći na sveučilišni diplomski studij direktno, nego moraju popuniti obvezne kurikule, dakle to su oni obvezni uvjeti koje nameće sveučilište, moraju steći sveučilišnu diplomu. Onda s razine 7.1 ide poslijediplomski specijalistički ili može ići do doktorata do podnivoa koji je 8.1 poslijediplomski znanstveni magisterijski studij, zaostao iz prošlosti kao relik. Prohodnost je definitivno riješena. Nemoguće je doći

iz preddiplomskog stručnog studija do doktorata ako prethodno nisi došao na diplomski sveučilišni studij ili ispunio određene uvjete poput dodatne godine ili razlikovnih ispita - kaže Glunčić

Na primjedbu rektora **Alfija Barbierija** da bi to značilo da će do doktorata iz, primjerice, ekonomije lakše doći netko tko je diplomirao pravo nego netko sa specijalističkog diplomskog stručnog studija ekonomije rektor **Anđelinović** je ustvrdio da sveučilišni diplomski studij mora biti uvjet.

- Zašto neki liječnik ne bi polagao doktorat iz ekonomike u zdravstvu? Ne treba biti za znanost samo stručnjak, nego on treba prvo u doktoratu istražiti nova područja koja su najčešće interdisciplinarna. Dakle, nemojmo miješati struku od znanosti. Specijalistički diplomski i stručni studiji daju najveću stručnu razinu, ali ne daju znanstvenu ni istraživačku komponentu - smatra **Anđelinović**, dodajući da je sve do razine 7 vezano uz posao, a iznad toga za znanstveno-nastavni istraživački rad.

Zaštićena autonomija

Prof. **Vlatko Cvrtila**, predsjednik Vijeća veleučilišta i visokih škola koji je bio član Povjerenstva koje je radilo na ovom prijedlogu, kaže da je zakon u predloženom obliku usklađen sa Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju po kojemu se poslijediplomski sveučilišni studij može upisati nakon završetka diplomskog sveučilišnog studija. U verziji osporenoj na Ustavnom sudu stajalo je samo da je uvjet pristupanja razini 8.2 sedma razina, a to su specijalistički diplomski stručni studij, diplomski sveučilišni studij i poslijediplomski specijalistički sveučilišni studij.

- Ovo rješenje slijedi ono što je sud rekao, da stručni studij ne mogu nikako biti na istoj razini sa sveučilišnim studijima, a pogotovo ne mogu biti na 7. razini. Međutim, utvrdili smo da postoji europski kvalifikacijski okvir, utvrdili smo da mora biti na istoj razini. U ovom je prijedlogu naznačeno da postoje dvije vrste studija, da su različiti i točno je definirano zašto su različiti. I da u tom smislu na 7. razini postoje dvije različite vrste studija po opisima kako piše u Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, ali i da stručni studij ne može ići po vertikali prema znanosti zato što nema

taj istraživački dio, on ide prema radnome mjestu. Ako jednoga dana želi eventualno se baviti istraživanjima, onda se zna kud - preko diplomskog sveučilišnog studija. Mislim da je ovo rješenje koje je ponuđeno vrlo dobro rješenje zato što pokazuje različitost studija, vrlo je jasna razlika među njima i zaštićena je autonomija sveučilišta - kaže prof. Cvrtila.

Prof. **Hana Horak** sa Sveučilišta u Zagrebu upozorila je, međutim, da je raniji stav Rektorskog zbora bio da stručni diplomski studij ne može biti na istoj, sedmoj razini kao diplomski sveučilišni. Zbog toga smatra da ne treba pristati na rješenje gdje se stručni diplomski studij svrstava na razinu 7.1 u podvrste a i b zajedno s integriranim sveučilišnim studijem, preddiplomskim studijem...

- Ono što bih htjela ukazati kao pravnik jest činjenica da pored toga što nisu usvojeni ključni RZ u cijelosti nije izvršena ni odluka Ustavnog suda u cijelosti, jer se ne pravi razlike između jednako vrijednih, ali različitih studija. Svaki zakon, pa tako i ovaj, mora biti u svrhu pravne sigurnosti, a ovim zakonom se ne postiže pravna sigurnost jer se onima kojima je zakon namijenjen ne daje jasna i nedvojbeni definicija koje su njihove kvalifikacije - kazala je, dodajući da europski kvalifi-

kacijski okvir nije obveza nego preporuka, s uvažavanjem nacionalnih različitosti.

Spašen binarni sustav

Ministar **Pavo Barišić** ustvrdio je da ovakvim prijedlogom dobivamo "čist sustav koji nama omogućuje da održimo binarni sustav, ono što je dosad bilo prilično je konfuzno".

- Kad smo 2005. godine uveli preobrazbu cijelih studijskih programa, bilo je još uvijek prilično konfuzije i to je vidljivo sada u ovim našim nedoumicama koje su se pojavile. Međutim, ovo je sad prigoda da stvorimo pretpostavke za nadograđivanje pravnog sustava tako da binarni sustav bude uskladi, da omogućiti svim studentima i stručnim i sveučilišnih studija, da mogu i dalje nastaviti svoju naobrazbu u smislu cjelovitog obrazovanja i da se njihova prava ne uskraćuju. To je pretpostavka od koje se polazi i to je ovdje sasvim dobro izrađeno. Ja bih molio da se to poštuje i ne dira, ne dolazi u obzir spuštanje na 6. razinu, po europskom kvalifikacijskom okviru mi bismo ispalili smiješni - rekao je ministar.

I zadarska rektorica prof. **Dijana Vican** smatra da je predložena shema najbolja koja se dosad pojavila u raspra-

vama.

- Hrvatski kvalifikacijski okvir je zapravo legitimacija jedne države, kakav obrazovni sustav ona ima - kaže prof. Vican.

Najviše rasprave izazvala je predložena podjela 7. razine na dva podstupnja, pa potom razine 7.1 na a i b pod-podrazine na kojima su specijalistički diplomski stručni studij, odnosno diplomski i integrirani sveučilišni studij. Prof. Horak se založila za rješenje kojim bi te dvije kategorije bile jasnije razdvojene, tako da sveučilišni diplomski studij te integrirani preddiplomski i diplomski sve-

učilišni studij budu jasnije postavljeni stepenicu iznad stručnih, na razine 7, 7.1, 7.2... Snjom se složio i rektor **Boras**, smatrajući da se odvajanjem razine 7.1 na a) i b) poručuje da su one iste, čime se ne ispunjava zahtjev Ustavnog suda.

Nužna preciznost

- Trebalo bi reći ovako: razine 7 znanstveno-stručnih studija ili sveučilišnih studija. To nisu iste razine. Ako ja napišem: Primamo ljude sa 7. razinom, onda će se moći javiti i jedni i drugi. Onaj tko je završio nekakav stručni studij javit će se na oglas i reći da

Umjetnost gradi sv

Predsjednik Rektorskog zbora prof. **Šimun Anđelinović** predložio je, a ostali članovi jednoglasno prihvatili, osnivanje povjerenstva koje bi pripremio svojevrstni unutarhrvatski Erasmus, odnosno probudilo međusveučilišnu suradnju.

- Mislim da je najbolje područje te suradnje za započinjanje umjetnost, i to tako da osiguramo mogućnost da orkestar naše Umjetničke akademije, primjerice, dođe u Rijeku, Zagreb, Osijek, mi im platimo put, domaćin smještaj i prehranu taj dan i osigura koncert, a kad dođe njihov sastav, mi njih ugostimo. Na taj način bismo im omogućili upoznavanje, imali bi više koncerata, a u konačnici bismo mogli ići na nagrađivanje. Poslije bismo krenuli i u drugim područjima - rekao je Anđelinović.

Rekavši da Sveučilište u Zagrebu ima brojne slične saradnje, rektor **Damir Boras** je podržao prijedlog uz stav da

jasno e diplome

NIKOLA VILIC/HANZA MEDIA

ima ista prava kao i onaj sa sveučilišnom spremom - rekao je prof. Boras, a na primjedbu državnog tajnika Glunčića da se u natjecajima za zapošljavanje nigdje ne spominje razina, uzvratilo je pitanjem: "Čemu onda služi kvalifikacijski okvir?"

Srektorom se suglasila prof. Horak, predloživši da u zakonu bude navedeno kao razina 7.1 – kvalifikacije stečene završetkom diplomskih stručnih studija i razina 7.2 – kvalifikacije stečene završetkom sveučilišnih diplomskih studija te integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija.

- Radi se o jednoj riječi, a ta

jedna riječ dovodi do zabune. Ovdje je bitno precizno kvalificirati o čemu se radi. Kad u zakonu nedostaje jedna riječ, to u konačnici može izazvati veliki problem - rekla je.

Rektor Andelinović pak smatra da prijedlog zaslužuje pohvale jer je jasno napravljena distinkcija da stručni studiji ne mogu bez prolaska kroz sveučilišni diplomski studij ići na doktorski studij, što je sukladno zakonu. Također, prijedlog je jasno razgraničio dvije vertikale, te je očito da su svi suglasni da se po opterećenju i broju ECTS bodova radi o razini 7.

Paralelne izmjene?

- Vaš prijedlog je 7.1, 7.2, 7.3, ovdje je 7.1 i 7.2, ali 7.1 ima a i b, poručio je, da bi prof. Boras opet ustvrdio da 7.1 a i 7.1 b nisu različite nego razine, što piše izričito u prijedlogu. On smatra da zbog toga i ovom zakonskom prijedlogu prijeti "obaranje" na Ustavnom sudu jer "temeljni zakon o znanstvenoj djelatnosti nije taj koji može podržati ovakvo rješenje".

- Ustavni sud će na temelju istih razmišljanja reći da ovo ne odgovara. Problem je u temeljnom zakonu i mi moramo brzo promijeniti temeljni zakon - rekao je rektor Boras.

Kompromisno rješenje ponudio je ministar Barišić - da u zakonsku proceduru istodobno sa Zakonom o HKO-u idu i izmjene Zakona o znanstvenoj djelatnosti.

Na koncu je rektor Andelinović predložio, a Rectorski zbog usvojio ponudeni prijedlog izmjena zakona, uz preporuku Ministarstvu da usvoji sugestiju Sveučilišta u Zagrebu o podjeli razine 7 na 7.1, 7.2 i 7.3.

- Napravili smo jedan ljudski kompromis, te studente smo zadržali na 7. razini i umirili ih, a s druge strane jasno se razlikuju, i to je svima jasno kad pogledaju tablicu. Dakle, regulirali smo da oni ne mogu ići na doktorski studij, to prije nije bilo jasno. Mislim da bismo ovim kompromisom riješili problem dok se temeljni zakoni ne usklade - rekao je predsjednik Rectorskog zbora.

sveučilišne mostove

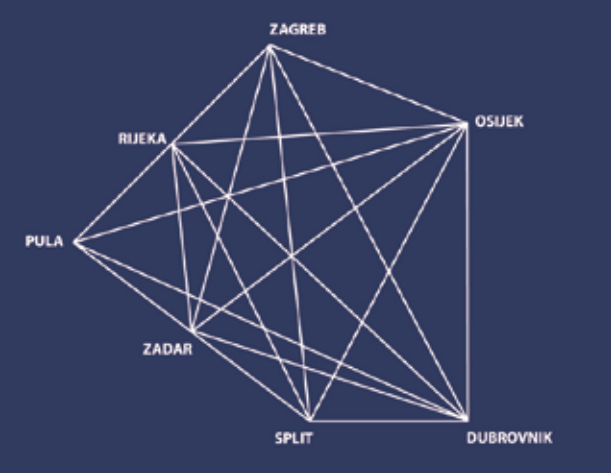
su sveučilišta i kulturne ustanove. Ideju je pohvalio i rektor **Marin Milković**, ističući potrebu za međusveučilišnom suradnjom na razini studenata i u drugim područjima po načelu reciprociteta, tako da studenti pohađaju semestar na nekom drugom sveučilištu. Također, istaknuo je kako su u tu svrhu na raspolaganju i pojedini fondovi EU-a, što je kao oblik financiranja podržao i prof. Andelinović.

- Prihvaćam dugoročno ovakvu suradnju i za druga područja, ali ovaj umjetnički je najbrži i najbolji jer ćemo nešto napraviti i pokazati, a s druge strane ćemo imati dovoljno vremena za pripremiti i prijaviti druge projekte - rekao je Andelinović.

U povjerenstvo za pripremu ovoga projekta ušli su: prof. **Mladen Janjanin** (Zagreb), prof. **Bashkim Shehu** (Pula), prof. **Branko Matulić** (Split), prof. **Dražen Milas** (Mostar), a Osijek i Rijeka će svoje kandidate javiti naknadno.

Rectorski Zbor

Zapošljavanje u skladu sa strategijom

Kako je rekao prof. **Rudolf Scitovski** sa Sveučilišta u Osijeku, povjerenstvo Rectorskog zbora zaduženo za izradu kriterija za dodjelu radnih mjesta sastavljeno od svih rektora ponudilo je prijedlog kojim su utvrđeni kriteriji za formiranje koeficijenata, po omjeru broja studenata, financijskoj vrijednosti, vanjskoj suradnji... Utvrđena je vrijednost pondera i napravljena raspodjela po sveučilištima. Sada slijede sugestije članova povjerenstva na te prijedloga, da bi na sljedećoj sjednici dokument došao pred Rectorski zbor.

- Model bi trebao biti dinamički, što znači da bi se nakon prve raspodjele koeficijenata kriteriji nešto morali promijeniti kroz ispunjavanje kriterija od strane pojedinih sveučilišta koja su dobili određeni broj koeficijenata, rekao je prof. Scitovski.

Predsjednik Rectorskog zbora prof. **Šimun Andelinović** istaknuo je da akademska zajednica treba imati objektivne kriterije, da bi se sredstva kojima raspolažu sveučilišta podijelila na pošten i kvalitetan način imajući u vidu i razvojne i neke druge

kriterije.

- Znamo koliko nam ljudi treba, a pametnom kadrovskom politikom, koja u stvari predstavlja najvažniju politiku svih naših sveučilišta, trebamo napraviti poštenu raspodjelu bez emocija, s brojkama, kaže prof. Andelinović.

Rektor pulskog sveučilišta prof. **Alfio Barbieri** podsjetio je na svojedobni prijedlog da mimo određene kvote petnaest posto bude namijenjen razvoju malih sveučilišta kako bi se ona mogla razvijati, a prof. Scitovski je rekao da će se i o tom prijedlogu još raspravljati, te da je istovjetan prijedlog stigao i sa Sveučilišta u Zadru i Sveučilišta Sjever. Rektor Sveučilišta Sjever prof. **Marin Milković**, pak, smatra da je predloženi model vrlo transparentan i kvalitetan, no da se s vremenom može nadograđivati.

Prof. Andelinović smatra da bi i Ministarstvo znanosti i obrazovanja - nakon što Rectorski zbor prihvati kriterije - dodao određeni broj koeficijenata, te da se sve zajedno "usklađi sa strateškim ciljevima naše države i našeg visokoobrazovnog sustava". Zbor je jednoglasno prihvatio izvješće prof. Scitovskog.

Novi ciklus reakreditacije

Predstavnic Agencije za znanost i visoko obrazovanje **Sandra Bezjak** izvijestila je Rectorski zbor o novom ciklusu reakreditacije visokih učilišta i novim standardima za ocjenu kvalitete, za koji je rekla da će dodatno pomoći unapređenju kvalitete naših visokih učilišta. Ravnateljica AZVO-a prof. **Jasmina Havranek** ističe da je riječ o sintezi koja će dati uvid u brojne podatke sustava visokog obrazovanja, s velikim količinama informacija, analitike, statistike... na više od 400 stranica. Ustvrdila je da je dokument ponajprije usmjeren prema politici, potom rektorima koji će iz toga materijala dobiti jako dobre preporuke i ono što je njima potrebno za olakšavanje rada, kao i dekanima i ostalim nastavnicima.

- U novim standardima željeli smo postići dodatno usklađivanje s revidiranom verzijom europskih standarda i smjernica i staviti dodatni naglasak na standarde za koje mislimo da nisu bili dovoljno naglašeni. U prvom redu to su standardi koji se odnose na ishode učenja, veze s kvalifikacijskim okvirom, te standard koji se odnosi na poučavanje i vrednovanje studenta, općenito podršku studentima.

Ukupno smo smanjili broj standarda, detaljno smo napisali svaki, donijeli pokazatelje i dokaze kako bi se lakše procijenila ispunjenost standarda. Napravljen je napredak i što se tiče sustava ocjenjivanja kako bi se postigla što veća konzistentnost u ocjenjivanju - rekla je Sandra Bezjak.

Sve stipendije u jednoj aplikaciji

Porektorica Sveučilišta u Zagrebu prof. **Ivana Čuković-Bagić** predstavila je buduću aplikaciju kojom bi bile obuhvaćene sve stipendije koje su na raspolaganju u Hrvatskoj, a u kojoj bi do sredine veljače trebali biti uvršteni svi potrebni podaci. Potom bi aplikacija bila predstavljena Rectorskom zboru i javnosti.

- Smatram da je vrlo važno tu online aplikaciju jako promovirati, jer samo tako informacije mogu doći do krajnjeg korisnika, do svih naših studenata, potencijalnih stipendista - rekla je prof. Čuković-Bagić.

Ona, međutim, smatra da bi trebalo ići i dalje, prema stvaranju jedinstvenog registra prema Ministarstvu financija, kao i osmišljavanju nekih obrazaca za potencijalne stipenditore koje još sada nemamo.

Pojašnjavajući zbog čega je Rectorski zbor ušao u ovaj

projekt, rektor **Šimun Andelinović** je kazao da se time željelo zaustaviti svojevrsni "intelektualni reket" različitih agencija, te napraviti jedinstvenu ponudu svih međunarodnih i naših stipendija. Kroz aplikaciju bi se kontroliralo i kako studenti koriste stipendije, odnosno prof. Andelinović je zahvalio Sveučilištu u Zagrebu i rektoru prof. **Damiru Borasu** što su za izradu aplikacije na raspolaganje stavili sveučilišnu infrastrukturu, a založio se i da se u projekt uključe i ministarstva koja daju stipendije, kao što će biti uključena sva druga tijela - veleposlanstva, gradovi, županije... Rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta prof. **Željko Tanjić** upozorio je da brojne biskupije također daju stipendije, možda čak i u milijunskim iznosima, a prof. Andelinović da bi one mogle ući u registar, kao i vojne, sportske i brojne druge.

ZNANSTVENA STRATEGIJA SVEUČILIŠ

Alen Soldo

Cilj: vodeće regionalno sveučilište s čvrstom mediteranskom orijentacijom

Senat Sveučilišta u Splitu na svojoj je posljednjoj sjednici u 2016. godini usvojio iznimno važan dokument, Znanstvenu strategiju za razdoblje 2017.-2021.. Strategiju je Senatu predstavio prorektor za znanost i međunarodnu suradnju prof. Alen Soldo.

Kako je pokazala provedena SWOT analiza, Sveučilište u Splitu ima velik broj kvalitetnih potencijalnih mentora, znanstvenika istraživača, te relativno suvremene znanstvenoistraživačke opreme i uređaja. Ipak, znanstvenoistraživački i umjetnički rad nije dovoljno orijentiran na suradnju među sastavnicama te suradnju s gospodarstvom, iako bi upravo Sveučilište trebalo doprinosti gospodarstvu, društvenom i socijalnom održivom razvoju kroz znanost, tehnološki napredak i inovacije. Pri tome, mora promovirati temeljna ili fundamentalna istraživanja koja unapređuju osnovne granice znanja. Jednako tako treba promovirati i tematska primijenjena istraživanja koja znanstvene ideje pretaču u praksu i donose dobrobit društvu. Posebna pažnja se mora posvetiti integrativnim istraživanjima koja povezuju i razvijaju interdisciplinarnu znanost i demonstriraju njezinu primjenjivost u svim sektorima društva. Transferom znanja, inovacija i tehnologija između Sveučilišta i gospodarstva će se povećati komercijalizacija rezultata istraživanja te zaštita intelektualnog vlasništva. Kako međunarodni programi

financiranja velikih znanstvenih projekata među glavnim kriterijima navode integrativnost projekata u kojima sudjeluje veći broj znanstvenih institucija različitih profila, jasna je nužnost znanstvene integracije sastavnica Sveučilišta pojednostavljenjem procedura zajedničkog djelovanja na tržištu te intenzivnijim priključivanjem međunarodnim istraživačkim projektima. Također, nužno je osigurati sustavne mehanizme koji će znanstvenike i umjetnike Sveučilišta i praktično poticati na vrhunska ostvarenja.

Nova Znanstvena strategija Sveučilišta u Splitu 2017.-2021. pozicionira nas kao srednje veliko sveučilište u EU-u, koje svoju ulogu vidi kao vodeće regionalno sveučilište, s čvrstom mediteranskom orijentacijom. Cilj je postati prepoznatljivo sveučilište, integrirano u Europski istraživački prostor sa snažnim sudjelovanjem u istraživačkim programima EU-a te drugim međunarodnim programima. Ono treba provoditi vrhunska multidisciplinarna istraživanja u temeljnim i primijenjenim znanostima s jakom i održivom suradnjom sa svim djelovima društvene zajednice, a posebice gospodarstvom. Ono će, također, svu svoju znanstvenu infrastrukturu učiniti dostupnom ostalim znanstvenicima iz drugih znanstvenih institucija u Hrvatskoj i svijetu, kao i gospodarstvu, radi maksimalne iskoristivosti, a u svrhu ostvarivanja vrhunskih rezultata istraživanja i njihovog prijenosa.

Prilikom izrade Znanstvene strategije 2017. – 2021. kao smjernice uzeti su strateški dokumenti: Strategija Sveučilišta u Splitu 2015. – 2020., Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast EURO-PA 2020, strateški dokumenti Europskog istraživačkog prostora (European Research Area, ERA), strateški dokumenti Europskog prostora visokog obrazovanja (European Higher Education Area, EHEA), Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Strategija pametne specijalizacije Republike Hrvatske 2016 – 2020, strategije ključnih europskih i svjetskih sveučilišta s kojima Sveučilište u Splitu razvija intenzivnu suradnju kao što je strategija Penn State University s kojim se razvija globalno strateško partnerstvo, te strategije nastavnih baza Sveučilišta u Splitu. Donosimo redakcijski prilagođeni tekst Strategije, odnosno njenih strateških ciljava i zadataka.

1. STRATEŠKI CILJ: Sveučilište u Splitu je istraživačko sveučilište prepoznato u europskom, odnosno globalnom istraživačkom prostoru.

Zadatak 1: Poticati dolazne/odlazne mobilnosti istraživača tako da broj dolaznih i odlaznih istraživača raste za 10% godišnje

Zadatak 2: Identificirati kapacitete za istraživanja i inovacije na Sveučilištu u Splitu izradom znanstvenoistraživačkog profila Sveučilišta u Splitu

Zadatak 3: Promovirati prednosti Sveučilišta u Splitu aktivnim promoviranjem profila istraživačkih grupa Sveučilišta u Splitu izravnom komunikacijom, društvenim mrežama i ostalim promotiv-

nim aktivnostima prema europskim istraživačkim institucijama i gospodarskim subjektima. Cilj je porast broja događaja međunarodnog karaktera na godišnjoj razini, s barem jednim događajem međunarodnog karaktera po sastavnicama na godišnjoj razini

Zadatak 4: Povećati prihode za financiranje znanosti sredstvima EU fondova na način da ugovoreni iznos sredstava na godišnjoj razini raste za minimalno 5 posto.

Zadatak 5: Povećati broj ugovorenih međunarodnih kompetitivnih projekata tako da broj ugovorenih projekata na godišnjoj razini raste za minimalno 5 posto.

Zadatak 6: Poboľšati poziciju Sveučilišta na eminentnim svjetskim rang-listama sveučilišta uz godišnji rast

Zadatak 7: Izraditi online bazu znanstveno-nastavnog osoblja koja će biti stalno ažurirana

2. STRATEŠKI CILJ: Znanstvenoistraživačke aktivnosti Sveučilišta u Splitu pridonose razvoju regije, Republike Hrvatske, Europske unije te cjelokupnog čovječanstva.

Zadatak 8: Rast broja projekata koji imaju utjecaj na razvoj regije, Republike Hrvatske, Europske unije te svjetske zajednice

Zadatak 9: Rezultate projekta diseminirati unutar znanstvene zajednice, prema gospodarskim subjektima i društvu u regiji, Republici Hrvatskoj ili Europskoj uniji

Zadatak 10: Identificirati ključna područja u kojima Sveučilište u Splitu može značajno utjecati na razvoj regije, Republike Hrvatske, Europske unije, odnosno globalno

Zadatak 11: Poticati suradnju s gospodarstvom – godišnji rast broja zajedničkih projekata i kvantifikacija uku-

pnih sredstava

Zadatak 12: Provoditi projekte za javni i privatni sektor - godišnji rast broja zajedničkih projekata i kvantifikacija ukupnih sredstava

3. STRATEŠKI CILJ: Potiče se interdisciplinarna suradnja znanstvenika funkcionalnom integracijom znanstvenoistraživačke djelatnosti pri Sveučilištu te u suradnji s drugim domaćim i stranim znanstvenoistraživačkim institucijama i gospodarstvom.

Zadatak 13: Godišnji rast broja prijavljenih interdisciplinarnih projekata u kojima sudjeluju znanstvenici s više od jedne sastavnice Sveučilišta

Zadatak 14: Godišnji rast broja prijavljenih interdisciplinarnih projekata u kojima sudjeluju znanstvenici s drugih domaćih i stranih znanstvenoistraživačkih institucija i gospodarskih subjekata

Zadatak 15: Godišnji rast broja projekata u kojima se koristi infrastruktura drugih znanstvenoistraživačkih institucija i gospodarskih subjekata, kroz broj sklopljenih ugovora s znanstvenoistraživačkim institucijama i gospodarskim subjektima

Zadatak 16: Uspostaviti sustav podrške prijavi i provedbi projekata za sve registrirane djelatnike Sveučilišta u Splitu

Zadatak 17: Izraditi pravilnik o korištenju znanstvenoistraživačke opreme Sveučilišta i pružanju usluga gospodarskim subjektima

Zadatak 18: Organizirati radionice gostujućih znanstvenika domaćih i stranih znanstvenoistraživačkih institucija i gospodarstva, najmanje 12 radionica godišnje

Zadatak 19: Povećati broj aktivnosti popularizacije znanosti na Sveučilištu

Zadatak 20: Povećati broj potpisanih ugovora o suradnji s inozemnim visokoobrazovnim ustanovama i gospodarstvenim subjektima

Zadatak 21: Aktivno koristiti postojeće i buduće ugovore o suradnji s inozemnim visokoobrazovnim ustanovama i gospodarstvenim subjektima

Zadatak 22: Poticati izrade projekata putem Ureda za projekte Sveučilišta u Splitu kroz osnivanje Ureda za projekte i godišnji rast prijavljenih projekata

4. STRATEŠKI CILJ: Potiče se umjetničko stvaralaštvo s naglaskom interdisciplinarne interakcije kulturne baštine i suvremenih kreativnih industrija.

Zadatak 23: Povećati broj umjetničkih djela izvedenih na međunarodnim festivalima, izložbama i sl.

Zadatak 24: Povećati broj ugovorenih nacionalnih umjetničkih i umjetničkoistraživačkih projekata

Zadatak 25: Poticati razvoj industrija u kulturi na području regije i Republike Hrvatske. Zadatak uključuje razradu modela, razvoj proizvoda (potpisivani ugovori o suradnji s gospodarskim subjektima i lokalnom zajednicom), te praćenje gospodarskih učinaka od strane Sveučilišnog centra za društvena, humanistička i umjetnička istraživanja.

5. STRATEŠKI CILJ: Poboľšanje doktorske izobrazbe kroz istraživački usmjerene doktorske studije strukturirane u okviru doktorskih škola.

Zadatak 26: Osnovati zajedničku doktorsku školu na Sveučilištu koja obuhvaća barem jedno znanstveno područje

Zadatak 27: Osnovati inte-

TA U SPLITU 2017.-2021.

rinstitucionalne i interdisciplinarne doktorske studije, barem jedan unutar strateškog razdoblja

Zadatak 28: Normativno regulirati doktorske studije kroz usvajanje Pravilnika o poslijediplomskim studijima

Zadatak 29: Normativno regulirati doktorske škole kroz usvajanje Pravilnika o poslijediplomskim studijima

Zadatak 30: Normativno regulirati ustrojavanja doktorskih studija kroz usvajanje Pravilnika o poslijediplomskim studijima

Zadatak 31: Organizirati zajedničke radionice za doktorande, najmanje dvije zajedničke radionice godišnje s oko 30 sudionika sa Sveučilišta u Splitu

Zadatak 32: Otvoriti zajednički Ured za poslijediplomske studije pri Sveučilištu

6. STRATEŠKI CILJ: Sveučilište u Splitu pozicionirano je kao bitan pokretač gospodarskog razvoja regije i na znanju zasnovanog poduzetništva kao i pametnih specijalizacija.

Zadatak 33: Razraditi i provoditi program predinkubacije i co-workinga na Kampusu, kroz formiranje barem 10 timova.

Zadatak 34: Poticati osnivanje Znanstveno-tehnološkog parka Sveučilišta.

Zadatak 35: Poticati osnivanje Centra kompetencija.

7. STRATEŠKI CILJ: Sveučilište u Splitu kao društveno odgovorna institucija služi društvu u svim segmentima gdje se javlja potreba za aktiviranjem ljudskih i materijalnih resursa Sveučilišta.

Zadatak 36: Sveučilišnu znanstvenu opremu staviti na raspolaganje lokalnom

gospodarstvu za podizanje tehnoloških kapaciteta malih i srednjih tvrtki te razvoja zajednički tehnoloških projekata kroz izradu i javnu objavu registra znanstvene opreme te određene osobe za stalno ažuriranje, kao i uspostava sustava praćenja korištenja sveučilišne opreme.

Zadatak 37: Razvijati mehanizme i poticati procese suradnje sa svim hrvatskim sveučilištima, a posebno onih priobalnih (Pula, Rijeka, Zadar i Dubrovnik) te s onima iz susjednih zemalja. Cilj je stalni rast broja zajedničkih projekata u odnosu na prethodno razdoblje.

8. STRATEŠKI CILJ: Sveučilište u Splitu promiče znanstvenoistraživački i umjetničkostvaralački rad kod mladih te sa svojim partnerima razvija programe postakadetskog zapošljavanja za svoje studente, a kasnije i za druge bivše studente kao mjera smanjivanja broja nezaposlenih.

Zadatak 38: Poticati nastavnike na mentoriranje studenata budućih poduzetnika u zajedničkim društvima utemeljenim na znanosti, znanju i tehnologiji (spin off i start up trgovačka društva), kroz usvajanje sustava poticanja mentora

Zadatak 39: Formirati tehnološko vijeće programa postakadetskog zapošljavanja.

Zadatak 40: Uspostaviti sustav praćenja i potpore u radu osnovanih tvrtki studenata Sveučilišta u Splitu.

Zadatak 41: Promovirati znanost i umjetnost kroz sveučilišne aktivnosti otvaranja prema javnosti i organizacijom događaja kao što su Festival znanosti, Smotra Sveučilišta i Sajam stipendija

9. STRATEŠKI CILJ: Sveučilište u Splitu funkcionalno integrira sve svoje djelatnosti radi postizanja najveće efikasnosti, ekonomičnosti, održivog razvoja i interdisciplinarnosti kao i unutar sveučilišne razmjene iskustava i najboljih praktičnih rješenja.

Zadatak 42: Izgradnja zgrade Znanstveno inovacijskog centra, gdje Sveučilište mora izraditi svu potrebnu dokumentaciju te ju predati nadležnom ministarstvu.

Zadatak 43: Integrirati izdavačku djelatnost na Sveučilišta u Splitu kroz formiranje sveučilišne naklade s prepoznatljivim vizualnim identitetom Sveučilišta i sastavnica.

Zadatak 44: Integrirati knjižnični sustav Sveučilišta u Splitu kroz uvođenje integrirane knjižnične programske podrške.

Zadatak 45: Uspostaviti zajednički informacijski sustav praćenja i analize znanstvene produktivnosti

SWOT strateški čimbenik - SNAGE

- Visoko kvalitetni djelatnici
- Znanstvena produktivnost
- Kapacitet za interdisciplinarna istraživanja
- Brojnost i učestalost međunarodnih kontakata i suradnje
- Znanstveni projekti iz svih znanstvenih područja
- Potencijal za osnivanje interdisciplinarnih, zajedničkih i združenih doktorskih studija
- Mogućnost sudjelovanja studenata u znanstvenom radu tijekom studija

SWOT strateški čimbenik - PRILIKE

- Korištenje Europskih fondova
- Zemljopisni položaj
- Suradnja s gospodarstvom kroz poduzetničke inkubatore te zajedničke integrirane projekte
- Suradnja s međunarodnim institucijama

SWOT strateški čimbenik - SLABOSTI

- Nedostatak znanstveno-nastavnog osoblja, preopterećenost nastavom i administrativnim poslovima
- Nedostatak administrativnog i pomoćnog osoblja, naročito osoblja vezanog za znanstvenu i projektnu aktivnost
- Nedovoljna povezanost s gospodarskim subjektima
- Nedovoljan broj interdisciplinarnih istraživanja
- Neprikladni prostorni resursi na pojedinim sastavnicama
- Nedostatak prikladne opreme za znanstveno-istraživački rad
- Nedostatno ulaganje u znanstvenu djelatnost
- Nedovoljan broj međunarodnih projekata
- Nepostojanje sveučilišnih centara izvrsnosti i kriterija za njihovo definiranje
- Nepostojanje okvira i smjernica za pametnu specijalizaciju
- Nedovoljna unutarnja i vanjska komunikacija
- Nepostojanje sveučilišnog sustava nagrađivanja i motiviranja znanstvenika
- Dezintegriranost doktorskih studija
- Nedostatak visoko kvalitetnih, međunarodno priznatih znanstvenih časopisa u izdanju Sveučilišta i sastavnica
- Nedovoljna međunarodna mobilnost istraživača na projektima
- Prevelika orijentiranost na državne potpore za znanstveno-istraživačku i umjetničku djelatnost
- Nizak broj predstavnika Sveučilišta u znanstveno-istraživačkim i umjetničkim tijelima/povjerenstvima na državnoj razini

SWOT strateški čimbenik - PRIJETNJE

- Nedovoljna državna ulaganja u znanost
- Preniska i neproporcionalna državna ulaganja u Sveučilište obzirom na njegovu veličinu i značaj
- Nemogućnost zapošljavanja mladih znanstvenika
- Nedovoljno stimuliranje mladih znanstvenika
- Nepovoljan pravni okvir za napredovanje u znanstveno-nastavnim i umjetničko-nastavnim zvanjima
- Problemi gospodarstva koji se reflektiraju na Sveučilište
- Mali utjecaj u donošenju odluka u znanstveno-istraživačkoj i umjetničkoj zajednici na državnoj razini

OSijek

MEĐUNARODNO NATJECANJE ZA BUDUĆE PODUZETNIKE

Osječki studenti na Video Pitch Competition

Sveučilište u Osijeku dobilo je priliku sudjelovati u međunarodnom projektu/natjecanju studenata pod nazivom International Video Pitch Competition. U organizaciji osim Sveučilišta u Osijeku sudjeluju i Sveučilišta u Peču (Mađarska), Ohio University (SAD), Swansea University (Velika Britanija)

i Polytechnic Institute of Castelo Branco (Portugal). Cilj projekta je omogućiti studentima predstavljanje poslovnih ideja i dobivanje povratne informacije od odabranih stručnjaka iz prakse, kao i umrežavanje studenata koji sudjeluju u natjecanju. Za pobjednike nacionalnog i međunarodnog kruga natjecanja osigurane su novčane nagrade. Pozivamo sve studente da se uključe. Kroz ovaj projekt Sveučilište u Osijeku dobiva međunarodnu izloženost, a uz mogućnost suradnje na ovom projektu otvaraju se vrata suradnje s članovima konzorcija na drugim, budućim projektima.

ZaDar

VELEPOSLANIK REPUBLIKE ITALIJE POSJETIO SVEUČILIŠTE U ZADRU

Za bolju suradnju u budućnosti

Rektorica Sveučilišta u Zadru prof. Dijana Vican ugostila je veleposlanika Republike Italije u Hrvatskoj Adriana Chiodija Cianfaranija, generalnog konzula Italije sa sjedištem u Rijeci Paola Palminterija, konzularnu dopisnicu sa sjedištem u Zadru Rinu Villani i tajnika Izvršnog odbora Talijanske unije Marina Corvu.

Prijamu su, uz rektoricu Sveučilišta, nazočili prorektorica za studije i studente prof. Nedjeljka Balić Nižić, prorektor za međuinstitucijsku suradnju i transfer tehnologija prof. Slaven Zjalić i pročelnik Odjela za talijanistiku prof. Valter Tomas. Razgovaralo se o postojećoj akademskoj i kulturnoj suradnji

na sveučilišnoj razini dviju dobrosusjedskih država. Također je istaknuto zadovoljstvo dosadašnjom suradnjom, ali i želja i spremnost za unaprijeđenjem. Sveučilište u Zadru, u sklopu programa Erasmus+, ostvaruje vrlo dobru suradnju s talijanskim sveučilištima, što pokazuju i 24 Erasmus+ ugovora o međusveučilišnoj mobilnosti i razmjeni, kao i sporazumi o suradnji s brojnim talijanskim visokoškolskim institucijama.

Pula

SPORAZUM S AKADEMIJOM TEHNIČKIH ZNANOSTI HRVATSKE

Pulsko sveučilište pristupilo ATZH-u

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli potpisalo je 11. siječnja 2017. s Akademijom tehničkih znanosti Hrvatske Sporazum o podupiru članstvu u Akademiji. Sveučilište je osnovano 29. rujna 2006. na temelju Zakona o osnivanju Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli. Tom prigodom predsjednik ATZH prof. Vladimir Andročec zahvalio je rektoru Sveučilišta prof. Alfiju Barbieriju i zaželio plodnu buduću suradnju dviju institucija.

Spli T

OKONČANA JOŠ JEDNA HUMANITARNA AKCIJA

Dobro srce studenata Splita

Uspješno je završena i osma humanitarna akcija „Dobro srce studenata Splita“ tijekom koje su studenti i djelatnici Splitskog sveučilišta prikupili značajnu količinu hrane, odjeće, obuće, igračaka i higijenskih potrepština. Donacije su predane Caritasu Splitsko-makarske nadbiskupije za obitelji iz njihova programa pomoći. Svečanosti završetka akcije i predaje prikupljenih darova prisustvovali su prof. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta s prorektorima, ravnateljica Caritas-a č.s. Vlatka Topalović, povjerenik za mlade Splitsko-makarske nadbiskupije te studentski kapelan don Mihael Prović, ravnatelj Studentskog centra Stenko Dell'Orco, predsjednik Studentskog zbora Petar Ramljak i Mirjana Milić, predsjednica ASUS-a, krovne alumni udruge Sveučilišta.

NASTAVLJENA AKCIJA 'HUMANNO SRCE SPLITSKOG SVEUCILIŠTA'

Još dvije sastavnice kuhale beskućnicima

Predstavnici Sveučilišnog odjela za studije mora posjetili su prihvatilište za beskućnike udruge „MoSt“, podijelivši im obroke pripremljene u studentskoj menzi „Indeks“. Prije njih isto su napravili predstavnici studenata i zaposlenika Sveučilišnog odjela za stručne studije s pročelnikom Ivanom Akrapom. Kao i dosad, za potrebe ove humanitarne akcije našeg Sveučilišta hrana se kuhala u menzi „Indeks“ Studentskog centra.

KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET DOBIO NOVE PARTNERE

Ichtis Travel postaje nastavna baza

Sveučilište u Splitu i Katolički bogoslovni fakultet kao njegova sastavnica sklopili su ugovor u uspostavi nastavne baze s putničkom agencijom Ichtis Travel. Ugovor su potpisali rektor Sveučilišta u Splitu prof. Šimun Anđelinović, dekan Katoličkoga bogoslovnoga fakulteta prof. Anđelko Domazet i direktorica putničke agencije Ichtis Travel Nataša Bulić. Ovo je prva uspostavljena nastavna baza na KBF-u, a budući da je ta agencija specijalizirana za organizaciju hodočašća i putovanja tragom vjere i kulture, studenti će na njoj moći stjecati praktična znanja i iskustva u povezivanju teoloških, vjerskih, kulturnih i turističkih sadržaja. R.I.

SVEUČILIŠNI SPORTSKI SAVEZ OSIGURAO STARTNA MJESTA

Studenti na Splitskom polumaratonu

Uz organizaciju sportskih manifestacija na Sveučilištu u Splitu, Splitski sveučilišni sportski savez se, sukladno planu i programu rada, brine i o nastupima naših studenata na domaćim i međunarodnim natjecanjima. Sljedeće natjecanje na kojem će nastupiti predstavnici Sveučilišta u Splitu je 17. splitski polumaraton, koji će se u organizaciji Maraton kluba „Marjan“ održati u nedjelju 26. veljače. Splitski sveučilišni sportski savez je za nastup na navedenoj manifestaciji osigurao 50 startnih mjesta za sve zainteresirane predstavnike Sveučilišta u Splitu, a prijave se primaju putem maila: sport@unist.hr.

REAKCIJE NA IZVJEŠĆE POVJERENSTVA ZA UNAPRJEĐENJE REFORME ODGOJA I OBRAZOVANJA

Rektorski zbor traži uključenje sveučilišta, Budak i Jokić optužili autore kao 'neznalice'

Rektorski zbor jednoglasno je podržao Izvješće koje je Universitas opširno predstavio u prošlom broju, no glavni akteri Cjelovite kurikularne reforme prof. Neven Budak i Boris Jokić usprotivili su se nalazima "Šustarovog povjerenstva"

U prošlom broju Universitas opširno smo predstavili izvješće Povjerenstva za unaprjeđenje reforme odgoja i obrazovanja kojeg je formiralo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, u kojem se zaključuje da bi budućnost reforme trebalo vratiti pod okrilje odgojno-obrazovne infrastrukture, umjesto da bude u rukama tijela poput Ekspertne radne skupine, koja nije dio toga sustava. Izvješće je predstavljeno i Rektorskom zboru, dobivši jednoglasnu podršku hrvatskih rektora:

“Rektorski zbor RH smatra da je u procese i povjerenstva vezano uz reformu obrazovanja obvezno potrebno uključiti na institucionalnoj razini izabrane predstavnike sveučilišta i visokih učilišta. Rektorski zbor je mišljenja kako je potrebno izraditi SWOT analizu kurikularne reforme te napraviti plan u kojem treba jasno precizirati postojeće stanje te njezine ciljeve i očekivanja.”

No, na izvješće su reagirali predsjednik Posebnog stručnog povjerenstva prof. Neven Budak, a potom i članovi bivše Ekspertne radne skupine predvođeni Borisom Jokićem. Želeći promovirati dijalog o svim temama koje se tiču hrvatskog obrazovnog sustava, te reakcije objavljujemo uz redakcijsko kraćenje i opremu.

Formalne primjedbe

Prof. Budak smatra da Povjerenstvo “nije dalo supstancijalne primjedbe” na sadržaj i razvojni potencijal Strategije, “već problematizira formalne detalje koji su se mogli lako razjasniti da se pokušalo komunicirati s ljudima koji su radili na izradi i provedbi Strategije”. Ovako, smatra on. Izvješće sadrži “niz netočnosti, neistinitih tvrdnji i kontradiktornih stavova”, te u nekim elementima “začudujuće nepoznavanje sustava”, poput zahtjeva za preispitivanjem zadaće Nacionalnog koordinacijskog i Nacionalnog operativnog tijela koji su prestali s radom 2014. godine. Predsjednik PSP-a negira da je reforma rađena izvan obrazovnog sustava, da je Strategija izrađena bez prethodne analize, te da se ničim ne oslanja na prethodna reformska nastojanja kao što se to spočitava u Izvješću. Dalje, navodi da je Strategija podržana od strane Europske komisije i predstavlja jedan od ključnih dokumenata za Operativni program “Učinkoviti ljudski potencijali” za razdoblje 2014.-2020.

Ipak, on zadržava određenu dozu optimizma nakon nedavnog sastanka s ministrom Pavom Barišićem “na kojem je zaključeno da postoji obostara-

na volja za nastavkom suradnje na provedbi Strategije”.

Komentar članova bivše Ekspertne radne skupine “ugašene” u lipnju 2016. Borisa Jokića, Branislave Baranović, Suzane Hitrec, Branke Vuk, Ružice Vuk, Zrinke Ristić Dedić i Tomislava Reškova dostupan je na mrežnim stranicama MZO-a, jer - kako se navodi u priopćenju ministarstva - MZO želi reformu obrazovanja provesti polazeći od “preklapajućega konsenzusa, minimalnoga okvira suglasnosti različitih sastavnica društva”.

Zanemareni dokumenti?

Članovi bivšeg ERS-a su odmah u uvodu ustvrdili da Izvješće “obiluje netočno prikazanim informacijama, neistinama te neprimjerenim iskazivanjem stavova bez konzultiranja svih dokumenata i komunikacije s velikim brojem osoba uključenih u rad na Cjelovitoj kurikularnoj reformi”, te bez uključivanja dijela dokumentacije. Dalje, smatraju “neprofesionalnom, nekolegijalnom i nečasnom” činjenicu da tijekom rada na Izvješću ni jedan član ERS-a nije upitan za moguća pojašnjenja.

Članovi skupine kažu da je “gruba laž” tvrdnja PUROO-a da su ovlaštenja MZOS-a prenesena na ERS, kao i da su reformski procesi smješteni izvan nadležnoga ministarstva i ustanova. To se argumentira time da su sve odluke, dokumenti i financijski poslovi pripremani i doneseni od strane službi ministarstva i ministara Vedrana Mornara i Predraga Šustara.

Skupina neistinito smatra ocjenu da je CKR zapravo samo izmjena “nastavnoga programa pojedinačnih predmeta prema ishodišta učenja i pridruživanju sadržaja ishodišta učenja”. Jokić i suradnici tu ocjenu smatraju uvredom na račun oko 700 stručnjaka uključenih u Cjelovitu kurikularnu reformu i njihovog rada predstavljenog u veljači 2016. s tadašnjim prvim potpredsjednikom Vlade Tomislavom Karamarkom i ministrom prof. Šustarom.

MZO zadržao nadležnosti “Svi nacionalni kurikulumski dokumenti (...) postavljeni su kao razvojni i otvoreni dokumenti koje je moguće mijenjati kao odgovor na potrebe djece i mladih osoba, odgojno-obrazovnih radnika i ustanova, novih znanstvenih i tehnoloških spoznaja i onih proizišlih iz prakse”, stoji u reakciji članova ERS-a, koji dodaju da se CKR odnosi na sve razine i vrste odgoja i obrazovanja. Također, kažu da je CKR redovito, na oko 700 skupova, predstavljana svim relevantnim tijelima

“kako bi se osigurala transparentnost procesa te maksimalna informiranost i uključenost svih dionika”.

Sobzirom na to da se u Izvješću nekoliko puta navodi stav da je ERS preuzeo nadležnosti ministarstva, i u komentaru se ta tvrdnja više puta negira, uz argument da su članovi bili imenovani ministarskim odlukama, a mjere koje je skupina predložila je 2014. usvojio Hrvatski sabor. Negira se i tvrdnja da za projekt CKR-a nije postojalo tzv. bazno istraživanje i podaci o stvarnom stanju, jer - kako kažu - od prvog dana CKR je “vođen kao cjelovit projekt kroz jasne aktivnosti, rokove, nadležnosti te rezultate”, a u arhivu se mogu naći “tisuće domaćih i međunarodnih radova i istraživanja koja su stručne radne skupine koristile u razradi svojih ideja”. Također, članovi ERS-a kažu da je “osmišljen i pripremljen jedinstven metodološki pristup izradi kurikulumskih dokumenata”, te izrađena tri metodološka priručnika kao osnova za izradu kurikulumskih dokumenata različite razine, a cilj i plan aktivnosti eksperimentalne provedbe objašnjeni su “u brojnim dokumentima”.

(Ne)sporni troškovi

Članovima ERS-a smetaju i prigovori o troškovima, te operativnoj potpori i dodjeli prostora za rad za koje kažu da su bili dio programa dviju Vlada, da su bili namijenjeni cijeloj reformi, a ne samo ERS-

u, te pritom često “nedostatni i zakašnjeli”. Članovi ERS-a ne negiraju iznos troškova navedenih u Izvješću, ali su sredstva dodijeljena od strane ministara Mornara i Šustara, bez učešća članova ERS-a. Također, ERS-ovci negiraju da su imali poseban status u odnosu na druga radna tijela u vidu novca, zapošljavanja...

Što se tiče načela i kriterija formiranja Stručnih radnih skupina, bivši ERS-ovci tvrde da su svi članovi SRS-ova “birani prema propozicijama Javnog poziva za prijavu kandidata”, da se vodilo računa “o primjerenosti zastupljenosti članova iz akademske zajednice i odgojno-obrazovnih ustanova različitih razina i vrsta obrazovanja”, a izbor je odobrila pravna služba ministarstva i potpisali resorni ministri.

Povjerenstvo MZO-a je imalo ozbiljnih prigovora i na stručnu javnu raspravu, prvo zbog kratkih rokova za analizu više od 4300 stranica materijala, a onda i zbog netransparentnosti. Članovi ERS-a smatraju, pak, da količina materijala ukazuje na složenost i slojevitost materije, pa se broj stranica “ne može smatrati preprekom u odvijanju procesa stručne rasprave i javnog savjetovanja”. Otklanjaju i prigovor o netransparentnosti, navodeći da su svi prijedlozi javno objavljivani, kao i očitovanja SRS-ova na te prijedloge, za što članovi skupina do danas nisu plaćeni.

R.I.

REAGIRANJE REKTORICE DIJANE VICAN:

Na reagiranje članova bivšeg ERS-a odgovorila je i su-predsjedateljica Povjerenstva za unaprjeđivanje odgoja i obrazovanja prof. Dijana Vican, rekavši da u svojoj karijeri i životu nije doživjela objede kao u komentarima Borisa Jokića i njegovih suradnika i suradnika.

“Tekst vrvi tvrdnjama u stilu osuda, objeda, uvreda i ponižavanja članova Povjerenstva profesionalno i osobno, koje se nižu u svakom komentaru: “gruba laž, potpuna neistina”, “Neistinito, nestručno i nečasno”, “potpuno nerazumijevanje”, “ovaj je navod bespredmetan”, “potpuno nepoznavanje procesa (ili zlonamjernosti)”, “bezočna su laž i sramotno djelovanje” (...),” piše prof. Vican.

Ona dodaje da je Povjerenstvo bilo usredotočeno na strateške aktivnosti i nositelje aktivnosti u Akcijskom planu, te “otkrivanje nepovezanosti tijela, skupina, institucija, koje sudionike odgojno-obrazovnog procesa dovode do problema u radu gotovo svih čimbenika koji čine odgojno-obrazovnu infrastrukturu”.

- Nijedan član Povjerenstva nije ni u primisli imao ugrožavanje i čiji časti i profesionalnog integriteta; stojim iza časti, časnog rada i istinoljubivosti svakog člana Povjerenstva, pa i iza onih koji su mislili, izražavali se i izjašnjavali suprotno od stavova drugih - kaže prof. Vican. S obzirom na ton komentara, prof. Vican kaže da nema potrebu “komentirati komentar koji su potpisali članovi ERS-a”.

Na kraju svog očitovanja rektorica Vican zahvaljuje ministru što joj je omogućio “ova neugodna saznanja o stavovima i osudama članova ERS-a o članovima Povjerenstva, te meni kao osobi i supredsjednici Povjerenstva; članova ERS-a (...) za koje mi nije nedostajalo riječi kada je trebalo istaknuti njihov rad, profesionalne i suradničke odlike prije postojanja ERS-a i kao članova ERS-a”.

SVEUČILIŠTE U SPLITU UGOSTILO EDUKACIJSKI SKUP AGENCIJE ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

Kako unaprijediti kvalitetu visokih učilišta?

Ravnateljica Agencije za znanost i visoko obrazovanje prof. **Jasmina Havranek** i njezine suradnice dr. **Vesna Dodiković-Jurković**, **Ivana Borošić**, mr. **Sandra Bezjak** i dr. **Marina Matešić** održale su predavanja iz područja unaprjeđenja kvalitete visokih učilišta u Zgradi tri fakulteta na Kampusu Sveučilišta u Splitu. Edukaciju je organizirao Odjel za unaprjeđenje kvalitete Sveučilišta u Splitu, a nazočili su rektor prof. **Šimun Anđelinović** s prorektorima, čelnici sveučilišnih sastavnica, članovi Vijeća Centra za unaprjeđenje kvalitete te članovi i voditelji povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete.

“Sukladno našoj strategiji cilj nam je da kvaliteta bude u svim porama Sveučilišta, a obzirom na uložene napore i zahvaljujući savjetima Agen-

cije mislim da smo na dobrom putu. Uspješno je završen ciklus reakreditacije na našim sastavnicama te slijedi reakreditacija doktorskih studija”, kazao je rektor Anđelinović, istaknuvši kako je reakreditacijski proces imao i negativnih posljedica za splitsko sveučilište i to prvenstveno smanjivanjem upisnih kvota na pojedinim sastavnicama. Prema riječima rektora, potrebno je u suradnji s resornim Ministarstvom povećati broj zaposlenika čime bi se poboljšao omjer profesora i studenata.

“Naše Sveučilište je u odnosu na druga slična sveučilišta u najnepovoljnijem kadrovskom položaju, a naš je zadatak to ispraviti na način da smanjimo vanjsku suradnju te povećamo broj studenata, kako bi dodatno unaprijedili kvalitetu, ali i spriječili odlazak mladih iz Splita, odnosno Dalmacije”, istaknuo

Edukacija o unaprjeđenju kvalitete visokih učilišta

je rektor Anđelinović napomenuvši kako su pred Agencijom i novi izazovi u smislu praćenja i kontrole kvalitete nastavnih baza, kako onih u Hrvatskoj tako i nastavnih baza iz inozemstva s kojima Sveučilište surađuje.

Ravnateljica Havranek je pak u svom obraćanju istaknula važnost održavanja edukacije ovog tipa zbog razvijanja kvalitetnog, učinkovitog i transparentnog sustava visokog obrazovanja. Naglasila je kako je Agencija uvijek na raspolaganju za sve potrebne informacije jer se za mnoge probleme u sustavu jačanjem suradnje mogu pronaći brza, jednostavna i kvalitetna rješenja.

Nakon uvodnog izlaganja voditeljice Centra za unaprje-

đenje kvalitete Sveučilišta u Splitu prof. **Jadranke Marasović**, predstavljeni su najnoviji stavovi i smjernice UNESCO-a, EUA-e i EURASHE s posebnim osvrtom na:

1. Rezultate prvog ciklusa vanjske prosudbe i reakreditacija na Sveučilištu u Splitu;
2. ESG 2015 smjernice;
3. Standarde za vrednovanje kvalitete visokog učilišta u postupku reakreditacije visokih učilišta;
4. Reakreditaciju doktorskih studija;
5. Vrednovanje za ulazak u Registar HKO-a;
6. Mrežu jedinica sustava osiguravanja kvalitete na visokim učilištima u RH (CroQA-net).

ANTONIJA ŽAJA

Hrvatska zaklada za znanost objavila je 1. prosinca 2016. natječaj “Partnerstvo u istraživanjima” s ukupnim proračunom za financiranje od 15 milijuna kuna. Ovaj program financira partnerstvo u istraživanjima između javnih sveučilišta ili javnih znanstvenih instituta registriranih u Republici Hrvatskoj i partnerskih ustanova, izvanproračunskih (izvan Državnog proračuna RH) izvora financiranja iz zemlje i inozemstva - privatne tvrtke, jedinice lokalne uprave i samouprave, inozemne zaklade i agencije koje financiraju istraživanja, inozemne znanstvene organizacije.

Projekt prijavljuju javna sveučilišta i znanstveni instituti registrirani u RH. Voditelj projekta mora biti istaknuti

HRVATSKA ZAKLADA ZA ZNANOST PARTNERSTVO U ISTRAŽIVANJIMA

Sveučilištima i institutima 15 milijuna kuna

istraživač s međunarodno priznatim dostignućima u znanosti i/ili tehnologiji u području u kojem prijavljuje projekt, te u stalnom radnom odnosu u ustanovi iz koje prijavljuje projekt ili zaposlen za vrijeme trajanja projekta na ustanovi u kojoj se projekt provodi. Redoviti članovi i zaposlenici Hrvatske akademije znanosti i umjetno-

sti mogu biti voditelji projekta i ako nisu u stalnom radnom odnosu na znanstvenoj ustanovi koja je nositelj projekta.

Istraživačko područje uključuje sva područja prirodnih znanosti, biomedicine i zdravstva, tehničkih znanosti, biotehničkih znanosti, društvenih znanosti, humanističkih znanosti i interdisciplinar-

ne znanosti. Najveći ukupni iznos financiranja po projektu koji dodjeljuje HRZZ iznosi 200 tisuća do 500 tisuća kuna godišnje, a najveći ukupni iznos financiranja je 1.5 milijuna kuna. Rok za prijavu je 28. veljače 2017. do 13h, trajanje financiranja projekta je od 2 do 3 godine, a okvirni kraj vrednovanja je rujan 2017. godine.

Prijava na natječaj Partnerstvo u istraživanjima odvija se putem e-pošte programa Partnerstvo u istraživanjima partner@hrzz.hr. Obrasci i dodatnu dokumentaciju potrebno je ispuniti prema uputama navedenim u natječaju i Uputama za podnositelje projektnih prijedloga na natječaj Partnerstvo u istraživanjima i poslati e-poštom. Sva pitanja vezana uz natječaj mogu se slati na partner@hrzz.hr. **UNIST**

AZVO-U BESPOVRATNIH 20 MILIJUNA KUNA

Europska sredstva za sustav osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja

Agenciji za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) dodijeljeno je gotovo 20 milijuna i 400 tisuća kuna za projekt Unaprjeđenje sustava osiguravanja i unaprjeđenje kvalitete visokog obrazovanja (SKAZVO), za razdoblje od lipnja 2016. do studenoga 2018. godine. Ova bespovratna sredstva izravno su dodijeljena iz Operativnoga programa Učinkoviti ljudski potencijali 2014. – 2020. Europskoga socijalnog fonda. Na svečanosti održanoj 27. prosinca 2016. u Ministarstvu znanosti i obrazovanja ugovor je, u ime AZVO-a potpisala ravnateljica **Jasmina Havranek** te u ime MZO-a ministar **Pavo Barišić**.

AZVO će u okviru projekta SKAZVO razviti nove i unaprijediti postojeće postupke vanjskog vrednovanja hrvatskih visokih učilišta i studijskih programa te pridonijeti unaprjeđenju kvalitete studijskih programa i jačanja kompeten-

Cilj je razviti nove i unaprijediti postojeće postupke vanjskog vrednovanja hrvatskih visokih učilišta i studijskih programa te pridonijeti unaprjeđenju kvalitete studijskih programa i jačanja kompetencija zaposlenika visokih učilišta

cija zaposlenika visokih učilišta. “Kvaliteta visokog obrazovanja od iznimne je važnosti, na kvaliteti mora biti temeljen cijeli sustav. Stoga nam je drago što će jedan od korisnika sredstva u idućem razdoblju biti upravo AZVO”, rekao je ministar Barišić.

“Kroz projekt SKAZVO razvit ćemo cjelovit novi sustav kvalitete”, istaknula je ravnateljica AZVO-a, prof. Havranek. “Prvi korak bio je orijentirati se na studijske programe i ishode učenja koje studenti unutar njih postižu. Krenuli smo i s vredno-

vanjem doktorskih studija jer je to razina ključna za nove generacije nastavnika i znanstvenika. Nakon toga ćemo se posvetiti dobrovoljnim programskim vrednovanjima te unaprjeđenju postupka inicijalne akreditacije programa”, navela je neke od planiranih projektnih aktivnosti ravnateljica Havranek.

Projektom će se uvesti i nove aktivnosti prikupljanja podataka i informiranja javnosti o visokom obrazovanju te razviti savjetodavne usluge namijenjene sadašnjim i budućim studentima.

“Smatrali smo da nam je dužnost biti i među prvima koji će olakšati nacionalni proračun i pomoći da Hrvatska bude u plusu bilance sredstava koje je u europski proračun uplatila i dobila nazad”, zaključila je ravnateljica Havranek. Svečanosti su se odazvali su se predstavnici nadležnih ministarstava te brojni članovi akademske i znanstvene zajednice. **UNIST**

DUbrovnik

KONFERENCIJA ZA NOVINARE REKTORA I GRADONAČELNIKA

Dubrovnik bliži studentskom domu

Gradsko vijeće Grada Dubrovnika još je 2015. donijelo zaključak o sufinanciranju izgradnje studentskoga doma, a sporazum o financiranju potpisan je u travnju 2016. godine. Ugovor o dodjeli sredstava prve rate u iznosu od 1.692.250 kuna rektor prof. Nikša Burum i gradonačelnik Andro Vlahušić potpisali su 30. prosinca 2016. Na konferenciji za novinare rektor Burum zahvalio je Gradskom vijeću Grada Dubrovnika i gradonačelniku Vlahušiću, Županijskoj skupštini i županu Nikoli Dobroslaviću na potpori ovom iznimno važnom projektu za lokalnu zajednicu, jer bez njihove potpore ne bi bili u mogućnost dobiti nepovratna sredstva iz europskih fondova. Prisutne predstavnike medija izvijestio je i o tijeku projekta, te rekao kako se uskoro očekuje otvaranje ponuda za odabir izvođača radova. Gradonačelnik

Vlahušić istaknuo je da Sveučilište u Dubrovniku ima potporu Grada od samog početka i ideje izgradnje studentskog doma, te je istaknuo na koje je sve načine Grad potpomogao ovaj projekt.

DONACIJA EUROPSKOG DOMA DUBROVNIK

Stručne knjige umjetnicima i restauratorima

Predsjednica Europskog doma Dubrovnik **Adriana Kremenjaš Daničić** uručila je pročelnici Odjela za umjetnost i restauraciju doc. Sanji Žaji Vrbici zbirku stručne literature iz područja umjetnosti. Riječ je o zbirci knjiga, monografija, enciklopedija, zbornika i vodiča iz područja povijesti umjetnosti te muzejske djelatnosti, koja se sastoji od ukupno 45 biblioteknih jedinica.

– Ova je zbirka ostavština pokojne Katarine Baničević. Njezin suprug Petar čuo je da se mi u Europskom domu bavimo posudbom, prodajom i razmjenom knjiga, pa me njegov brat Andersen Baničević kontaktirao sa zamolbom da tu zbirku preuzmemo. Dio literature koji se odnosio na povijest umjetnosti odlučili smo donirati Odjelu za umjetnost i restauraciju Sveučilišta u Dubrovniku – rekla je Kremenjaš Daničić.

Rijeka

PRIZNANJA SPORTAŠIMA I ORGANIZATORIMA EUROPSKIH SVEUČILIŠNIH IGARA

Nagrađeni zaslužnici s ESI-ja

U Rektoratu Sveučilišta u Rijeci održana je dodjela priznanja studentima sportašima i organizatorima Europskih sveučilišnih igara 2016. Priznanja su uručili rektor Sveučilišta u Rijeci prof. Pero Lučin i zamjenik predsjednika Europskih sveučilišnih igara 2016. Haris Pavletić. Europske sveučilišne igre Zagreb – Rijeka 2016., koje su trajale od 11. do 25. srpnja, okupile su oko 6000 studenata s više od 400 sveučilišta iz 41 zemlje, a studentice i studenti sportaši natjecali su se u 24 sporta pod motom “Srce vjeruje, um ostvaruje”.

Zahvalnice je dobilo više od 70 pojedinaca i institucija koji su sudjelovali u

organizaciji igara, te 56 sportaša sa Sveučilišta u Rijeci koji su osvajali medalje, za svoje zasluge u promociji Sveučilišta, Rijeke i Primorsko-goranske županije.

REKTOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU PROF. DAMIR BORAS U EMISIJI HRVATSKA ZA 5 HTV-A

Samo ulaganje u obrazovanje može osigurati društveni razvoj

Naše osnovno i srednje školstvo danas ne uspijevaju stvoriti mlade ljude kakve sveučilište traži i treba. Država mora znati da u školovanje, posebno osnovnoškolsko i srednjoškolsko, treba uložiti novac ako želi napredak. I ne samo novac: učiteljima vratiti dignitet!

Emisija Hrvatske televizije *Hrvatska za 5*, siječnja je bila posvećena suvremenim zadaćama temeljnih hrvatskih institucija. Urednik i voditelj **Branimir Bilić** tim je povodom u studio pozvao njihove čelnike, predsjednika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti akademika **Zvonka Kusica**, predsjednika Matice hrvatske akademika **Stjepana Damjanovića**, rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damira Borasa** i predsjednika Hrvatske biskupske konferencije zadarskog nadbiskupa mons. dr. **Želimira Puljića**. Donosimo osnovne poruke rektora Dami-

ra Borasa.

“Uz Zagrebačku nadbiskupiju i Hrvatski sabor, Sveučilište u Zagrebu je najdugovječnija hrvatska institucija i već ta tradicija nešto znači. No nije samo o tradiciji riječ: Sveučilište u Zagrebu temeljna je visokoobrazovna, znanstvena i kulturna ustanova današnje samostalne i demokratske Hrvatske. Temeljna zadaća te institucije koju ja ovdje predstavljam je stvaranje ljudi koji će unaprijediti Hrvatsku kritičkim promišljanjem, demokratskom tolerancijom i promocijom vrhunske znanosti bez ideološke isključivosti. Bez ovoga

Hrvatska za 5 - rektor Damir Boras

Sveučilišta i njegove društveno-humanističke komponente nemoguće je osmišljavati razvoj i napredak Hrvatske (...)

“Sveučilište u Zagrebu pozvano je govoriti o kvaliteti školstva. Naše osnovno i srednje školstvo danas ne uspijevaju stvoriti mlade ljude kakve

sveučilište traži i treba. Evo, na Fakultetu strojarstva i brodogradnje nismo uvijek imali dovoljno kandidata koji mogu položiti A razinu matematike na državnoj maturi. No država mora znati da u školovanje, posebno osnovnoškolsko i srednjoškolsko, treba uložiti novac

ako želi napredak. I ne samo novac: učiteljima vratiti dignitet! U Finskoj su učitelji u prvim razredima osnovne prepoznati kao najvažniji za razvoj djece, pa su stoga i najkvalitetniji i najbolje plaćeni.”

“Želim istaknuti da je usprkos nedostatnom financira-

nju znanosti u Hrvatskoj naše Sveučilište rangirano među četiristotinjak najboljih sveučilišta na svijetu što znači da ulazimo među jedan do dva posto najboljih. Izvrsni smo u tehničkim znanostima. Dokaz za to je i sedam velikih priznanja koja uključuju četiri zlatne medalje i Grand Prix na najvećem svjetskom sajmu inovacija u Bruxellesu. Jako smo dobri i u društvenim znanostima, primjerice, naša je pravna znanost na svjetskoj razini.

No, za veće rezultate treba promijeniti odnos i stav društva prema znanju uopće, a osobito prema onim znanstvenicima koji ne samo da simboliziraju hrvatsku izvrsnost, nego samozatajno rade a koji su, umjesto da budu društveno relevantni, nerijetko marginalizirani. Da ne govorim o sveučilišnoj upravi koja, osim na načelnoj razini, gotovo dvije godine nije imala pravog sugovornika u politici.” **R.I.**

NATJEČAJ HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI

Stipendije ‘Baloković’ za Harvard

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, kao institucija ovlaštena za predlaganje kandidata za dodjeljivanje stipendije iz fonda “Zlatko i Joyce Baloković Scholarship Fund” za poslijediplomski studij na Harvardskom sveučilištu, objavljuje mogućnost prijavljivanja za stipendiju studentima iz Republike Hrvatske u akademskoj godini 2017./2018. na bilo kojoj školi ili odjelu Harvardskoga sveučilišta.

Zainteresirani kandidati se pozivaju da podnesu molbu Upravi HAZU s potrebnim dokumentima, a zatim nadležni organ Harvardskoga sveučilišta potvrđuje kandidate, dopušta upis i određuje visinu stipendije.

Molba mora sadržavati sljedeće dokumente:

- potvrdu (dokaz) o prijavi za upis na Harvardsko sveučilište u akademskoj godini 2017./2018. (ime škole i programa na koji se kandidat prijavio)
- životopis
- diplomu o završenom visokoškolskom studiju (iznimno će se uzimati u obzir kandidati koji su u mogućnosti dostaviti dokaz da će diplomski studij završiti do lipnja 2017. godine)
- opis dosadašnjeg rada
- preporuke dvoje sveučilišnih profesora ili drugih znanstvenih radnika
- obrazloženje potrebe posli-

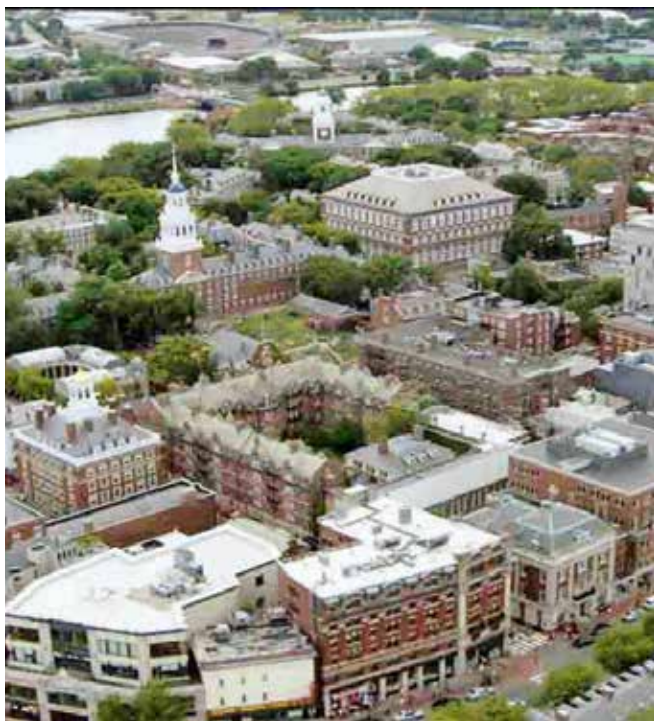
jediplomskog studija ili motivacijsko pismo

– potvrdu o poznavanju engleskoga jezika (TOEFL, IELTS ili dr.).

Ako je kandidat već upisan na Harvardsko sveučilište (traži stipendiju za drugu godinu školovanja), treba priložiti dokaz o završenju prvoj godini studija. Za dodjelu stipendije mogu se javiti i kandidati koji

su već upisani na Harvardsko sveučilište, ali su odgodili početak studiranja za godinu dana. Svi dokumenti, osim preporuka koje mogu biti i na engleskom jeziku, dostavljaju se na hrvatskom jeziku.

Natječaj je otvoren do 17. veljače 2017., a dodatne informacije mogu se dobiti e-mailom: djbuzimski@hazu.hr ili na telefon 01 4895 142 i 4895 170.

Harvard University

Kanadski veleposlanik na Sveučilištu u Zagrebu

POSJET KANADSKOGA VELEPOSLANIKA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Prekoatlantske akademske veze

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. **Damir Boras** primio je u radni posjet veleposlanika Kanade u Republici Hrvatskoj **Daniela Henryja Andrewa Maksymiuka**. Sastanku su nazočili prof. **Miloš Judaš**, prorektor za znanost, međuinstitucijsku i međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, prof. **Danijel Labaš**, povjerenik za međunarodnu suradnju Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu, prof. **Davor Ježek**, prodekan za međunarodnu suradnju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu dr. **Branka Rošćić** te **Vlatka Ljubenko**, savjetnica u kanadskome veleposlanstvu.

Tema radnoga sastanka bila je povezivanje kanadskih akademskih institucija sa Sveučilištem u Zagrebu. Zagrebačko sveučilište surađuje s nizom kanadskih sveučilišta,

među kojima su York University, University of Toronto, University of Saskatchewan te brojni drugi. Rektor Damir Boras istaknuo je spremnost da kao čelnik Sveučilišta dodatno podupre šire povezivanje dviju akademskih zajednica. Također, naglasio je i njegovu osobnu povezanost kao znanstvenik s kanadskim institucijama.

Veleposlanik Maksymiuk istaknuo je kako Kanada ove godine slavi 150. godišnjicu osnutka države te da je u studenome prošle godine predsjednica Republike Hrvatske **Kolinda Grabar-Kitarović**, tijekom službenoga posjeta Kanadi, proaktivno podržala jače akademsko povezivanje Republike Hrvatske i Kanade, u kojoj živi brojna hrvatska dijaspora.

Rektor Damir Boras predložio je da se kanadska godišnjica obilježi i na Rektoratu Sveučilišta u Zagrebu jednod-

nevnim skupom kanadskih i hrvatskih znanstvenika, što je veleposlanik zahvalno podržao.

Prof. Labaš izvijestio je na sastanku o uspješnome programu pod nazivom Hrvatski studiji, koje na University of Toronto izvode profesori Hrvatskih studija Sveučilišta u Zagrebu. Prof. Ježek sazeo je uspješnu suradnju Medicinskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu s McGill University i s University of Toronto, gdje predaje hrvatski znanstvenik prof. **Igor Štagljar**. Nadalje, prodekan Ježek spomenuo je da više od dvadeset kanadskih državljana studira studij medicine na engleskome jeziku koji se izvodi na zagrebačkome Medicinskome fakultetu. Zaključeno je da će se obnoviti bilateralni sporazum s University of Waterloo, ali i proširiti suradnju s University of Alberta i nekim drugim sveučilištima.

UNIZG.HR

impressum ♦ **universitas** ♦ hrvatske sveučilišne novine ♦ **redakcija** ♦ Franka Babić ♦ Antonija Žaja ♦ Damir Humski (fotografija) ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Gordana Alfrević ♦ **nakladnički savjet** ♦ prof. Ante Čović, predsjednik ♦ prof. Sandra Bischof ♦ prof. Zoran Curić ♦ prof. Branko Matulić ♦ prof. Mislav Grgić ♦ prof. Ante Bilušić ♦ prof. Nikola Račić ♦ **fotografije** ♦ Hanza Media ♦ **glavni urednik** ♦ Ivica Profaca ♦ **nakladnici** ♦ Sveučilište u Splitu i Sveučilište u Zagrebu ♦ **za nakladnike** ♦ prof. Šimun Anđelinović i prof. Damir Boras, rektori ♦ **adresa redakcije** ♦ Livanjska 5/IV ♦ tel. 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ostalo/sveucilisni-list-universitas

Dodijeljeno 1,7 milijuna kuna za studentske projekte

Senat Sveučilišta u Splitu na sjednici održanoj 26. siječnja usvojio je "Prijedlog Glavnog povjerenstva o raspodjeli sredstava ostvarenih od upisnina studenata Sveučilišta u Splitu u akademskoj godini 2016./2017.". Glavno je Povjerenstvo, pod predsjedanjem prof. Svena Gotovca, dodijelilo oko 1.7 milijuna kuna kroz nenatječajna sredstva, unutar triju kategorija: Znanost i tehnologija, Sveučilišni sport te Kultura, umjetnost i studentski mediji. Ostatak novca, do ukupnih 2.190.300 kuna iz upisnina namijenjenih studentskim projektima, biti će dodijeljeno kroz natječajna sredstva.

SVEUČILIŠNI SPORT

Članovi Posebnog povjerenstva za potrebe studentskih programa i projekata iz područja sveučilišnog sporta – profesor Boris Maleš, viši predavač Gordan Drašinac, docent Damir Jurko, te studenti Andrija Selestrin i Damir Bavčević – predložili su za odobrenje sljedeće projekte, u ukupnom iznosu financiranja od 685.000 kuna:

- UNISPORT SPLIT 16/17, Međufakultetska natjecanja - Prvenstva Sveučilišta u Splitu (organizacija) - 250.000
- UNISPORT HRVATSKA 16/17, Međusveučilišna natjecanja - Sveučilišna prvenstva Hrvatske (sudjelovanje) - 105.000
- Nastupi EUC 2017, Međusveučilišna natjecanja - Sveučilišna prvenstva Europe (sudjelovanje) - 60.000
- EUC SPLIT 2017, Međusveučilišna natjecanja - Sveučilišna prvenstva Europe (organizacija) - 180.000
- Sveti Duje 2017., Međusveučilišna natjecanja - EUSA CUP (organizacija) - 60.000
- Pennsylvania State University - suradnja, posebna odluka Glavnog povjerenstva - 30.000

ZNANOST I TEHNOLOGIJA

Članovi Posebnog povjerenstva za potrebe studentskih programa i projekata iz područja znanosti i tehnologije – Alen Soldo, prorektor za znanost i međunarodnu suradnju, profesori Igor Jerković i Hrvoje Gotovac, te studentice Josipa Bliznac i Kristina Odžak – predložili su za financiranje projekte sljedećih udruga, odnosno voditelja:

- #zeleno2017 (Viride ST, Filipa Dora Čapeta) - 18.000
- DUMP Days 2017. (DUMP, Josipa Braica) - 25.000
- Dump Internship 2017. (DUMP, Diana Šperanda) - 20.000
- Formula student FRT02 (UPS, Denis Plavljanjić) - 120.500
- Formula student FRT03 (UPS, Petra Krhač) - 30.000
- Ljetna škola 2017. na FGAG-u (Marina Tavra) - 30.000
- Mjerenje pritiska vala (Branimir Jurun) - 14.000
- Motostudent FRTm02 (Denis Plavljanjić) - 37.500
- Škola osnova programiranja (DUMP, Andrea Sikimić) - 16.000
- Tjedan otvorenih ventila (Barbara Barbir) - 140.000
- Suradnja s Penn State sveučilištem, posjet 5 studenata - 75.000

UKUPNO - 526.000 kn

Posebno povjerenstvo ujedno je pozvalo prijavitelje projekata koji nisu izabrani za financiranje kroz nenatječajna sredstva da se prijave za financiranje kroz natječajna sredstva. Riječ je o projektima Aplikacija za prijavu natječaja SZST (Mario Čepnja), Arhimedova turbina (UPS, Mislav Blajić) i Studenti za čisti Jadran (Invictus Mare, Dragutin Andrić). U vezi s navedenim, Posebno je povjerenstvo predložilo Glavnom povjerenstvu da se u sljedećem razdoblju raspiše i poziv za predlaganje projekata/programa kroz natječajna sredstva u preostalom iznosu od 204.100 kuna.

KULTURA, UMJETNOST I STUDENTSKI MEDIJI

Članovi Posebnog povjerenstva za potrebe studentskih programa i projekata iz područja kulture, umjetnosti i studentskih medija – studenti Luka Jadrić i Deni Pjanić, prorektor za kvalitetu, kulturu i umjetnost Branko Matulić (prof. art. Ante Kuzmanić i doc. dr. sc. Marita Brčić Kuljić nisu nazočili) – za financiranje su predložili projekte sljedećih udruga, odnosno voditelja, u ukupnom iznosu od 500.105 kuna:

- Peti Dani flaute (Lucija Butina) - 10.000
- Šesti Dani J.S. Bacha (Kristina Knežević) - 15.000
- 72 sata bez kompromisa (SKAC, Ivana Bešker) - 45.000
- Akademski pjevački zbor Sveučilišta u Splitu "Silvije Bombardelli" (Anamarija Tadin) - 30.000
- Allegro časopis UMAS (Jelena Šain) - 4505
- Badem – ansambl violina (Matea Beotić) - 8000
- Effatha (SKAC, Berislav Šapina) - 25.000
- Humanist (Ines Vitez) - 10.600
- Kraljica lopte (Marijana Markotić) - 50.000
- Međunarodni debatni turnir Split Open 2017. (Splitska debatna unija, Zvonimir Kuzmanić) - 42.000
- Music bus (Ivana Bandaló) - 25.000
- Musicology - from local to global (Marijana Markotić) - 6000
- Park skulptura Kampus (Duje Matetić) - 50.000
- S_UMAS (Jakov Salečić) - 50.000
- Suhozid-timeline (Viride ST, Filipa Dora Čapeta) - 25.000
- SveKuž (Split Misli, Josip Čaljkusić) - 6000
- Vizualni identitet Sveučilišta (Eleonora Matijašević) - 40.000
- Volonterski centar mladih Skac_St (SKAC, Ana-Marija Vrdoljak) - 25.000
- YOUCAT International 2017. (SKAC, Manuela Mirt) - 33.000

UKUPNO 500.105 kn

Posebno je povjerenstvo predložilo dodatnu stavku, sukladno strateškom opredjeljenju internacionalizacije Sveučilišta u Splitu, od 30 tisuća kuna za stipendije studenata u sklopu suradnje s Penn State University, a na području kulture, umjetnosti i studentskih medija. Ukupno je za područje kulture, umjetnosti i studentskih medija predviđeno 730.000 kuna. Od toga je navedenih 500.105 kuna predviđeno za nenatječajna sredstva, 199.995 za natječajna, unutar kojih se predlaže natjecanje projektima koji nisu prošli – 3nD UMAS (Ida Bugarić), Musica Perpetua (Ana Marija Paladin) i Priča o operi (Tea Požgaj), te 30.000 za suradnju s Penn Stateom.

ZaGreb

VELEPOSŁANIK JUŽNOAFRIČKE REPUBLIKE POSJETIO REKTORAT SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Erasmus+ na relaciji Pretoria - Zagreb

Prof. Damir Boras, rektor Sveučilišta u Zagrebu, ugostio je veleposlanika Južnoafričke Republike Johanna Marxa. Sastanku su bili nazočni akademik Vladimir Bermanec i voditeljica Ureda za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu dr. Branka Roščić. Glavna tema sastanka bilo je jače povezivanje južnoafričkih akademskih institucija sa Sveučilištem u Zagrebu. Zagrebačko sveučilište je 2015. sklopilo prvi bilateralni sveučilišni sporazum s University of Pretoria. Akademski znanstvena suradnja između pojedinih istraživača uspješna je već dugi niz godina. U tijeku je i projektna prijava na Erasmus+ mobilnost za partnerske države kojom bi studenti ili nastavno osoblje University of Pretoria dobili mogućnost za studijsku stipendiju ili akademski boravak na Sveučilištu u Zagrebu, i obrnuto. Veleposlanik Marx je naglasio osobito važnost činjenice da je Južnoafrička Republika kao jedna od zemalja BRICS-a u mogućnosti znatnije se razvijati zahvaljujući dostupnosti financija iz BRICS Development Bank. Također, jedan od razvojnih ciljeva je i izgradnja državne infrastrukture. U tom smislu veleposlanik je zamolio da se razmotri mogućnost upisivanja južnoafričkih studenata na studij Fakulteta strojarstva i brodogradnje. O tom pitanju održan je još dodatni sastanak s predstavnicima fakulteta na čelu s dekanom prof. Zvonimirom Guzovićem. Zaključeno je da na fakultetu kapaciteti i kolegiji na engleskom jeziku za strane studente postoje i da bi se trebala razmotriti suradnja s južnoafričkim sveučilištima na morskoj obali, kao, na primjer, University of Cape Town, te Stellenbosch University.

CENTAR ZA DEMOKRACIJU I PRAVO

Nagrada 'Miko Tripalo' Pravnoj klinici

Centar za demokraciju i pravo Miko Tripalo dodijelio je Pravnoj klinici Pravoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu godišnju Nagradu "Miko Tripalo" za doprinos razvoju demokracije i slobode medija, poticanje pravne, političke i društvene ravnopravnosti hrvatskih građana. Studenti i drugi suradnici Klinike nastoje se u klinici voditi najvišim standardima pravne profesije. Klinika je osnovana u jesen 2010., i uključena je u nastavni plan i program Pravoga fakulteta.

REKTOR DAMIR BORAS URUČIO POSEBNA PRIZNANJA DOCENTIMA

Plakete Švaiću i Kanižaju

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Boras uručio je posebno priznanje doc. Davoru Švaiću. Priznanje je dodijeljeno dr. Igoru Kanižaju, docentu Fakulteta političkih znanosti, i Davoru Švaiću, docentu umjetnosti Akademije dramske umjetnosti, za predan rad te vrijedan doprinos u organizaciji i provedbi Smotre Sveučilišta u Zagrebu 2015. godine. Rektor Damir Boras uručio je priznanje docentu Davoru Švaiću u povodu Dana Sveučilišta koji je svečano obilježen 3. studenoga 2016. godine.

POSEBNO PRIZNANJE PROF. NADI ČIKEŠ

Počast prvoj dekanici Medicine

Rektor Sveučilišta u Zagrebu prof. Damir Boras uručio je posebno priznanje prof. Nadi Čikeš, uglednoj profesorici i prvoj dekanici Medicinskoga fakulteta, za dugogodišnji predan rad u sveučilišnim tijelima, osobito kao dugogodišnjoj članici Rektorskoga kolegija u širem sastavu, i za doprinos napretku Sveučilišta u Zagrebu. Rektor Damir Boras uručio je priznanje profesorici Nadi Čikeš u povodu Dana Sveučilišta koji je svečano obilježen 3. studenoga 2016., međutim, profesorica zbog spriječenosti nije bila u mogućnosti nazočiti svečanoj sjednici Senata.

PLANOVI STUDENTSKOG RAČUNSKOG CENTRA U 2017. GODINI

SRCE: e-podrška modernom obrazovanju i znanosti

Ravnatelj Sveučilišnog računskog centra dr. Zoran Bekić i zamjenik ravnatelja Ivan Marić predstavili su osnovne elemente iz Plana rada Srca za 2017. godinu.

- Srce će i dalje ostvarivati svoju dvojaku misiju. S jedne strane, to znači osigurati akademskoj zajednici pristup najnovijim informacijskim i komunikacijskim tehnologijama. Ali istovremeno treba osigurati da mnogobrojne postojeće usluge i sustavi nastave pouzdano funkcioniraju i razvijati, naglasio je Bekić i nastavio:

- Napredna e-infrastruktura danas je temelj modernog obrazovnog procesa, a bez nje su danas nezamisliva i međunarodno relevantna i učinkovita istraživanja i znanost. Pri tome jedno od važnih načela koje Srce promovira je načelo otvorenosti, koje rezultira ne samo izgradnjom otvorenih infrastrukture koje trebaju biti dostupne svim dionicima u akademskoj i istraživačkoj zajednici, nego i rezultati nastali u sustavu znanosti i obrazovanja trebaju biti dostupni svima.

Stiže Dabar

Ove godine aktivnosti Srca bit će vidljive kroz ukupno 56 različitih usluga iz portfelja Srca, a Plan rada predviđa i veći broj razvojnih iskoraka. Tijekom 2017. godine Srce će nastaviti intenzivan razvoj sustava Dabar (Digitalni akademski arhivi i repozitoriji), kao nacionalne podatkovne infrastrukture za upravljanje digitalnom imovinom ustanova i grupa iz sustava znanosti i visokog obrazovanja. Pri tome će posebna pažnja biti posvećena implementaciji podrške za nove vrste objekata u Dabru te povezivanju Dabra s ostalim informacijskim sustavima u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Srce će i dalje nastaviti suradnju s ustanovama iz sustava znanosti i visokog obrazovanja na definiranju i razvoju novih funkcionalnosti Dabra. Isto vrijedi i za portal hrvatskih znanstvenih i stručnih časopisa Hrčak. Na-

Ove godine aktivnosti Srca bit će vidljive kroz ukupno 56 različitih usluga iz portfelja Srca, a nedavno usvojeni godišnji plan rada predviđa i veći broj razvojnih iskoraka

Ravnatelj Sveučilišnog računskog centra dr. Zoran Bekić i zamjenik ravnatelja Ivan Marić

staviti će se razvoj postojećih informacijskih sustava u visokom obrazovanju kao što su ISVU - Informacijski sustav visokih učilišta, ISSP - Informacijski sustav studentskih prava, MOZVAG - Informacijski sustav za vrednovanje visokih učilišta i studijskih programa ili ISSRH - Informacijski sustav Registra hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Posebno važnim smatramo početak rada na projektu izgradnje Informacijskog sustava znanosti (CroRIS), koji treba omogućiti sustavno prikupljanje i cjelovit uvid u istraživačke kapacitete i rezultate istraživanja u Hrvatskoj. Projekt se pokreće u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, a očekuje se da će također biti financiran sredstvima iz europskih fondova.

Znanje na "oblaku"

Jedan od najvažnijih poslova i iskoraka Srca u 2017. svakako je nastavak rada na pripremi projekta izgradnje Hrvatskog znanstvenog i obrazovnog oblaka (HR-ZOO), čije financiranje je predviđeno iz Europskog fonda za regionalni razvoj. Kroz projekt se trebaju

obnoviti, odnosno u potpunosti rekonstruirati temeljni slojevi e-infrastrukture (računalni i spremišni resursi, mrežna povezanost) sustava znanosti i obrazovanja.

- Projekt HR-ZOO poboljšat će infrastrukturu i ojačati kapacitete Republike Hrvatske za istraživanje, razvoj i inovacije tako što će osigurati dovoljne i pouzdane računalne i spremišne resurse te mrežnu povezanost, nužne za modernu znanost i obrazovni sustav Republike Hrvatske, istaknuo je zamjenik ravnatelja Ivan Marić.

- Projektom će biti izgrađena i mreža sjedišta u Zagrebu, Osijeku, Rijeci i Splitu, čime će se postaviti temelji za integracije sveučilišnih e-infrastrukture. Srce će posebnu pažnju u 2017. godini pridati i provedbi programske uključenosti e-infrastrukture u temeljne postavke razvoja svih istraživačkih i obrazovnih infrastrukture u RH - zaključio je zamjenik Marić.

Tijekom 2017. godine planiraju se novi iskoraci povezani s tehnološkim unapređenjem autentifikacijske i autorizacijske in-

frastrukture AAI@EduHr koju koristi više od 875.000 studenata, učenika, nastavnika, profesora i znanstvenika. Između ostalog, Srce će kroz sudjelovanje u međunarodnom projektu CEF eID povezati sustav AAI@EduHr s nacionalnim čvorom eIDAS koji gradi Ministarstvo uprave.

Program za specijaliste

Od svog osnutka Srce je važan čimbenik u širenju znanja o mogućnostima i inovativnim primjenama moderne tehnologije, a u 2017. nastavit će raditi na razvoju novog Obrazovnog programa za IT specijaliste (edu4IT), na projektima razvoja e-kolegija, kao i na novim obrazovnim programima za sveučilišne nastavnike.

Ove godine Srce će organizirati svoju novu stručnu konferenciju Srce - DEI 2017 (Dani e-infrastrukture 2017), na kojoj će se okupiti IT stručnjaci i napredni korisnici informacijskih i komunikacijskih tehnologija iz sustava znanosti i visokog obrazovanja. Time Srce nastavlja dugogodišnju tradiciju organiziranja stručnih skupova, koja je započela još 1974. godine.

Na kraju treba spomenuti da je 2017. i godina niza važnih obljetnica. Već je prošlo 15 godina od kada je u Srcu započeo s radom računalni klaster Isabella, koji je i danas opstao kao značajan zajednički resurs svih hrvatskih znanstvenika koji se u svojim istraživanjima oslanjaju na napredno računanje. U studenome ćemo obilježiti 25 godina od dana kada je u Srcu ostvarena internetska veza između Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Beču, čime je hrvatska akademska i istraživačka mreža postala dijelom globalnog interneta. Plan rada Srca za 2017. godinu prihvaćen je na sjednici Upravnog vijeća Srca krajem prosinca 2016. godine.

NATAŠA DOBRENIĆ (SRCE)

PREDSTAVLJANJE NA NARODNOM TRGU

Otvoreni dan Sveučilišta u Zadru

Sveučilište u Zadru je sredinom siječnja na Narodnom trgu u Zadru održalo tradicionalni sveučilišni Otvoreni dan.

Program predstavljanja sveučilišnih odjela i centara, studentske mobilnosti, izvannastavnih aktivnosti i aktivnosti Studentskog zbora započeo je nastupom Sveučilišnog akademskog zbora, nakon čega je uslijedio pozdravni govor prorektorice za studije i studente prof. Nedjeljke Balić-Nižić. Prorektorica je zaželjela dobrodošlicu svim posjetiteljima Otvorenog dana, koji se ove godine prvi put održavao u Gradskoj loži, te je zatim ukratko predstavila programe Sveučilišta u Zadru. Pritom je izrazila nadu da će brojni studijski programi iz područja humanističkih, prirodnih, tehničkih, biotekničkih i biomedicinskih znanosti koji se izvode na našem sveučilištu svojom kvalitetom privući buduće studente.

Ovom prilikom posjetitelji su od predstavnika odjela, kao i njihovih studenata, imali priliku saznati informacije o pojedinim studijskim programima te o studentskom životu u Zadru. Za sva pitanja o mogućnostima studiranja na Sveučilištu u Za-

dru, načinima prijave ispita državne mature i prijave studijskih programa posjetiteljima je na raspolaganju bila sveučilišna koordinatorica za upise prof. Paola Bajlo Kalmeta.

U sklopu Otvorenog dana održane su kratke prezentacije studijskih programa, studentskih projekata i drugih nastavnih i stručnih aktivnosti. U ime svojih odjela izlaganja su održali predstavnici Odjela za geografiju, Odjela za psihologiju, Odjela za ekonomiju, Odjela za ekologiju, agronomiju i akvakulturu i Odjela za informacijske znanosti. Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zadru prikazao je zanimljive video prezentacije o mobilnosti studenata

ta koji u sklopu međunarodnog programa Erasmus+ dio svojeg školovanja provode na Sveučilištu u Zadru, kao i o iskustvima naših studenata koji su boravili na inozemnim sveučilištima. Informativno izlaganje održali su i predstavnici Sveučilišne knjižnice.

Uz program koji se odvijao u Gradskoj loži, u sklopu Otvorenog dana posjetitelji su imali priliku pogledati informativno-promotivne materijale svih odjela i centara Sveučilišta u Zadru, pogledati novi broj glasnika Sveučilišta u Zadru "Lanterna" i u razgovoru s predstavnicima odjela i studentima dobiti potrebne informacije o upisu, studijskim programima i uvjetima studiranja. Uz znanstveno-nastavne, u izloženim materijalima bile su zastupljene i izvannastavne studentske aktivnosti, uključujući i informacije o postignutim uspjesima, kao što su, primjerice, uspjesi na domaćim i međunarodnim sportskim natjecanjima, koje je predstavio Centar za tjelovježbu i studentski sport, te uspjesi Akademskog sveučilišnog zbora i a cappella skupine A.K.A. Crescendo, koji su svojim nastupima popratili Otvoreni dan Sveučilišta. U sklopu programa predstavljene su i aktivnosti Studentskog zbora.

ZAVRŠEN PROJEKT UNAPREĐENJA STUDIJSKIH PROGRAMA PO NAČELIMA HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA

Biotehnički fakulteti bliži tržištu rada

Piše:
IVAN PERKOV

Projekt „Unaprjeđivanje studijskih programa u biotehničkom području prema načelima Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO)” proveden je tijekom 2015. i 2016. godine. Projekt je proveo Prehrambeno-biotehnološki fakultet u Zagrebu u suradnji sa Šumarskim fakultetom u Zagrebu, Prehrambeno-tehnološkim fakultetom u Osijeku, te Sveučilištem u Zagrebu. Partneri su suglasni da su uspjeli podići standarde cjelovitog obrazovanja studenata prema potrebama tržišta rada, za sva zanimanja za koja se studenti na tim fakultetima osposobljavaju.

Nakon 15 mjeseci provedbe, na završnoj konferenciji projekta „Unaprjeđivanje studijskih programa u biotehničkom području prema načelima HKO-a” održanoj u rujnu 2016. godine pred više od stotinu uzvanika – poslodavaca iz sektora prehrane i šumarstva, nastavnika i studenata fakulteta uključenih u projekt, te rektora Sveučilišta u Zagrebu prof. Damira Borasa predstavljenu su postignuti rezultati.

Student u središtu

Projekt je počeo od načela da se u središtu obrazovnog procesa treba nalaziti student, s težištem postavljenim na stjecanje praktičnih vještina i znanja usklađenih sa zahtjevima poslodavaca. Time studenti po završetku studija postaju pripremljeni za tržište rada, a dosegnuti stručni i praktični standardi čine ih konkurentnijima

U okviru Projekta provedena je sustavna analiza i harmonizacija ishoda učenja postojećih studijskih programa, koji su usklađeni s prijedlozima standarda kvalifikacija i standarda zanimanja, izrađenim na temelju ispitivanja tržišta rada i potreba poslodavaca, unaprijeđene su i stručne kompetencije za više od 150 nastavnika, a Projekt je obuhvatio i razvoj posebnih akademskih, stručnih i karijernih vještina studenata

Ciljevi Projekta

- Unaprjeđenje preddiplomskih i diplomskih studijskih programa PBF-a, ŠF-a i PTF-a Osijek;
- razvoj pripadajućih standarda kvalifikacija i standarda zanimanja za koja se obrazuju studenti tih fakulteta;
- unaprjeđenje nastavnčkih kompetencija;
- unaprjeđenje akademskih, stručnih i karijernih vještina studenata sva tri fakulteta.

Prvostupnici neprepoznati

Poslodavci ne prepoznaju prvostupnike kao poželjne zaposlenike, uglavnom zbog niske razine praktičnih znanja i vještina. To su potvrdili i u anketi provedenoj 2014., zbog čega studenti gotovo bez iznimke nastavljaju školovanje na diplomskom studiju. Primjerice, od preko tisuću studenata PBF-a iz dosadašnjih generacija prvostupnika, diplomski studij nastavilo je više od njih 99 posto, a na PTFOs takvih je 98 posto, pa prvostupnici i ne predstavljaju značajniju kategoriju na tržištu rada. Ipak, takva praksa povećava troškove školovanja kako državi, tako i samim studentima, pa bi je valjalo mijenjati u skladu s potrebama poslodavaca. A oni od inženjera očekuju prilagodljivost, odgovornost i praktična znanja te osposobljenost za timski rad. Takvi su im kadrovi, „potrebni u velikoj mjeri” ili „izrazito potrebni”, naveli su u anketi.

Prvostupnici nemaju razvijene niti poduzetničke vještine, pa se teško samozapošljavaju. Stoga je nužno unaprijediti stručne studijske prakse, kako bi se studenti po završetku studija lakše i brže uklopili u realno radno okruženje.

na domaćem tržištu rada, ali i na tržištu rada Europske unije.

U Hrvatskoj trenutno djeluju 104 javna i 24 privatna visoka učilišta koja školuju studente za razna zanimanja. Međutim, procjena je poslodavaca da, osim što studentima omogućuju stjecanje osnovnih znanja, visoka učilišta studente ne pripremaju dovoljno za potrebe tržišta rada, pa se oni nakon stjecanja kvalifikacije često nisu spremni suočiti s praktičnim poslovnim izazovima na radnome mjestu. Neusklađenost obrazovnog procesa s potrebama gospodarstva tako stvara mlade obrazovane ljude bez vještina potrebnih poslodavcu. To nameće potrebu prilagodbe i unaprjeđenja nastavnih planova i programa radi stjecanja dodatnih znanja i vještina studenata potrebnih u praksi.

U trenutku prijave projekta, za većinu studijskih programa PBF-a, PTFOs-a i ŠF-a postojali su zacrtani standardi znanja, stručnosti i osposobljenosti, no njihova povezanost s metodama izvođenja nastave i s ocjenjivanjem studenata, posebno s opterećenjem studenata, od uvođenja bolonjske reforme studiranja nije bila sustavno i dubinski analizirana.

Zbog toga je u okviru projekta provedena *sustavna analiza i harmonizacija ishoda učenja postojećih studijskih programa*, koji su usklađeni s prijedlozima standarda kvalifikacija i standarda zanimanja, izrađenim na temelju ispitivanja tržišta rada i potreba poslodavaca.

Unaprijeđene su i stručne kompetencije za više od 150 nastavnika, koji su na sva tri fakulteta polazili edu-

Prorektorice Mirjana Hruškar: Uspjeli smo povezati studente i poslodavce

Prorektorica Sveučilišta u Zagrebu za prostorni razvoj i sustav kontrole kvalitete prof. Mirjana Hruškar, koja je Projekt prijavila kao dekanica PBF-a, kaže:

- Željeli smo unaprijediti postojeće studijske programe u skladu s Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. Kada smo 2005. pisali studijske programe, nismo u potpunosti definirali sve ishode učenja. To smo sada uradili tijekom provedbe projekta. Proveli smo stručno i kontinuirano usavršavanje poučavatelja za razvoj akademskih i životnih vještina studenata; radionice i treninge za studente; radionice o ishodima učenja; analizirali smo što ih najviše iscrpljuje i na što troše vrijeme, pa smo na temelju tih nalaza dali profesorima instrukcije kako da prilagode svoj nastavni rad; dali smo izraditi software za ishode učenja i stručnu praksu, jer smo na PBF-u imali stručnu praksu u sklopu malog broja predmeta, pa smo to proširili i na ostale predmete i fakultete obuhvaćene projektom, racionalizirali i unaprijedili. Sada ćemo u Sektorsko vijeće za poljoprivredu, prehranu i veterinu te Sektorsko vijeće za šumarstvo i drvnu tehnologiju slati utvrđene prijedloge standarda zanimanja i kvalifikacija, a Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala trebalo bi ih prihvatiti kako bi u skladu s HKO-om bili upisani u Registar HKO-a“. Prorektorica Hruškar ocjenjuje kako je s obzirom na definiranost ishoda učenja, uspješnost provedenog projekta definitivna.

Prorektorica podsjeća da su kroz dva okrugla stola s poslodavcima, održana u prosincu 2015. u Zagrebu i Osijeku te kroz provedenu anketu o standardima zanimanja u Projekt bila uključena i 63 poslodavca iz sektora prehrane i šumarstva te predstavnici HUP-a, HGK, HZZ-a, nadležnih ministarstava i državnih agencija. Svojim komentarima i sugestijama svi su oni doprinijeli kvaliteti saznanja o potrebama tržišta rada i očekivanjima poslodavaca te time značajno povećali uspješnost Projekta.

Projekt u brojkama

16 – unaprijeđenih preddiplomskih i diplomskih studijskih programa na tri fakulteta

13 – izrađenih standarda kvalifikacija zanimanja povezanih sa studijskim programima

4 – razvijena standarda zanimanja (inženjer prehrambene tehnologije, diplomirani inženjer prehrambene tehnologije, stručnjak za sigurnost i kontrolu kvalitete hrane i diplomirani inženjer urbanog šumarstva, zaštite prirode i okoliša)

150 – nastavnika s unaprijeđenim kompetencijama

250 – studenata koji su sudjelovali u projektним aktivnostima

3,63 milijuna kuna – vrijednost Projekta od čega je 3,45 milijuna bespovratnih sredstava EU

kacijske radionice o novim metodama podučavanja u visokoškolskoj nastavi, koje studente potiču na aktivno učenje i kritičko razmišljanje.

Upravljanje karijerama

Projekt je obuhvatio i razvoj posebnih akademskih i karijernih vještina studenata. Iskustvo govori da metode i način učenja te vještine s kojima studenti dolaze na fakultet najčešće nisu dovoljne za svladavanje zahtjeva studija, zbog čega studenti na ispitima u pravilu postižu slabije rezultate od očekivanih. Provedenom anketom među gotovo 200 bruceša PBF-a, ŠF-a i PTFOs-a i procjenom potreba za podrškom u studiranju, izrađen je program radionica za lakšu prilagodbu na studij, stjecanje akademskih i socijalnih te vještina upravljanja karijerom, koje je pohađalo 120 studenata.

Unaprijeđen je i model studentske stručne prakse na sva tri fakulteta. Razvijena je web-aplikacija kojom poslodavci mogu oglašavati slobodna mjesta za studentsku praksu, a studenti ih rezervirati u određenom terminu te obaviti svu administraciju vezanu uz praksu. Preko web-aplikacije studenti mogu i komunicirati s mentorom, pa ne moraju fizički dolaziti na fakultet.

Aplikacija omogućuje i međusobnu procjenu poslodavaca i studenata, a studentske se evaluacije poslodavaca anonimno pohranjuju u bazu kako bi ih drugi studenti mogli koristiti prilikom odabira poslodavca kod kojeg će obavljati praksu. Radi provjere razvijenog modela prakse i web-aplikacije, na dvotjednu praksu je u okviru projekta bilo upućeno 40 studenata sa sva tri fakulteta.

Tekstilna znanost i gospodarstvo

U sklopu obilježavanja dana Tekstilno-tehnološkog fakulteta održana je i tradicionalna znanstvena konferencija pod nazivom "Tekstilna znanost i gospodarstvo: Komplementarnost znanosti, tehnologije i dizajna". Održano je više zanimljivih predavanja koja su ovo područje sagledala s različitih aspekata – od tehnoloških, preko umjetničkih – do ekonomskih. Na jubilarnom izdanju Tekstilne znanosti i gospodarstva kao gost predavač s plenarnim predavanjem nastupio je dr. Juan P. Hinestroza sa Sveučilišta Cornell iz New Yorka (SAD). Također, uz 10. izdanje Tekstilne znanosti i gospodarstva prigodno je izašao i Zbornik radova s ukupno 28 cjelovitih radova i poster prezentacijom različitih istraživačkih, znanstvenih i umjetničkih projekata u području tekstilne znanosti, tehnologije i dizajna.

OBILJEŽEN DAN TEKSTILNO-TEHNOLOŠKOG FAKULTETA

TTF proslavio 26. rođendan

PIŠE: **PETRA KRPAN,**
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

SNIMIO: **DAMIR HUMSKI**

Tekstilno-tehnološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu obilježio je 25. siječnja svoj dan, proslavivši pritom 56 godina osnutka tekstilnog studija u Zagrebu i 26 godina samostalnog djelovanja fakulteta. Prisutne je pozdravila dekanica TTF-a prof. **Sandra Bischof** i upoznala s postignućima zaposlenika i studenata Fakulteta u prošloj akademskoj godini. Na svečanosti proslave dana fakulteta prisustvovali su ministar obrazovanja i znanosti prof. **Pavo Barišić**, rektor Zagrebačkog sveučilišta prof. **Damir Boras**, prorektori prof. **Miljenko Šimpraga**, prof. **Mladen Janjanin** i prof.

Tonči Lazibat, državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša i prirode dr. **Mario Šiljeg**, predstavnici gradske uprave Grada Zagreba, predstavnici gospodarske i obrtničke komore, gospodarstvenici, znanstvenici i djelatnici sastranice.

Dekanica je ovom prigodom dodijelila priznanja i nagrade najuspješnijim studentima i djelatnicima, a dan je završen prigodnom modnom revijom kreacija studenata Tekstilno-tehnološkog fakulteta, Zavoda za dizajn tekstila i odjeće. Dekanica Bischof istaknula je da je u prošloj akademskoj godini značajan uspjeh uključivanje preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studijskog programa Tekstilna tehnologija i inženjerstvo TTF-a u FEANI Index listu prepoznatih europskih fakulteta i studijskih

programa. To je dokaz da su navedeni studijski programi zadovoljili zahtjeve European Federation of National Engineering Associations (FEANI) za edukacijom inženjera.

Kao važna aktivnost Fakulteta istaknut je i proces izrade standarda zanimanja i kvalifikacija, sukladno Hrvatskom kvalifikacijskom okviru, putem institucijskog projekta: Razvoj standarda kvalifikacija i preddiplomskih studijskih programa na TTF-u. Tijekom 2015./2016. proveden je i postupak recertificiranja sustava upravljanja kvalitetom prema normi HRN ISO 9001:2015. Opseg primjene sustava obuhvaćao je područje Upravljanja Tekstilno-tehnološkim fakultetom, stručnih, administrativnih i općih poslova nužnih za redovito obavljanje djelatnosti Fakulteta.

PRIZNANJA ZASLUŽNICIMA U ODGOJNO-OBRAZOVNOJ DJELATNOSTI

Podijeljene nagrade ‘Ivan Filipović’

U Hrvatskom saboru svečano su dodijeljene nagrade “Ivan Filipović” za značajna ostvarenja u odgojno-obrazovnoj djelatnosti za 2015. godinu. Nagrade ovogodišnjim laureatima uručili su potpredsjednik Hrvatskog sabora, akademik **Željko Reiner**, ministar znanosti i obrazovanja prof. **Pavo Barišić** i predsjednik Odbora za dodjelu nagrade “Ivan Filipović” **Andro Krstulović Opara**. Dodijeljene su dvije nagrade za životno djelo i trinaest godišnjih nagrada.

Čestitavši ovogodišnjim dobitnicima nagrade “Ivan Filipović”, ministar Barišić je naglasio:

– Obrazovanje je nacionalno blago, a kvalitetan i motiviran učitelj čuvar i promicatelj toga blaga te jamstvo uspjeha i napretka u obrazovanju. Učitelj je taj koji ostvaruje poticajno okruženje, prepoznaje i prihvaća potrebe i interese djece, učenika i studenata nastojeći u njima razvijati i podržavati otvorenost i kreativnost duha i intelekta, kako bise u njihovim najboljim danima pretočili u znanje i vrijednosti koje su okrenute čovjeku, a na dobrobit društva u cjelini.

Nagrade za životno djelo

Za životno djelo nagrađeni su dr. sc. **Diana Garašić** (Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb) u području srednjeg školstva te prof. **Mira Čudina-Obradović** (Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) u području znanstvenoga i stručnog rada.

Kako stoji u obrazloženju, jedan od najvećih doprinosa dr. sc. Diane Garašić jest da od 1998. godine svake godine organizira Smotru i natjecanje hrvatskih GLOBE škola, na kojima učenici prikazuju svoje istraživačke radove, razvijaju vještine, druže se i uče timskome radu, a dala je i doprinos u organizaciji Svjetske učeničke GLOBE konferencije u Šibeniku 2003. godine. Vodi kolegij Održivi razvoj u nastavi prirodoslovljana Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nekoliko godina sudjelovala je u edukaciji studenata na Učiteljskome fakultetu u Zagrebu. Radila je na Cjelovitoj kurikularnoj reformi u izradi nacionalnih kurikuluma za međupredmetnu temu održivi razvoj te predmete priroda i biologija.

Prof. Mira Čudina-Obradović tijekom svoga nastavnog i znanstvenog rada bila je posvećena području razvojne psihologije, ističe se u provođenju istraživanja iz motivacijskoga, kognitivnoga i socijalno-emocionalnoga razvoja predškolske i školske djece u Hrvatskoj. Također, nastojala je znanstvene spoznaje pretočiti u svakidašnju praksu poučavanja iz kojih je proistekao niz udžbenika, priručnika, slikovnica... Treći pri nos odgojno-obrazovnoj praksi jest širenje interesa s individualnih djetetovih osobina na obiteljske utjecaje od najranije do adolescentske dobi, što je pokrenulo otvaranje kolegija Psihologija braka i obitelji te mnogobrojna istraživanja. Objavila je 11 knjiga, od čega četiri sveučilišna udžbenika, uz nekoliko desetaka drugih radova.

Učitelj je taj koji ostvaruje poticajno okruženje, prepoznaje i prihvaća potrebe i interese djece, učenika i studenata nastojeći u njima razvijati i podržavati otvorenost i kreativnost duha i intelekta - rekao je dobitnicima ministar znanosti i obrazovanja Pavo Barišić

Primila je 2004. godine Državnu nagradu za znanost, 2007. i 2014. godine nagradu “Ramiro Bujas” Hrvatskoga psihološkog društva, a 1996. godine godišnju nagradu “Ivan Filipović”.

Predškolski odgoj i obrazovanje

U području predškolskoga odgoja i obrazovanja godišnjom državnom nagradom “Ivan Filipović” nagrađeni su: **Minja Jeić**, prof. (Dječji vrtić Vrbik, Zagreb), dr. sc. **Gordana Lešin** (Dječji vrtić Milana Sachsa, Zagreb), **Seka Gnječ** (Dječji vrtić Ploče) i **Božena Kuštre** (Dječji vrtić Trešnjevka, Zagreb).

Psihologinja Minja Jeić autorica je terapijske igre “Budi sretan” i radnih listića za djecu predškolce “Školica – zbirka zadatačica za buduće đake”. Članica je tima, koautorica projekata i radionica u sklopu IPA projekta “Podrška uključivanju djece s teškoćama u razvoju u redovne vrtiće u Hrvatskoj”. Od 2010. godine voditeljica je radionica u projektu UNICEF-a “Rastimo zajedno – podrška roditeljstvu”, a od 2012. godine radi na projektu potpore roditeljima djece s teškoćama. Od 2015. godine, na poziv Centra “Rastimo zajedno” i UNICEF-a surađuje s Hrvatskom radiotelevizijom u cilju unaprjeđenja kvalitete dječjega programa. Suraduje s Filozofskim fakultetom u Zagrebu – Odsjekom za psihologiju.

Dr. sc. Gordana Lešin, ravnateljica DV-a Milana Sachsa, svojim radom posebno pridonosi razvoju i promicanju vrijednosti multikulturnog društva, kao i podizanju profesionalnih kompetencija odgojitelja i stručnih suradnika. Osim redovitoga programa, u vrtiću se provodi i program engleskoga jezika, Montessori program, sportski program, lutkarsko-dramsko-glazbeni program, zatim program radionica s roditeljima, program rada s darovitim dje-

com, program “Djeca u prirodi”, CAP program te preventivni program potpore obiteljima, a jedini je vrtić s dva područna objekta smještena u sklopu vjerskih ustanova. Vrtić je sudjelovao u projektu “Od jednakih prava k jednakim mogućnostima – FERTEO” i međunarodnom projektu “Say hello to the world”.

Djelovanje Seke Gnječ očituje se u prenošenju osnovnih životnih vrijednosti i poticanju poduzetništva u djece. S djecom radi na projektima o ljudskim pravima i solidarnosti kao što su “Nezbrinuta djeca” i “Pravo na obrazovanje”, sudjeluje u raznim humanitarnim i ekološkim akcijama u lokalnoj zajednici na području grada Ploča, a i šire. Nagrađena je 2009. godine Osobnom nagradom grada Ploča za postignute iznimne rezultate u radu s djecom.

Božena Kuštre inicirala je uvođenje kraćega glazbenog programa u sklopu jedne od predškolskih skupina te je tim programom, svojim znanjem i predanošću prenijela naraštajima djece oduševljenje glazbom. Osmislila je originalan kurikulum, a kao diseminaciju rezultata programa služe mnogobrojni nastupi, koncerti, predstave i mjuzikli koje djeca održavaju svake godine. Aktivno radi na uključivanju djece u zajednicu i na njihovu osnaživanju u različitim oblicima demokratskih procesa, tolerancije i solidarnosti. Boženu Kuštre odlikovao je 2000. godine predsjednik Republike Hrvatske **Stjepan Mesić** Redom Danice hrvatske s likom Antuna Radića.

Osnovno školstvo

U području osnovnog školstva godišnjom državnom nagradom nagrađeni su: dr. sc. **Kata Lučić** (Agencija za odgoj i obrazovanje, Zagreb), **Marina Sabolović** (Osnovna škola Luka, Sesvete), dr. sc. **Nedjeljko Marinov** (Osnovna škola Pri-

mošten, Primošten), **Elizabeta Trepotec Marić** (Osnovna škola “Ivan Lacković Croatia”, Kalinovac), **Milica Vlainić** (Osnovna škola “Petar Zrinski”, Čabar).

Dr. sc. Kata Lučić organizirala je mnogobrojne stručne skupove za učitelje razredne nastave, promičući korištenje suvremenih strategija poučavanja te potičući učitelje da ih primjenjuju kako bi učenike doveli do položaja aktivnih sudionika u nastavnom procesu. Autorica je stručnih članaka i monografija iz metodike književnosti i hrvatskoga jezika u razrednoj nastavi, kao i suautorica didaktičko-metodičkoga priručnika za rad u kombiniranim odjelima te autorica i suautorica udžbenika za hrvatski jezik. Osmislila je metodičke priručnike Lektira u razrednoj nastavi i Lektira u drugom razredu osnovne škole. Dr. sc. Kata Lučić bila je i vanjska suradnica Učiteljskoga fakulteta u Zagrebu u zvanju predavača i višega predavača.

Marina Sabolović, ravnateljica Osnovne škole Luka, kreativnim rukovođenjem i korištenjem ljudskih potencijala stvara ozračje za uspješnu realizaciju odgojno-obrazovnih ciljeva u školi i lokalnoj zajednici. Inovativna obrazovna praksa mjerljiva je implementacijom novih projekata u školski kurikulum: Zaklada Ane Rukavine, Plastičnim čepovima do skupih lijekova, Školska medijacija – projekt koji je osmišljen u OŠ Luka i od 2011. godine izvodi se kao izvannastavna aktivnost. Tijekom 2014. i 2015. godine škola je sudjelovala u projektu “Pokreni promjenu!” – Volonterstvo, dijalog i aktivno građanstvo u radu s djecom i mladima i uspješno provela niz volonterskih akcija. Marina Sabolović je aktivno uključena u lokalnu zajednicu, participira u civilnom društvu, osnažuje demokratske procese, toleranciju i solidarnost.

Dr. sc. Nedjeljko Marinov započeo je svoj profesionalni put nakon školovanja kao učitelj i nastavnik u nekoliko osnovnih i srednjih škola Šibensko-kninske i Splitsko-dalmatinske županije. U svom radu polazi od uvjerenja da uređeni i sigurni prostori pružaju uvjete za kvalitetan odgojno-obrazovni rad i motiviraju učenike i učitelje pa je preinakama i dogradnjama školskih zgrada poboljšao uvjete rada za učenike i učitelje. Kao ravnatelj Osnovne škole Primošten uspješno je valorizirao mogućnosti i vrijednosti pramoštenškoga kraja u projektima njegovanja tradicionalnoga graditeljstva, maslinarstva, vinogradarstva ili očuvanja pramoštenške čipke. Izabran je u nastavno zvanje predavača na Odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu i na Veleučilištu u Šibeniku.

Elizabeta Trepotec Marić postavila je novi model poučavanja predmeta povijesti, a posebno geografije u sklopu terenske, projektne, integrirane nastave i timskoga rada u razredu i školi. Nakon postignutih visokih rezultata njezinih učenika iz povijesti i geografije, NCVVO ju je izabrao 2008. godine u tim Državnog povjerenstva za natjecanje iz geografije. Aktivno je uključena u zajednicu, posebno u području sporta.

Milica Vlainić je cijeli svoj radni vijek provela je u OŠ “Petar Zrinski” Čabar gdje se u potpunosti posvetila svojim učenicima, o čemu svjedoče postignuća njezinih učenika na županijskim i državnim natjecanjima iz biologije i kemije, a posebice nastupi na smotrama iz područja GLOBE programa. Sa svojim učenicima bila je uključena u mnoštvo projekata, poput “Oštećenje šuma u našem kraju” i “Tipovi tla na risnjačkom masivu”. Dobitnica je Nagrade grada Čabra za 1998. godinu.

Srednje školstvo

Godišnjom državnom nagradom “Ivan Filipović” za 2015. godinu u području srednjeg školstva nagrađeni su: **Petar Mladinić** (V. gimnazija, Zagreb) te Autorski tim – skupina nastavnika i stručnjaka: **Inge Belamarić**, prof. **Jasna Jeličić Radonić**, prof. **Bruna Kuntić-Makvić**, **Tonči Maleš** za projekt seminar za popularizaciju spomeničke baštine među mladima “PHAROS – Antička kultura hrvatskog Sredozemlja”.

Kao voditelj nastavne sekcije Hrvatskoga matematičkog društva, Petar Mladinić je organizirao brojna predavanja i radionice, pokrenuo Ljetnu školu Rudera Boškovića te Ljetnu školu V. gimnazije i HMD-a. Utemeljio je četiri matematička časopisa, te inicirao izdavanja knjiga u sklopu Male matematičke i Matkine biblioteke. Napisao je stotinjak stručnih članaka, knjiga, udžbenika, prijevode knjiga te organizirao na desetak radionica za nastavnike i učenike. Pridonio je razvoju sustava obrazovanja u matematičkom području kao član Vijeća za nacionalni kurikulum i član Radne skupine za izradu Nacionalnoga okvirnog kurikuluma za matematiku. Godine 2011. prijavio je projekt V. gimnazije “IPAQ Peta – afirmativna nastava i inovativno poučavanje

u gimnazijama u okviru HKO” koji je realiziran s timovima gimnazija iz Vukovara, Pakraca, Knina i Metkovića te Prirodoslovno-matematičkim fakultetom iz Zagreba.

Autorski tim – Seminar za mlade PHAROS – Antička kultura hrvatskog Sredozemlja (prof. Inge Belamarić, prof. Jasna Jeličić Radonić, prof. Bruna Kuntić-Makvić, prof. Tonči Maleš) povezuje rad na arheološkom istraživanju i konzervaciji spomeničke baštine s učenjem klasičnih jezika u gimnazijskoj dobi. Seminarom se nastojalo pridonijeti popularizaciji spomeničke baštine, razvitku kulture čitanja, pisanja, likovnoga i scenskoga izraza u učeničke populacije te ujediniti djelovanje raznih institucija kojima su matična područja obrazovanja, kultura i znanost. Seminar je bio uvršten među programe koje preporučuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja, a prihvaćen je i od UNESCO-a.

Znanstveni i stručni rad

U području znanstvenoga i stručnoga rada nagrađeni su: prof. **Damir Agičić** (Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu) te doc. **Vjekoslava Jurdana** (Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli).

Prof. Damir Agičić, predstojnik Katedre za svjetsku povijest novoga vijeka i predsjednik Hrvatskoga nacionalnog odbora za povijesne znanosti te glavni urednik časopisa Historijski zbornik, svoja je dosadašnja znanstvena istraživanja fokusirao na proučavanje hrvatske povijesti te povijesti srednje i jugoistočne Europe u 19. st. i na početku 20. stoljeća, istraživanje problematike udžbenika i nastave povijesti, te proučavanje povijesti hrvatske historiografije, rad na izradi bibliografija i tekstova o povjesničarima. Prof. Agičić problematikom udžbenika i nastave povijesti bavi se od 1996. godine, inicirao je i priredio nekoliko znanstvenih skupova, te osmislio i sa suradnicima organizirao dva festivala povijesti. Godine 2015. priredio je u deset gradova Dan povijesti tijekom kojeg su vrata povijesnih odsjeka bila otvorena učenicima/potencijalnim studentima povijesti. Djelatnost prof. Damira Agičića na radu na nastavi povijesti i udžbenicima imala je značajan učinak na poboljšanje udžbenika povijesti u Republici Hrvatskoj, a važna je i njegova nastavna djelatnost i voditeljstvo u primarnoj edukaciji nastavnika povijesti na preddiplomskome i diplomskom studiju povijesti.

Doc. Vjekoslava Jurdana svojim nastavnim radom uvelike je pridonijela razvoju profesionalnih potreba učenika i studenata primjenjujući metodičke spoznaje o stvaralačkom učenju, poučavanju književnosti, posebice njegovanju zavičajne čakavske riječi. Vjekoslava Jurdana posebno se bavi znanstvenim proučavanjem zavičajne književne baštine te njezinom implementacijom u odgojno-obrazovni rad. Angažirana je na poticanju studenata u pisanju znanstvenih i stručnih radova, uvodeći ih tako u znanstveni rad.

PIŠE IVICA PROFACA

nastavak s 1. stranice

Svečanosti dodjele državnih nagrada prisustvovali su ministrica kulture dr. **Nina Obuljen Koržinek**, potpredsjednik Hrvatskoga sabora akademik **Željko Reiner**, savjetnica predsjednice Republike Hrvatske za društvene djelatnosti i mlade **Renata Margaretić Urlić**, rektori sveučilišta, članovi Odbora te predsjednici stručnih povjerenstava za dodjelu nagrade.

– Ovogodišnji dobitnici nagrada svojim su vrijednim i uspješnim radom, a petero dobitnika i dosadašnjim životnim djelom, dali svoj prinos traženju istine u svojim disciplinama i popularizaciji znanosti – istaknuo je ministar Barišić, zahvalivši svima koji su omogućili da se Državna nagrada za znanost za 2015. godinu, unatoč kratkim rokovima, dodijeli u okviru ove godine.

Donosimo imena svih dobitnika, uz sažeta obrazloženja.

NAGRAĐA ZA ŽIVOTNO DJELO

Prof. dr. sc. **Marijan Šunjić**, professor emeritus Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupni znanstveni doprinos u području prirodnih znanosti, polju fizike, grani teorijska fizika kondenzirane tvari. Prof. Šunjić je znanstvenik širokog međunarodnog ugleda i jedan od najistaknutijih hrvatskih teorijskih fizičara, koji je značajno pridonio razvoju moderne teorije kondenzirane tvari, ne samo u okvirima hrvatske znanosti, nego i u svjetskim razmjerima. Začetnik je istraživanja u teorijskoj fizici površina u Hrvatskoj, koja je temelj razvoja današnje fizike nanostrukture, a svojim pionirskim djelovanjem odgojio je brojne mlade suradnike i bitno utjecao na uspješan razvoj teorijske i eksperimentalne fizike površina u Zagrebu. Njegov opsežan znanstveni opus sadrži više od 100 znanstvenih radova (u velikoj mjeri u najrenomiranijim znanstvenim časopisima) iz područja jako koreliranih višestručnih sustava i teorijske fizike površina. Konačno, svojim javnim angažmanom profesor Marijan Šunjić bitno je pridonio Sveučilištu u Zagrebu i Republici Hrvatskoj.

Prof. dr. sc. **Igor Čatić**, professor emeritus, Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupan znanstveno-istraživački rad u području tehničkih znanosti, a posebno za proširenje znanstvenih spoznaja i primjenu rezultata istraživanja u području prerađivanja polimera i polimernih materijala. Prof. Čatić istaknut je i prepoznatljiv i u široj zajednici zbog organiziranja brojnih znanstveno-stručnih savjetovanja i izvanredno bogate popularizacijske djelatnosti, kojom sustavno zastupa svoje stavove kojima promiče tehničke znanosti i tehničku kulturu. Znanstveni, nastavni i stručni rad prepoznat je u zemlji i inozemstvu kroz važna međunarodna i domaća priznanja koja je prof. dr. sc. Igor Čatić dobio za svoj rad.

Akademik **Vjekoslav Jerolimov** nagrađuje se za cjelokupni znanstveno-istraživački rad u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polju dentalna medicina. U znanstveno-istraživačkom i struč-

nom radu postigao je međunarodni ugled kao voditelj niza domaćih i međunarodnih projekata te kao autor brojnih znanstvenih i stručnih radova. Najveći doprinos dao je u prevenciji temporomandibularnih poremećaja i tehnologiji materijala zubnih proteza, uveo je nove nastavne predmete na Stomatološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, napisao nekoliko sveučilišnih udžbenika, bio je osnivač katedri, kliničkih zavoda te je sudjelovao u osnivanju dentalne medicine kao nastavne, znanstveno-istraživačke i stručne baze u nekoliko institucija u Republici Hrvatskoj. Sudjelovao je u radu brojnih znanstvenostručnih društava u zemlji i inozemstvu, te u harmonizaciji i standardizaciji programa izobrazbe iz dentalne medicine u europskim zemljama.

Prof. dr. sc. **Marija Ivezić**, umirovljena profesorica Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, nagrađuje se za cjelokupan znanstveno-istraživački rad u znanstvenom području biotehničkih znanosti. Prof. Ivezić je u dva mandata bila dekanica Poljoprivrednog fakulteta u Osijeku, predsjednica Nacionalnog vijeća za znanost i voditeljica više od 20 znanstvenih projekata. Objavila je 152 znanstvena rada, 13 stručnih i dva međunarodna atlasa fitoparazitnih nematoda. Autorica je i koautorica 14 udžbenika te jedne monografije, kao i 45 publikacija popularizacije znanosti iz područja zaštite bilja, a sudjelovala je na brojnim nacionalnim i međunarodnim znanstvenim skupovima. Od 2007. vanjska je članica Mađarske akademije znanosti. Dobitnica je mnogobrojnih priznanja a njezin znanstveni opus ogleđa se u intenzivnoj nacionalnoj i međunarodnoj aktivnosti te u svim kategorijama znanstvenog rada.

Dr. sc. **Soumitra Sharma**, professor emeritus, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se za cjelokupan znanstveno-istraživački rad. Više je puta na sveučilištima u Velikoj Britaniji, SAD-u, Kini, Japanu i Australiji izvodio nastavu na poslijediplomskim i doktorskim studijima. Bio je glavni i odgovorni urednik časopisa Zagreb International Review of Economics and Business, a od 2015. viši urednik časopisa Journal of Philosophical Economics. Autor je 62 znanstvena i stručna članka u uglednim domaćim i inozemnim časopisima, napisao je i uredio 24 knjige i četiri udžbenika. Inovativni koncepti o teorijskom modelu ekonomskog rasta, makroekonomskom upravljanju, ekonomskoj politici, pokretnom trokutu ciljeva ekonomske politike te značenju filozofskih i povijesnih podloga za objašnjenje suvremenih kretanja u ekonomici originalan su znanstveni doprinos ekonomskoj znanosti.

GODIŠNJE NAGRADE ZA ZNANOST

Dr. sc. **Rosa Karlić**, viša asistentica – poslijedoktorandica, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području prirodnih znanosti, polju biologije, grani biokemija i molekularna biologija, za dva rada objavljena 2015. godine u časopisu Nature. Prvi rad, na kojem je dr. Karlić prvi autor, pokazuje da je distribucija mutacija u tumorima povezana s epigenetičkim profilima, iz čega se može precizno predvidjeti iz kojih

Državne nagrade

je stanica tumor nastao. Drugi rad, na kojem je dr. Karlić koautorica, donosi integrativnu analizu velikog broja humanih epigenoma, što predstavlja stožerni resurs za razumijevanje biologije čovjeka.

Dr. sc. **Stjepan Meljanac**, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju, Institut “Ruder Bošković” u Zagrebu, nagrađuje se u području prirodnih znanosti, polju fizike. Njegova glavna dostignuća vezana su uz doprinose u realizaciji kapa-Minkowskijevog prostora od kojeg se simetrije dobivaju kvantnom deformacijom Poincareove simetrije. Samo u 2015. godini objavio je šest znanstvenih radova u CC časopisima, od kojih se posebno ističu dva rada objavljena u prestižnom časopisu Journal of High Energy Physics.

Izv. prof. dr. sc. **Nenad Pavin**, Prirodoslovno-matematički fakultet Sveučilišta u Zagrebu, i dr. sc. **Iva Marija Tolić**, znanstvena savjetnica, Institut “Ruder Bošković” u Zagrebu, nagrađuju se u području prirodnih znanosti, polju fizike i biologije, grani biofizika i medicinska fizika te biokemi-

DRAGAN MATIĆ / HANZA MEDIA

ja i molekularna biologija. Njihovi su rezultati ukazali na postojanje novog mehanizma hvatanja kromosoma tijekom mitoze, koji se temelji na vrt-nji mikrotubula oko centrosoma, na ulogu motornih proteina koji povećavaju preciznost centriranja jezgre te na otkriću nove skupine mikrotubula koji uravnotežuju sile koje djeluju na kromosome. Rezultati otvaraju nove perspektive u razumijevanju mehanizama mikrotubula i motornih proteina u staničnoj diobi.

Izv. prof. dr. sc. **Nikola Mišković**, Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području tehničkih znanosti, polju temeljne tehničke znanosti, za znanstveno istraživanje kooperativnog upravljanja i interakcije čovjek – robot u pod-

vodnoj kognitivnoj robotici. Uspješno je razvio i primijenio brojne napredne postupke upravljanja nelinearnim pod-morskim sustavima. Uz navedeno je voditelj ili aktivni sudionik brojnih međunarodnih i domaćih znanstvenih projekata čija ukupna vrijednost iznosi oko devet milijuna eura.

Prof. dr. sc. **Marica Ivanković**, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području tehničkih znanosti, polju kemijskog inženjerstva, grani kemijsko inženjerstvo, u razvoju materijala. U sklopu svojih istraživanja razvila je porozni kompozitni materijal na bazi biorazgradivih polimera i hidroksiapatita. Objavila je 32 rada u časopisima referiranim u svjetskim bazama podataka, od kojih 11 radova u časopisima

Nagrade za znanost

ODBOR

Odbor za podjelu Državnih nagrada za znanost radio je u sastavu: predsjednik Hrvatskoga sabora Božo Petrov (predsjednik Odbora), ministar znanosti i obrazovanja prof. dr. sc. Pavo Barišić, potpredsjednik Hrvatskoga sabora akademik Željko Reiner, ministrica kulture dr. sc. Nina Obuljen Koržinek, akademik Zvonko Kusić, prof. dr. sc. Davor Romić, prof. dr. sc. Nedjeljko Perić, prof. dr. sc. Amir Hamzić, dr. sc. Mariastefania Antica, prof. dr. sc. Roko Andričević, prof. dr. sc. Stipan Jonjić, prof. dr. sc. Vlado Guberac, prof. dr. sc. Ivo Družić, dr. sc. Erna Banić-Pajnić.

pisima prve kvartile.

Prof. dr. sc. **Ozren Polašek** s Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu nagrađuje se u području biomedicine i zdravstva, kao izrazito produktivan znanstvenik s ukupno 8898 citata, najviše u području biomedicine i zdravstva u Hrvatskoj. Značajno je pridonio razumijevanju genetske podloge raznih bolesti, a radio je na postupovniku Svjetske zdravstvene organizacije za prikupljanje i obradu uzoraka u uspostavi biobanaka zemalja u razvoju. U 2015. je vodio dva domaća i četiri prestižna međunarodna projekta.

Prof. dr. sc. **Goran Šimić**, redoviti profesor Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području biomedicine i zdravstva. Profesor Šimić je u 2015. godini objavio osam članaka koji su značajan doprinos u razumijevanju nastanka Alzheimerove bolesti, kao i u području istraživanja ranih bioloških biljega. Osim toga, osmislio je inovativni, neinvazivni test skrivenog objekta za ranu dijagnostiku Alzhei-

la u industrijske okvire, čime pozitivno utječe na razvoj gospodarstva u Republici Hrvatskoj. Sudjelovala je u osnivanju Znanstvenog centra izvrsnosti za bioprospecting mora, a u Austriji je dobila nagradu Dambius Young Scientist Award za 2015. godinu.

Prof. dr. sc. **Davorin Kajba**, redoviti profesor Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području biotehničkih znanosti. Postignuti rezultati profesora Kajbe u 2015. godini predstavljaju prve selekcionirane klonove vrba za produkciju biomase u kratkim ophodnjama, čime se hrvatska znanost iz područja oplemenjivanja šumskog drveća svrstava u razinu najrazvijenijih zemalja s proizvodnjom vlastite sirovine za obnovljive energetske izvore.

Dr. sc. **Inga Tomić-Koludrović**, Institut društvenih znanosti "Ivo Pilar" u Zagrebu, nagrađuje se u području društvenih znanosti. Njezinu knjigu "Pomak prema modernosti – žene u Hrvatskoj u razdoblju zrele tranzicije" obilježava primjena kompleksnog teorijskog okvira, kao i temeljitost i inovativnost pristupa u tumačenju empirijskih podataka o položaju žena s obzirom na ključna područja života (rad, obitelj, religiju i politiku). Knjiga donosi niz empirijskih rezultata koji mogu biti korisni kako istraživačima, tako i javnim institucijama koje se bave diskriminacijom žena.

Doc. dr. sc. **Dolores Grmača**, docentica na Katedri za stariju hrvatsku književnost Odsjeka za kroatistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, nagrađuje se u području humanističkih znanosti za knjigu "Nevolje s tijelom. Alegorija putovanja od Bunića do Barakovića", koja preispituje alegorijska djela hrvatske renesanse koja objedinjuje motiv putovanja. Knjiga je iznimno vrijedan doprinos hrvatskoj književnoj historiografiji i kulturi jer nadopunjuje praznine u dosadašnjim interpretacijama i naznačuje nove istraživačke smjerove.

Dr. sc. **Ivana Horbec**, viša znanstvena suradnica na Hrvatskom institutu za povijest, nagrađuje se u području humanističkih znanosti za knjigu "Zdravlje naroda – bogatstvo države. Prosvijećeni apsolutizam i počeci javnog zdravstva u Hrvatskoj", koju je objavio Hrvatski institut za povijest u 2015. godini. Knjiga obrađuje sustav javnog zdravstva u Hrvatskoj za vrijeme prosvijećenog apsolutizma, a nastala je kao rezultat rada na arhivskoj građi u arhivima Zagreba, Beča i Budimpešte te je važno znanstveno dostignuće.

Prof. dr. sc. **Milan Mihaljević**, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju na Staroslavenskom institutu u Zagrebu, nagrađuje se u području humanističkih znanosti za knjigu "Slavenska poredbeni gramatika. Morfologija, 5 prozodija, Slavenska pradomovina", 2. dio, koju je 2014. objavila Školska knjiga iz Zagreba. U knjizi koja donosi obilje podataka koji su rezultat multidisciplinarnog istraživanja, naročito je značajan drugi dio koji se

bavi slavenskom prozodijom. Knjiga u cjelini predstavlja izvor novih spoznaja te je velika pomoć svima koji se bave kroatistikom, slavistikom i jezikoslovljem.

GODIŠNJA NAGRAĐA ZA POPULARIZACIJU I PROMIDŽBU ZNANOSTI

Dr. sc. **Nenad Jasprica**, znanstveni savjetnik, Institut za more i priobalje Sveučilišta u Dubrovniku, nagrađuje se u području prirodnih znanosti, polju biologija. Osim iznimno velikog broja objavljenih stručnih radova u više od deset različitih časopisa, dr. Jasprica kontinuirano i intenzivno djeluje na popularizaciji znanosti. Izuzetno je aktivan na internet-skim portalima, u dnevnom tisku, a znanstveni rad i znanost predstavljao je i promovirao u nizu televizijskih i radijskih emisija, te je kao suradnik bio uključen i u nekoliko izrazito gledanih i popularnih serijala u produkciji HRT-a.

Prof. dr. sc. **Zlatan Car**, Tehnički fakultet Sveučilišta u Rijeci, nagrađuje se u području tehničkih znanosti, osobito za popularizaciju automatizacije proizvodnih procesa, robotike i umjetne inteligencije. U svojim je javnim predavanjima i brojnim medijskim nastupima u radijskim i televizijskim emisijama, tiskovinama i elektroničkim medijima tijekom 2014. i 2015. godine osobito uspješno popularizirao napredno računanje i modeliranje u industriji i znanosti.

Prof. dr. sc. **Marija Heffer**, Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku, nagrađuje se u znanstvenom području biomedicine i zdravstva. Kao predstojnica Katedre za medicinsku biologiju i aktivna znanstvenica, kontinuirano djeluje u širenju spoznaja o neuroznanosti preko predavanja, radionica, nastupa u medijima, prijevoda knjiga te prenošenja svjetskih manifestacija u našu sredinu.

Skupina znanstvenika koju čine: prof. dr. sc. **Matija Domaćinović**, prof. dr. sc. **Zvonko Antunović**, prof. dr. sc. **Andelko Opačak**, prof. dr. sc. **Mirjana Baban** te prof. dr. sc. **Stjepan Mužić**, nagrađuje se u području biotehničkih znanosti za sveučilišni udžbenik "Specijalna hranidba domaćih životinja", koji je prvi udžbenik takve tematike u Republici Hrvatskoj. Nova znanja stečena tijekom znanstvenoistraživačkog rada kontinuirano su prenosili u nastavu, ali i u praktičnu proizvodnju, pri čemu su objavili 190 stručnih radova te održali 48 pozvanih predavanja na domaćim i međunarodnim skupovima, a u populariziranju struke istaknuli su se i brojnim nastupima u medijima, više od 200 puta.

Skupina znanstvenika koju čine: doc. dr. sc. **Maša Tonković Grabovac**, **Helena Bakić**, dr. sc. **Aleksandra Huić**, dr. sc. **Tanja Jurin**, dr. sc. **Ajana Löw**, dr. sc. **Blaž Rebernjak**, **Una Mikac**, **Vanja Putarek** i dr. sc. **Svetlana Salkičević**, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području društvenih znanosti. U 2015. godini ostvarili su izvrsne rezultate u promicanju psihologijskih znanstvenih spoznaja široj javnosti kroz festival popularne psihologije "Psihofest", koji je imao ukupno 68 različitih aktivnosti na kojima je bilo 2000 posjetitelja, gotovo 900 preuzimanja e-knjige "Psihofestologija: Ovo nije samo još jedna knjiga iz po-

pularne psihologije" te više od 2500 pratitelja Facebook stranice Psihofesta.

Prof. dr. sc. **Velimir Piškorec**, redoviti profesor na Katedri za njemački jezik Odsjeka za germanistiku Filozofskog fakulteta u Zagrebu, nagrađuje se za tri međusobno povezana popularnoznanstvena projekta koje je ostvario u 2015. godini: bio je autor interaktivne multimedijске izložbe "Od gojzerice do dindrice – Austrijacizmi i germanizmi u hrvatskome", organizirane u Zagrebu i Osijeku, zajedno s Hannesom Scheutzmom osmislio je i realizirao zvučni atlas "Austrijacizmi i germanizmi u hrvatskome", te realizirao "Zvučni atlas hrvatskih govora".

GODIŠNJA NAGRAĐA ZA ZNANSTVENE NOVAKE

Dr. sc. **Petar Kassal**, Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u području prirodnih znanosti, polju kemije, za objavljivanje zapaženog znanstvenog rada u 2015. godini koji daje značajan doprinos razvoju i primjeni naprednih visokih tehnologija u području inovativnih (bio)kemijskih senzora. Dizajnom i izradom (bio)kemijskog senzorskog sučelja dr. Kassal uspješno je savladao izazove multidisciplinarnog pristupa integracije kemijske funkcije senzora s fizičkim zahtjevima specifične biokemijske primjene.

Doc. dr. sc. **Petar Šolić**, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu, nagrađuje se u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika. Sudjelovao je u izradi prototipa za sakupljanje energije iz GSM signala te predložio originalan način za primjenu na standardnoj RFID komunikacijskoj tehnologiji. Ostvario je učinkovitu suradnju s istraživačkom grupom iz laboratorija IDA Lab sa Sveučilišta u Salentu (Italija). Rezultate svojeg znanstvenog istraživanja objavljuje u prestižnim časopisima s visokom citiranošću.

Dr. sc. **Ana Knezović**, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, nagrađuje se u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, za doprinos u istraživanju molekularnih mehanizama nastanka i razvoja eksperimentalno induciranih neurodegenerativnih procesa u animalnim modelima. U 2015. godini objavila je pet znanstvenih članaka, a objavljena istraživanja pridonose boljem razumijevanju mehanizama nastanka, razvoja i budućeg liječenja neurodegenerativnih bolesti u čovjeka.

Dr. sc. **Antun Jozinović**, poslijedoktorand na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku, nagrađuje se u području biotehničkih znanosti. Dr. sc. Antun Jozinović diplomirao je na Prehrambeno-tehnološkom fakultetu u Osijeku kao prvi student u generaciji s prosječkom ocjena 5,00 te je s istim prosječkom završio i poslijediplomski doktorski studij Prehrambeno inženjerstvo. Do sada je kao prvi autor i koautor objavio ukupno osam znanstvenih radova iz skupine a1, 13 znanstvenih radova i jedan stručni rad iz skupine a2, tri rada u kategoriji a3, te je sudjelovao na 19 međunarodnih znanstvenih skupova. Trenutno radi kao istraživač na dva nacionalna projekta i na jednom sveučilišnom projektu.

RAZGOVOR S POVODOM PROREKTOR SVEUČILIŠTA U ZAGREBU PROF. TONČI LAZIBAT O DESETOJ GODIŠNJICI ZNANSTVENOG ČASOPISA 'POSLOVNA IZVRSNOST'

Kvaliteta obrazovanja jedini je put naprijed

Piše:
IVAN PERKOV

Krajem 2016. obilježena je deseta godišnjica kontinuiranog izlaženja znanstvenog časopisa Poslovna izvrsnost – Business Excellence. Skupina entuzijasta predvođena prof. Tončijem Lazibatom 2006. je raspravila i prihvatila inicijativu da kao grupa građana pokrenu časopis koji će se baviti svim aspektima kvalitete kako u poslovnom tako i općenito u životu pojedinaca, institucija, organizacija, udruga... Svjesni da je ovakav časopis lakše pokrenuti nego održati, odlučili su se na polugodišnju dinamiku izlaženja. Prvi je broj izašao 2007. tako da se u proteklih 10 godina došlo do 20. broja. U povodu ove važne obljetnice, razgovarali smo s glavnim urednikom prof. Tončijem Lazibatom, prorektorom za poslovanje Sveučilišta u Zagrebu.

Časopis Poslovna izvrsnost je već pred deset godina samim svojim nazivom anticipirao današnju osnovnu stratešku odrednicu razvoja hrvatske akademske zajednice. Jeste li se pritom povelili za nekim inozemnim uzorom?

- Ovaj časopis pokrenut je otprilike u isto vrijeme kad je upisana prva generacija polaznika Specijalističkog poslijediplomskog studija Upravljanje kvalitetom na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Ni jedno ni drugo nije se dogodilo slučajno, već je rezultat izuzetnih napora i prepoznavanja značaja kvalitete i poslovne izvrsnosti u razvijenom tržišnom svijetu te potrebe da se isto implementira u Hrvatskoj. Kvaliteta je uvjet bez kojega se ne može u razvijenim tržišnim odnosima visokog stupnja konkurentnosti na svim područjima ljudskog djelovanja. Jasnoće radi, izvrsnost bi se mogla definirati kao natprosječna vještina vođenja organizacije i postizanja rezultata. Složen je to pojam koji uključuje ukupnost uspješnosti na ekonomskom, tehnološkom, organizacijskom, socijalnom i ljudskom području. Kvaliteta kao zadovoljstvo kupca odnosno korisnika je u osnovi poslovne izvrsnosti. Poslovna izvrsnost je svojevrsna evolucija koncepta cjelovitog ili potpunog upravljanja kvalitetom koji se pokušava podjednako fokusirati na sve dionike nekog poslovnog procesa ili kako je u pitanju naznačeno, hrvatske akademske zajednice.

Međunarodno uredništvo

Je li činjenica da u vašem uredništvu danas sjede ugledni inozemni stručnjaci rezultat ili temelj uspjeha Poslovne izvrsnosti?

- Kao glavni i odgovorni urednik časopisa u suradnji s urednikom prof. Nikolom Knegom i Uredništvom, ulagao sam trud na međunarodnoj prepoznatljivosti časopisa i njegovoj dostupnosti i izvan granica Hrvatske. Časopis ima međunarodno uredništvo čiji se sastav tijekom godina mijenjao, njegovih je 11 članova iz inozemstva, a 25 su uvaženi znanstvenici, istraživači, nastavnici i gospodarstvenici iz Hrvatske. Mislim da bi bilo teško razabrati u kojoj mjeri je Uredništvo rezultat, a u kojoj temelj uspjeha časopisa. Jedno i drugo je međusobno prožeto i međusobno poticajno. Časopis je u deset godina prošao put od časopisa koji je izdavala udruga građana do časopisa koji je jedan od šest znanstvenih časopisa koje izdaje Ekonomski fakultet u Zagrebu. Treba još dodati da od 2011. godine časopis su financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i na tome im zahvaljujem u ime Uredništva.

U kojoj je mjeri koncept izvrsnosti kod nas postao stvarni regulativni kriterij razvoja i vrednovanja znanosti, a u kojoj je još uvijek riječ o pomodnoj frazi?

- Znanost u Republici Hrvatskoj nije moguće sagledavati izolirano od stanja u društvu, odnosno znanost dijeli sudbinu društva. Ipak, mnoge znanstvene i obrazovne institucije te sjajni timovi i pojedinci uzdižu se iznad okvira postojećih mogućnosti društva. Svjedoci smo da se na razini hrvatske države postavlja cilj unaprjeđenja kvalitete i dostupnosti obrazovanja na svim razinama te potreba intenzivnijeg poticanja znanosti s ciljem jačanja nacionalne konkurentnosti. Ističu se obrazovanje i znanost kao razvojni prioriteti. Usvaja se Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije sa ciljem da pridonese stvaranju modernijeg i inovativnijeg sustava obrazovanja znanosti i tehnologije. To bi za posljedicu trebalo imati porast osobnog razvoja, veće zapošljivosti i konkurentnosti pojedinca i napretka društva.

Znanost nije otok

Možete li pobliže pojasniti odnos koncepta izvrsnosti i sustava osiguravanja kvalitete?

- Istaknuo sam da je kvaliteta uvjet bez kojega se ne može. Ona je u osnovi izvrsnosti jer nema izvrsnosti bez kvalitete. Izvrsnost postupno postaje regulatorni kriterij razvoja i vrednovanja znanosti i na našim prostorima. S intenzitetom implementiranja izvrsnosti u

Istaknuo sam da je kvaliteta uvjet bez kojega se ne može, ona je u osnovi izvrsnosti jer nema izvrsnosti bez kvalitete. Izvrsnost postupno postaje regulatorni kriterij razvoja i vrednovanja znanosti i na našim prostorima

Tonči Lazibat, prof. dr. sc. - prorektor Sveučilišta u Zagrebu

kriterija razvoja i vrednovanja znanosti. Nisu rijetki pojedinci, istraživački timovi i projekti koji istražuju različite aspekte kvalitete i izvrsnosti u znanosti i visokom obrazovanju. To vrijedi i za teme doktorskih disertacija, ali i za niz znanstvenih radova u kojima su istraživani različiti aspekti kvalitete i poslovne izvrsnosti u znanosti i visokom obrazovanju kako u Hrvatskoj, tako i u inozemstvu. Neki od njih objavljeni su i u Poslovnoj izvrsnosti.

Koje su nam mjere, po vašem sudu, potrebne da bismo unaprijedili znanstvenu, akademsku i poslovnu izvrsnost u Hrvatskoj? Potiču li današnji pravni i institucionalni temelji izvrsnosti povezivanje znanstvene i akademske zajednice s tržištem rada?

- Jedan od načina unaprjeđenja znanstvene i akademske izvrsnosti je vanjsko vrednovanje znanstvenih i akademskih institucija od inozemnih ocjenjivača. Upravljačke strukture znanstvenih i akademskih institucija trebaju prepoznati potrebu implementiranja sustava kvalitete i apliciranje na različite sustave vanjskog vrednovanja institucija. Tu je i potreba širenja mreže akreditiranih programa cjeloživotnog učenja. Prestižne svjetske nagrade za kvalitetu (Deming, Malcolm Baldrige, Europska nagrada za kvalitetu) pored ostalog, vred-

razvoj i vrednovanje znanosti se može i ne mora biti zadovoljan. Ponavljam, znanost nije izolirani otok nego dijeli sudbinu društva.

Kakva je situacija na široj, europskoj razini?

- Istaknuo bih Europsku udrugu za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (ENQA). Ona je krovna organizacija za osiguranje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA). Uloga joj je da promiče europsku suradnju u području osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju i širi informacije i znanje među svojim članovima i prema zainteresiranim stranama u svrhu razvoja i razmjene dobrih praksi i poticanja europske dimenzije osiguravanja kvalitete. Integriranje Hrvatske u europske tokove pridonosi porastu intenziteta implementacije koncepta izvrsnosti kao

Osobna karta časopisa

Uredništvo Poslovne izvrsnosti ima 36 članova od kojih je 11 inozemnih iz devet zemalja: Bosne i Hercegovine, Italije, Makedonije, Novog Zelanda, Poljske, Portugala, SAD-a i Ujedinjenog Kraljevstva. Glavni i odgovorni urednik je prof. Tonči Lazibat, a izvršni urednik prof. Nikola Knego. Desetu godišnjicu Poslovne izvrsnosti ocrtava sljedeća statistika: na ukupno 3354 stranice objavljen je 171 rad ili prosječno 8 do 9 radova po broju u čemu su sudjelovala 343 autora i suautora iz 17 zemalja: Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Irana, Kosova, Gane, Mađarske, Makedonije, Njemačke, Pakistana, Poljske, Portugala, Slovenije, Slovačke, Srbije, Švedske, SAD-a i Turske. Od 171 priloga 23 su izvorni znanstveni radovi, 57 prethodna priopćenja, 88 pregledni radovi, a tri su rada stručna. Pedeset je radova - 30 posto - tiskano na engleskom. Objavljeni radovi se referiraju u šest baza: Journal of Economic Literature, EconLit, Ebsco, ProQuest, ABI/Inform i CAB Abstracts. Poslovna izvrsnost ispunjava oba kriterija potrebna za vrednovanje radova kao prema minimalnim uvjetima za izbor u znanstvena zvanja: ima međunarodno uredništvo i međunarodne recenzente, a baze u kojima se radovi referiraju predviđene su kao minimalni uvjeti izbora u znanstvena zvanja društvenih znanosti.

nuju i obrazovne i znanstvene institucije u slučaju da se apliciraju za nagradu. Moram istaknuti da smo jedna od rijetkih zemalja u Europskoj uniji koja nema nacionalnu nagradu za kvalitetu.

nomiju u susretu s vrsnim predavačima. Vjerujem da će studij producirati kvalitetne i izvrsne radove od kojih će neki biti objavljeni u našem časopisu.

Upravljanje i obrazovanje

Jeste li pobornik uvođenja profesionalnog menadžmenta u hrvatsku akademsku zajednicu, tj. razdvajanja upravljačkih i znanstveno-nastavnih funkcija?

- Teško je na to pitanje jednoznačno odgovoriti. To je svakako jedna od mogućnosti. Bi li i u kojoj mjeri razdvajanje upravljačkih i znanstveno-nastavnih funkcija postiglo kvalitetnije rezultate u upravljačkom segmentu ostaje otvoreno. Različite institucije ili zastavnice hrvatske akademske zajednice su, u većoj ili manjoj mjeri, u funkciji educiranja za upravljačke funkcije različitih razina. Neki su upravljačke funkcije bliže i razumljivije, ali to ne znači da i na sastavnicama akademske zajednice, koje po bavljenju nisu primarno usmjerene na poslovnu problematiku, nema vrsnih dobrih domaćina. Ono što se traži jest upravljati i poslovati pažnjom dobrog domaćina. Moguća su dobra rješenja izborom vrsnih osoba koje znaju, hoće i mogu se okružiti osobama koje su ekspert i u pojedinim segmentima aktivnosti.

Sve u svemu, ne ostavljate dojam klasičnog profesora ekonomije: znanstvenik ste, nastavnik, urednik časopisa, bili ste dekan, sada ste prorektor, svirate u bendu, pišete poeziju... Prijeti li taj renesansni raspon izvrsnosti za koju se teorijski zalažete ili bez prakticiranja tako različitih angažmana ne biste mogli ostati na okupu?

- Naveli ste u pitanju "teoretski zalažete". Rekao bih i dodao da to nije samo teoretsko zalaganje nego da se u gotovo svemu što stene naveli može provjeriti i rezultate praktičnog djelovanja. U svemu navedenom je ostavljen provjerljiv trag. Rezultat je to mojih raznovrsnih interesa i njihova skladnog povezivanja. To je moguće ako volite ono što radite i ako se racionalno upravlja s vremenom. Vrijeme je ipak jedini resurs koji je nemoguće vratiti kada nam iscuri.

Nagrada za kvalitetu

Mislite da bi uspostava nacionalne nagrade bila korak u pravom smjeru?

- Pretpostavka za njezino usvajanje je stvaranje pravnog i institucionalnog okvira u formi zakona koji bi, u našem slučaju, donio Hrvatski sabor. Sve zemlje koje imaju nacionalnu nagradu za kvalitetu imaju zakonom regulirane kriterije za dodjelu i način dodjele. U nekim zemljama nagradu dodjeljuje predsjednik, a u nekima premijer. Uspostavljanje takve nagrade je doprinos stvaranju klime kvalitete. Barem taj jedan dan tema kvalitete bila bi sveprisutna u medijima.

Možemo li se vratiti na problem povezivanja akademske zajednice i tržište rada?

- Što se tiče povezivanja znanstvene i akademske zajednice s tržištem rada, svaki od sudionika u tom procesu ima ulogu koju je nužno odigrati. Kada je riječ o visokom obrazovanju, navest ću razmišljanje jednog uvažnog profesora emeritusa koji je rekao da je nužno opredijeliti se obrazuju li institucije visokog obrazovanja kadrove za radna mjesta ili obrazuju kreatore radnih mjesta.

Pokrenuli ste doktorski studij Ekonomija i globalna sigurnost – kako se on uklapa u vaš znanstveni i javni angažman?

- To je još jedna kockica u mozaiku moga znanstvenog i javnog angažmana. Sveprisutni proces internacionalizacije, u gotovo svakom aspektu življenja i djelovanja, u modalitetima regionalizacije i globalizacije postavlja brojne izazove i otvara niz pitanja pa i u odnosima ekonomije i globalne sigurnosti. O navedenom svjedoče događaji diljem svijeta koji utječu na ekonomiju i globalnu sigurnost. Polaznici studija će biti u prigodi upoznati se i ovladati najnovijim spoznajama od utjecaja ekonomije na globalnu sigurnost i globalne sigurnosti na eko-

DEVETI HRVATSKI COCHRANE SIMPOZIJ

Dentalna medicina utemeljena na dokazima

Piše:
TINA POKLEPOVIĆ PERIČIĆ*

Cochrane Hrvatska organizira deveti Cochrane simpozij, prvi put posvećen samo jednom području zdravstvene skrbi – dentalnoj medicini. Simpozij pod nazivom „Dentalna medicina utemeljena na dokazima“ održat će se 9. i 10. lipnja 2017. na Medicinske fakultetu Sveučilišta u Splitu.

Ovogodišnji će simpozij ugostiti urednice iz Cochrane Oral Health skupine, prof. dr. sc. Helen Worthington, prof. dr. sc. Jan Clarkson i prof. dr. sc. Anne-Marie Glenny, kao i sudjelovanje prof. dr. sc. Ivane Čuković Bagić i doc. dr. sc. Darka Božića sa Stomatološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Informirani liječnici i pacijenti

Cilj je ovogodišnjega Cochrane simpozija osigurati doktorima, ali i studentima dentalne medicine, pacijentima i donositeljima strateških odluka u zdravstvu bolje razumijevanje rezultata Cochrane sustavnih preglednih radova.

Naglasak će biti ponajprije na razumijevanju vrijednosti dokaza proizišlih iz Cochrane sustavnih pregleda, njihovih metodoloških osobitosti, ključnih aspekata koji ove radove čine najkvalitetnijim istraživanjima te najboljim izvorom znanstvenih informacija u donošenju dobro informiranih odluka o različitim preventivnim, dijagnostičkim i terapijskim postupcima u zdravstvenoj skrbi. Kako učinkovita zdravstvena skrb zahtijeva in-

Cilj je ovogodišnjega Cochrane simpozija osigurati doktorima, ali i studentima dentalne medicine, pacijentima i donositeljima strateških odluka u zdravstvu bolje razumijevanje rezultata Cochrane sustavnih preglednih radova

formirane liječnike i pacijente, Cochrane simpozij nastojat će povećati razumijevanje dostupnih medicinskih dokaza, podići razinu izvještavanja i komuniciranja o zdravstvenim dokazima unutar struke, ali i spacijentima, potičući uključivanje pacijenata u odlučivanje. Nadalje, potaknut će suradnju u rješavanju relevantnih kliničkih i strukturnih organizacijskih pitanja u dentalnoj medicini, kao i raspravu o određivanju prioriteta među temama koje su osobito važne u dentalnoj medicini. Konačni je cilj potaknuti promjenu gledišta i smjer djelovanja da bi se iskreno, pošteno i transparentno osiguralo informiranje svih zainteresiranih, stvorili bolji doktori, bolji pacijenti i bolja

zdravstvena skrb.

Suradnja na svjetskoj razini

Na predavanjima i u radnom dijelu simpozija programom se nastoji ukazati na potrebu i važnost dokaza proizišlih iz Cochrane sustavnih pregleda na području dentalne medicine, predstaviti relevantne kliničke dokaze iz različitih područja dentalne medicine, raspraviti važne kliničke spoznaje u svjetlu javnoga zdravstva, predstaviti put od kliničkih pokusa preko sustavnih pregleda do izrade smjernica, odagnati ono što znamo naspram onoga o čemu još uvijek nemamo jasne odgovore, kao i raspraviti rezultate sustavnih pregleda Cochrane EPOC skupine, koja provodi sustavne preglede o edukacij-

skim, bihevioralnim, financijskim, regulatornim i strateškim intervencijama kojima se može poboljšati zdravstvena praksa i organizacija zdravstvene skrbi.

Povrh kliničke važnosti posebno će se istaknuti ključne metodološke značajke nužne za dobro razumijevanje znanstvenih dokaza, kao što su pretraživanje literature relevantnih baza podataka i postavljanje prikladne strategije pretraživanja, procjena rizika od pristranosti u kliničkim istraživanjima, odnosno ocjena vjerodostojnosti njihovih rezultata, tumačenje rezultata metaanalize i ocjena kvalitete dokaza sustavnoga pregleda, njihova interpretacija i primjenjivost u kontekstu dosadašnjih spoznaja i kliničke značajnosti, a sve s ciljem donošenja jasnih i nedvosmislenih, pouzdanih, klinički fokusiranih odgovora o najboljoj mogućoj skrbi za pacijenta i boljeg odlučivanja u svakodnevnoj kliničkoj praksi.

Osim nedvojbene znanstvene koristi i razmjene znanja, skup je izvršna prilika za razgovor o promicanju principa medicine utemeljene na dokazima u Hrvatskoj, ostvarenje novih suradnji s kolegama iz svijeta, ali i poticaj da se osvrnemo na dosadašnja postignuća i predstavimo buduće projekte.

Ovaj simpozij vrednuju Hrvatska komora dentalne medicine. Upute o sažecima za poster-prezentacije, kao i sve važnije informacije o simpoziju dostupne su na mrežnim stranicama Cochrane Hrvatska, croatia.cochrane.org/hr.

*Suvoditeljica Cochrane Hrvatska

Noć muzeja 2017. na Sveučilištu

I ove je godine u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu održan bogat program povodom Noći muzeja 27. siječnja. Na Odjelu specijalnih zbirki posjetitelji su mogli razgledati izložbu „Pismo moja hrli tamo...“ (izbor građe iz arhiva don Ante Petravića). Održan je nastup muške klappe Podvorje iz Kaštel Sućurca, koji je a capella izvela neke od pjesama zabilježenih u rukopisima predstavljenih na izložbi. Posjetitelji su po promotivnoj cijeni mogli kupiti neke od kataloga

izdanja Sveučilišne knjižnice u Splitu. U Sveučilišnoj galeriji „Vasko Lipovac“, uz stručno vodstvo, posjetitelji su mogli razgledati izložbe „Splitski Val“, kao i stalni postav Vaska Lipovca, pogledati taktilne grafike Danijele Šušak, ani-

mirani film „Biciklisti“ Veljka Popovića zajedno sa skicom scenarija, kao interpretaciju Vaskovih motiva Marka Žaje. Pod mentorstvom Tadeja Glažara, predstavljeno je i urbanističko promišljanje zone Kopilica, u kojemu je radna grupa uključila radove Vaska Lipovca. U Sveučilišnoj galeriji održan je koncert splitske grupe Rokolomotiva. Treću godinu zaredom, studentice Umjet-

ničke akademije Sveučilišta u Splitu otvorile su u Klubu Zona izložbu svojih radova. Ove se godine predstavilo pet studentica odsjeka za likovnu kulturu i likovnu umjetnost UMAS u mediju slikarstva i grafike - Mia Bogdan, Ida Bugarić, Nikolina Čuk, Jasna Fantić i Antonela Stanić. Autorice su tijekom večeri razgovarale s posjetiteljima o procesu nastanka, medijima i tehničkoj izvedbi radova, s osvrtnom na idejne smjernice svojih djela.

UNIST

Vrijeme - glavna tema Festivala znanosti 2017.

Sveučilište u Splitu organizira 15. festival znanosti koji će se održati od 24. do 29. travnja 2017. na temu *Vrijeme* (glavna tema, uključuje i kronološko i meteorološko vrijeme), a danas, 30. siječnja, istekao je rok za predaju prijava za sudjelovanje na festivalu. Kako je već uobičajeno, i za ovaj se Festival znanosti u Splitu planira otvaranje uz pregršt demonstracija i radionica, nakon čega slijedi tje-dan s velikim brojem aktivnosti koje će znanost prikazati na popularan i svakome

razumljiv način. Festival znanosti je manifestacija kojoj je cilj približiti znanost javnosti, odnosno informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u području znanosti, poboljšati javnu percepciju znanstvenika te motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja.

Osnovni moto festivala i dalje je „Izadimo u grad na Festival znanosti“. Cilj je većinu aktivnosti smjestiti u centar grada kako bi se planirana događanja približila što većem broju građana.

UNIST

Spli T

SBeA

Student Business e-Academy

E-LEARNING PROGRAM ZA PODUZETNIŠTVO

Student Business e-Academy -
besplatni poduzetnički online program

U sklopu projekta „Student Business e-Academy“ – SBeA izrađen je besplatni e-learning program uz pomoć kojega se mladi mogu obrazovati u području poduzetništva. Program je trenutno u fazi testiranja u kojem sudjeluju studenti partnerskih institucija, te će od jeseni 2017. godine biti dostupan za širu javnost. Sastoji se od šest modula koji se pohađaju online, kroz koje se stječu osnovna znanja potrebna za pokretanje vlastitog poslovanja: „Inovacije“, „Marketing“, „Business start-ups“, „Razvoj poduzetničkog pothvata“, „Poduzetničke financije“ te „Poslovni model i poslovni plan“.

Modul „Inovacije“ upoznaje nas s načinom na koji inovacija može pridonijeti razvoju jednog poduzeća. Modul se sastoji od velikog broja kratkih i korisnih zadataka kroz koje polaznici primjenjuju inovativno razmišljanje. Sljedeći modul, „Marketing“, uključuje analizu tržišta, segmentaciju, odabir ciljne skupine korisnika... Radi se o početnoj fazi naše marketinške strategije uz pomoć koje možemo uspješno pozicionirati naš proizvod/uslugu. Kroz modul „Business start-ups“ istražiti će se vlastiti ciljevi i mogućnosti vezane uz pokretanje poslovanja, te primjenom određenih start-up modela i tehnika osmisliti jedinstvenost našeg poslovanja. „Razvoj poduzetničkog pothvata“ podrazumijeva analizu osobina i vještina koje su srodne većini uspješnih poduzetnika. Vještine će se prvo analizirati, nakon čega će se kroz praktične vježbe raditi na usavršavanju vlastitih poduzetničkih sposobnosti. „Poduzetničke financije“ pomažu nam da uz pomoć određenih financijskih pokazatelja i izvještaja dobijemo uvid u trenutno stanje našeg poslovanja, te prepoznamo trenutak kada se trebaju uvesti promjene. Posljednji modul programa SBeA, „Poslovni model i poslovni plan“, objedinjuje sadržaje svih ostalih modula u razvoj poslovnog modela i poslovnog plana za našu poslovnu ideju. Nakon završetka svih modula, polaznici će moći zaigrati besplatnu digitalnu start-up igru u kojoj će simulirati pokretanje vlastitog start-upa u virtualnom poslovnom okruženju.

Projekt „Student Business e-Academy“ provodi Sveučilište u Splitu u suradnji sa sveučilištima Middlesex University iz Londona i University of Malaga iz Španjolske. Projekt je sufinanciran sredstvima programa Erasmus+ Europske komisije te sredstvima Programa tehnološkog razvoja, istraživanja i primjene inovacija Splitsko-dalmatinske županije.

UPRAVLJANJE NACIONALNIM PARKOM

Ravnatelj NP Krka na Stručnim studijima

Na Sveučilišnom odjelu za stručne studije 17. siječnja gostovao je ravnatelj NP Krka mr. sc. Krešimir Šakić. Gostovanje je organizirao dr. sc. Goran Čorluka, predavač u sklopu kolegija Organizacija međunarodnih putovanja, turizma i trgovine i Menadžment selektivnih vidova međunarodnih putovanja i turizma. Ravnatelj Šakić je u izuzetno interesantnom i poučnom predavanju približio studentima aktivnosti upravljanja prirodnim resursom u turizmu, prezentirao infrastrukturne i organizacijske komponente rada NP Krka, ukazao na problematiku kapaciteta nosivosti prirodnog resursa obzirom na izrazitu popularnost nacionalnog parka koji bilježi strmoglavi rast u broju posjetitelja, te istaknuo buduće akcije glede upravljanja zaštite nacionalnog parka i njegove daljnje turističke valorizacije.

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET raspisuje

Temeljem članka 25. Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama (NN 141/13, 150/13 i 153/13), te prethodne suglasnosti Sveučilišta u Splitu, Ekonomski

fakultet raspisuje NATJEČAJ

za prijam

1. jednog izvršitelja na radno mjesto I. vrste – stručni suradnik (za cjeloživotno obrazovanje) na neodređeno vrijeme u Centru za cjeloživotno obrazovanje i obrazovanje odraslih

Uvjeti:

- magistar/magistra struke društvenih znanosti ili stručni specijalist/specijalistica struke društvenih znanosti ili završen sveučilišni diplomski studij društvenih znanosti

- izvrsno poznavanje engleskog jezika u govoru i pismu

- napredno poznavanje rada na računalu

- jedna godina radnog iskustva

Opis poslova:

rad na projektu Studentski Poduzetnički inkubator: poslovi administriranja platforme projekta; administriranje korisničkih računa, blogova i foruma; poslovi promidžbe i marketinga projekta; online oglašavanje projekta putem društvenih mreža; aktivna komunikacija s korisnicima u radnom vremenu i vikendom; mjesečni izvještaji koji uključuju demografiju i psihografiju follower-a stranice; izrada statistike; analiza interakcije po objavama; vođenje i administriranje projekta (IT, računovodstvo, kadrovska); organizacija medijskih kampanja, okruglih stolova, press konferencija i sl.

2. jednog izvršitelja na radno mjesto III. vrste – pomoćni knjižničar na određeno vrijeme do godinu dana, zbog povećanog opsega posla u Knjižnici

Opis poslova:

vrši tehničku obradu knjiga, vrši inventarizaciju kompletnog knjižničnog materijala,

obavlja šalterski rad izdavanja knjiga i časopisa (u smjenama), stoji na raspolaganju korisnicima i pruža jednostavnije knjižnične informacije, kao i obavijesti o pravilima korištenja knjižnice, izdaje knjižnični materijal studentima i nastavnicima u čitaonici i izvan knjižnice (putem programskog paketa Crolist), ulaže knjige i časopise na police i vodi brigu o spremištu knjiga i časopisa, vodi nadzor nad čitaonicom, upisuje nove članove, brine se o vraćanju posuđenih knjiga, a u slučaju prekoračenja roka piše opomene, vrši zaštitu, manje popravke i selekciju knjiga za uvez, pomaže pri inventuri i reviziji knjižničnog materijala,

Uvjeti:

- životopis

- dokaz o stručnoj spremi (preslika diplome, potvrđnica, svjedodžba)

- potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno-pravnom statusu pristupnika

- drugi dokazi o ispunjavanju traženih uvjeta

Prijaviti se mogu pristupnici oba spola. Prednost imaju kandidati koji imaju iskustva na sličnim ili istim poslovima. Kandidat koji nije podnio pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u natječaju. Za pristupnike koji ispunjavaju formalne uvjete može se provesti provjera znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta i intervju.

Rok za podnošenje prijave osam dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama". Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5. Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET objavljuje NATJEČAJ I. NATJEČAJ ZA IZBOR

-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom

mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju s nepunim radnim vremenom za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana patologija u Katedri za patologiju,

-jednog nastavnika u naslovnom znanstveno-nastavnom zvanju docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana medicinska mikrobiologija u Katedri za medicinsku mikrobiologiju i parazitologiju.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.). Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<http://www.mefst.hr/kadrovi>).

Rok natječaja je 30 dana od dana objave u „Narodnim novinama“ od 25. siječnja 2017. Na oglašeni natječaj mogu se javiti osobe oba spola. Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Medicinski fakultet u Splitu, Kadrovska služba, Šoltanska 2, 21000 Split.

Umjetnici i kustosi na otvorenju izložbe Utorkom u Galeriji – Fast Forward Vol. 5: Nina Kamenjarin, Dani Martinić, Katrin Novaković, Petar Katavić, Anita Miloš, Ante Duraković, Darko Škrobonja, Tina Vukasović, Antonia Mihovilović, Lana Beović, Ivana Vukušić i Božo Kesić

Završen projekt Fast Forward – Utorkom u Galeriji

Igor Zdunić, Šumski požar, 2015. (akrilik na platnu, 110 x 200 cm)

Piše:

ANASTAZIA CAMBI

U listopadu prošle godine u Galeriji umjetnina u Splitu održana je skupna izložba odabranih autora koji su izlagali u sklopu projekta *Fast Forward – Utorkom u Galeriji*. Radi se o ciklusu jednodnevnih izložbi studenata Umjetničke akademije u Splitu za koje su kustosi dio posla obavljali studenti povijesti umjetnosti splitskog Filozofskog fakulteta. Projekt su osmislili i 2012. godine pokrenuli umjetnik **Vedran Perković** i kustos **Božo Majstorović**, a cilj mu je bio da se studentima – budućim umjetnicima i kustosima – omogući izlaganje i upoznavanje s muzejsko-galerijskim radom. To je bila ujedno i prva (premda neformalna) suradnja između Umjetničke akademije i Filozofskog fakulteta. Koordiniranje projekta preuzele su

Skupna izložba Utorkom u Galeriji – Fast Forward Vol. 5 označila je kraj petogodišnjega projekta u okviru kojeg je osamdeset mladih umjetnika i kustosa, studenata Umjetničke akademije i Filozofskog fakulteta u Splitu, dobilo priliku za izlaganje i upoznavanje s muzejsko-galerijskim radom

2013. godine **Tina Vukasović** i **Lana Beović**, sudionice prvoga izdanja *Fast Forwarda*.

Tijekom četiri godine (2012. – 2015.), publici se predstavilo trideset devet mladih umjetnika. Svake je godine bilo organizirano deset izložbi (2015. godine jedna manje); pet u proljetnom, a pet u jesenskom ciklusu. Na kustoskim je poslovima bilo angažirano tridesetak studenata povijesti umjetnosti. Studenti obaju fakulteta imali su u radu mentorsku potporu svojih profesora, a Galerija umjetnina im je na raspolaganje stavila svoj izložbeni prostor te svoje

tehničke i stručne resurse. Projektu su se 2015. godine priključili i studenti sociologije.

Umrežavanje najmlađih aktera

Četverogodišnji projekt rezultirao je umrežavanjem najmlađih aktera splitske suvremene umjetničke scene. "Utorci u Galeriji postali su tradicionalno mjesto i vrijeme za okupljanje prijatelja, kolega i suradnika", ističe umjetnica Tina Vukasović. "*Fast Forward* nam je pružio nova znanja i mogućnosti izlaganja s kojima se do tada nismo imali priliku susresti i, za sve nas najbitnije, stvorio je mnoga prijateljstva." Povjesničarka umjetnosti Lana Beović napominje da *Fast Forward* nije bio samo niz izložbi. "Projekt je za moju, prvu generaciju – a vjerujem i za one koju su nas zatim naslijedili utorcima u Galeriji – predstavljao prvi doticaj sa strukom, umjetničkim svijetom i praktičnim radom s kolegama Akademije. Naime, prvi tekst koji sam ikad napisala bio je upravo za izložbu *Fast Forward*!" Beović dodaje da izložbe nisu bile samo za doći i pogledati radove, već je Galerija umjetnina postala mjesto za izlazake i druženje utorkom navečer.

Božo Majstorović, kustos Galerije umjetnina, osobito značajnim smatra to što je projekt stvorio okvir za profesionalnu inicijaciju osamdesetak umjetnika i kustosa. "Proteklih smo

godina njihova imena mogli susresti kao dobitnike vrijednih umjetničkih nagrada, kao kustose izložbi, autore kritika i predgovora, ali i asistente na fakultetima", kaže. "Zasluga je to prije svega njihova rada i upornosti. Ipak, vjerujemo da im je *Fast Forward* bio važan motivacijski poguranac."

Nove generacije, novi pristupi

Velik broj sudionika *Fast Forwarda* nastavio je suradivati na drugim projektima. Suradnja umjetnika i kustosa rezultirala je i pokretanjem projekta, odnosno galerije *Bez naziva*, koji je 2013. godine dobio nagradu 38. splitskoga salona. Nekoliko mladih povjesničara umjetnosti stažiralo je u Galeriji umjetnina u okviru programa stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Nedavno je osnovan kustoski kolektiv *Horizont*. Sve navedeno govori u prilog iznimnoj važnosti projekta *Fast Forward*.

Pa ipak, prošlogodišnja skupna izložba i promocija kataloga koja je nakon toga upriličena u Galeriji umjetnina označili su njegov kraj. "Svojevrsno gašenje projekta vidimo kao kraj formiranja jedne generacijski bliske scene", objašnjava Vedran Perković, jedan od autora projekta. "Nove generacije zahtijevaju nove pristupe. Vjerujemo da će *Fast Forward* biti dobar putokaz za njihovo osmišljavanje i pokretanje."

Publika ispred rada Petra Katavića 'Bez naziva'; na slici se vidi i skulptura Danija Martinića 'Bee'

POREZNA REFORMA I STUDENTSKI RAD

Studenti mogu zaraditi 5050 kuna bez poreza

Nakon prvih nesporazuma izazvanih krivim tumačenjem, iz porezne reforme proizlazi da se na mjesečne iznose primitaka učenika i studenata do iznosa od 5050 kuna neće obračunavati porez na dohodak, a povećao se i godišnji iznos koji studenti mogu zaraditi, a da i dalje ostanu porezna olakšica roditeljima, s 13.000 na 15.000 kuna

Izmjene u sustavu poreza na dohodak izazvale su podosta bure među studentima na samom početku 2017. Informacije o promjenama u oporezivanju učeničkog i studentskog dohotka u prvom trenutku nisu bile potpuno precizno predstavljene javnosti, što je izazvalo lavinu medijskih reakcija te veliku pomutnju na društvenim mrežama. No, pojašnjenja iz Ministarstva financija i Ministarstva znanosti i obrazovanja umirila su studente, jer stvarni učinak promjena je potpuno suprotan onome što je u prvi mah bilo predstavljeno u javnosti: povećanje neoporezivog dijela zarade od učeničkih i studentskih poslova.

Naime, Zakonom o porezu na dohodak propisan je jedinstveni osnovni osobni odbitak za sve hrvatske građane-primatele dohotka. Tako i učenici i studenti koji ostvaruju dohodak po bilo kojoj osnovi imaju pravo na neoporezivi osnovni odbitak u iznosu od 3800 kuna mjesečno, odnosno 45.600 kuna godišnje. Pored toga, učenici i studenti imaju pravo na dodatnih neoporezivih 15.000 ku-

na primitaka godišnje, odnosno 1250 kuna mjesečno. Takva dva odbitka zajedno daju 5050 kuna mjesečno, odnosno 60.600 kuna godišnje oslobođenih poreza. Prema tome, na mjesečne iznose primitaka učenika i studenata do iznosa od 5050 kuna neće se obračunavati porez na dohodak.

Povećao se i godišnji iznos koji studenti mogu zaraditi, a da i dalje ostanu porezna olakšica roditeljima, i to s 13.000 na 15.000 kuna. Dodatno, neoporezivi iznos stipendija učenicima i studentima za redovno školovanje u Hrvatskoj i inozemstvu na srednjim, višim i visokim učilištima od 1. siječnja 2017. godine iznosi 1750 kuna mjesečno.

Ako ukupni godišnji primici učenika i studenata ne prelaze iznos od 60.600 kuna, sav eventualno plaćeni porez i prirez na dohodak prilikom isplata primitaka iznad 5050 kuna mjesečno bit će im vraćen nakon godišnjeg obračuna. Postupanja posrednika pri zapošljavanju (student servisa) pri obračunu poreza na dohodak na primitke učenika i studenata bit će detaljno propisana novim Pra-

Porezna reforma - ministar Zdravko Marić

vilnikom o porezu na dohodak koji je u izradi, ali će oni i prije od Porezne uprave dobiti detaljnu uputu o postupanju.

Smirivanje situacije i razjašnjenje tumačenja poreznog tretmana studentskog rada, nakon prvobitnih nesporazuma, pozdravio je i ministar financija **Zdravko Marić**. On je u auli Rektorata Sveučilišta u Zagrebu na predavanju i panel raspravi predstavio poreznu reformu i njezin utjecaj na proračunske prihode jedinica lokalne i regionalne samouprave. U raspravi nakon predavanja sudjelovali su **Željko Turk**, gradonačelnik Zaprješća i predsjednik Udruge gradova, **Ante Dabo**, gradonačelnik Novalje, **Boris Miletić**, gradonačelnik Pule i **Vojko Obersnel**, gradonačelnik Rijeke. Događanju je prisustvovao prof. **Damir Boras**, rektor Sveučilišta u Zagrebu.

Na događanje su pozvani poslijediplomanti i profesori

na studiju Upravljanje gradom, stručnjaci iz gradskih ureda za financije, financijski stručnjaci iz komunalnih poduzeća, istraživači, financijski analitičari i konzultanti u području lokalnoga razvoja, predstavnici Grada Zagreba i lokalne samouprave. Cilj predavanja bio je upoznati sudionike s promjenama poreznoga sustava koje će imati utjecaj na proračunske prihode lokalnih proračuna. Cjelovita porezna reforma trebala bi rezultirati smanjenjem ukupnoga poreznoga opterećenja, potaknuti konkurentnost gospodarstva i porezni sustav učiniti održivim i jednostavnijim. Građani i poduzeća trebali bi, na temelju provedenih promjena u sustavu poreza na dobit, dohodak, dodanu vrijednost, prometa nekretnina, trošarina i lokalnih poreza, već početkom ove godine osjetiti prve učinke.

IVAN PERKOV

POKLON IZRAELSKE VELEPOSANICE HRVATSKOM KATOLIČKOM SVEUČILIŠTU

Izložba “Papa Franjo u Izraelu” trajno na HKS-u

Hrvatsko katoličko sveučilište primilo je od veleposlanice Izraela **Zine Kalay Kleitman** vrijedan poklon, izložbu i zbirku fotografija “Papa Franjo u Izraelu”. Na fotografijama je zabilježeno hodočašće pape **Franje** u Svetu zemlju 24. - 26. svibnja 2014., povodom 50. obljetnice susreta pape **Pavla VI.** i patrijarha **Atenagore** u Jeruzalemu.

Svečanoj primopredaji izložbe nazočio je velik broj visokih uzvanika iz akademske zajednice, politike i diplomacije, sveučilišnih nastavnika i studenata Hrvatskog katoličkog sveučilišta. Okupljenima se obratio rektor Hrvatskog katoličkog sveučilišta prof. **Željko Tanjić**, zahvalivši veleposlanici na daru.

Počašen sam da je veleposlanica mislila na našu visokoškolsku i odgojnu ustanovu kao na dom ovoga spomena na posjet koji je potvrdio važnost odnosa Katoličke crkve i židovskog naroda te koji je bio posjet mira, prijateljstva i poštovanja. Jako je važno da naši studenti, profesori i djelatnici budu okru-

ženi ovim slikama, želim da ih gledaju sa zanimanjem i da upijaju poruku koja iz njih isijava, poruku susreta utemeljenog na poštovanju, poruku traženja mira i u teškim životnim okolnostima, poruku važnosti za-

Izraelska veleposlanica na Hrvatskom katoličkom sveučilištu

Izložba ‘Papa Franjo u Izraelu’

jedničkog života u različitostima, ali i poruku kako naša kultura i naša civilizacija ima svoje korijene u Jeruzalemu, tom sve-

tom gradu i za Židove, kršćane i muslimane - rekao je rektor.

Veleposlanica Kalay-Kleitman u svom je govoru opisala putovanje izložbe Hrvatskom te kako je nakon niza održanih izložbi u Hrvatskoj željela darovati fotografije da ne ostanu pohranjene u nekom depou, već da i dalje žive.

Zadovoljna sam što su ove fotografije postavljene na Hrvatskom katoličkom sveučilištu i što će ih moći vidjeti mladi ljudi, studenti te vjerujem da će ih njihovi prizori potaknuti da posjete Jeruzalem i Izrael. Fotografije i darovana izložba pripadaju sada Hrvatskom katoličkom sveučilištu, one će tu ostati nakon što ja više ne budem u Hrvatskoj. One su sada na pravome mjestu. Hvala vam što ste prihvatili moj dar.

Rektor Tanjić predao je Zini Kalay-Kleitman zahvalnicu Sveučilišta za darovanu izložbu.

HKS

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Sveučilišni odjel za stručne studije, raspisuje NATJEČAJ

I za izbore u zvanja i na odgovarajuća radna mjesta

1. jednog nastavnika u nastavno zvanje predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje elektrotehnika, za granu telekomunikacije i informatika te za granu radiokomunikacije na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;
2. jednog nastavnika u nastavno zvanje viši predavač i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje strojarstvo, za granu brodsko strojarstvo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;
3. jednog nastavnika u suradničkom zvanju asistent i na odgovarajuće radno mjesto, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje strojarstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu;
4. jednog nastavnika u suradničkom naslovnom zvanju asistent, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija;
5. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu financije;
6. dva nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje ekonomija, za granu računovodstvo;
7. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području tehničkih znanosti, za polje strojarstvo;
8. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, za umjetničko područje, za polje dizajn, za granu industrijski dizajn i dizajn proizvoda;
9. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području društvenih znanosti, za polje pravo, za granu upravno pravo i uprava;
10. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavač, u znanstvenom području prirodnih znanosti, za polje matematika.

Točke 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 i 10

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11 i 94/13) i Odlukom o nužnim uvjetima Rektorškog zbora za ocjenu nastave i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/2012).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi odnosno akademskom stupnju, prikaz stručne i nastavne djelatnosti, popis radova i radove relevantne za izbor (u elektronskom obliku).

Sva dokumentacija se predaje u dva primjerka.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s prilogima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Sveučilišni odjel za stručne studije Sveučilišta u Splitu

II za radna mjesta:

11. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste – stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, za znanstvenog polja elektrotehnika, znanstvene grane elektroenergetika na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;

a) Pristupnici pod točkom 11. trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

- magistar inženjer elektrotehnike ili stručni specijalist inženjer elektrotehnike – 7.

razina obrazovanja,

- poznavanje teoretskih i praktičnih znanja iz područja električnih strojeva koja obuhvaćaju: transformatore, sinkrone motore i generatore, asinkrone motore i generatore te istosmjernu motore,

- poznavanje odgovarajućih mjerenja na električnim strojevima te analitička obrada i prezentiranje rezultata mjerenja,

- neovjeren preslik uvjerenja nadležnog suda da se protiv podnositelja prijave ne vodi kazneni postupak (ne stariji od 6 mjeseci).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, dokaze o ispunjavanju ostalih traženih uvjeta.

Za kandidate prijavljene na natječaj, a koji ispunjavaju formalne uvjete provest će se provjera primjene znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta i intervju.

Kandidati su obvezni pristupiti navedenoj provjeri i razgovoru za posao, a u protivnom će se smatrati da su odustali od prijave na natječaj.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s prilogima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

12. jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste – stručni suradnik u sustavu znanosti i visokom obrazovanju, iz znanstvenog područja tehničkih znanosti, za znanstveno polje računarstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu;

a) Pristupnici pod točkom 12. trebaju ispunjavati sljedeće uvjete:

- specijalistički diplomski stručni studij računarstva ili sveučilišni diplomski studij računarstva

- napredno poznavanje CMS sustava Joomla i Drupal

- napredno poznavanje PHP-a, CSS-a, HTML-a

- napredno poznavanje sustava Moodle

- izrada rasporeda nastave

- poznavanje rada i konfiguracije Linux poslužitelja

- poznavanje rada i konfiguracije aktivne mrežne opreme

- napredno poznavanje GIMP/Photoshop programa za uređivanje slika

- napredno poznavanje Microsoft Windows operativnog sustava i paketa Microsoft Office

- napredno poznavanje programa za izradu rasporeda (npr. aSc, Open Course Timetabler)

- servisiranje računala i računalne opreme

- napredno korištenje DSLR fotoaparata

- iskustvo u dizajniranju letaka i plakata

- najmanje tri godine radnog staža u struci

- poznavanje engleskog jezika

- neovjeren preslik uvjerenja nadležnog suda da se protiv podnositelja prijave ne vodi kazneni postupak (ne stariji od 6 mjeseci).

Prijavi treba priložiti: životopis pristupnika, preslik diplome o odgovarajućoj stručnoj spremi, dokaze o ispunjavanju ostalih traženih uvjeta.

Za kandidate prijavljene na natječaj, a koji ispunjavaju formalne uvjete provest će se provjera primjene znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta i intervju.

Kandidati su obvezni pristupiti navedenoj provjeri i razgovoru za posao, a u protivnom će se smatrati da su odustali od prijave na natječaj.

Na natječaj se, pod jednakim uvjetima, mogu prijaviti osobe oba spola.

Prijave s prilogima podnose se Sveučilišnom odjelu za stručne studije Sveučilišta u Splitu, Split, Kopilica 5/II kat, u roku od 30 (trideset) dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati.

Motocikl i bolid Racing Teama FESB-a MARIO TODORIC/HANZA MEDIA

Članovi Racing Teama - Toni Šantić, Luka Kovač, Roko Petrić, Petra Krhač, Ante Mihanović, Duje Markov, Josip Židić, Denis Plavljeni, Deni Milišić MARIO TODORIC/HANZA MEDIA

Postanite član FESB Racing Teama!

FESB Racing Team naziv je skupine entuzijasta s Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje koji posljednjih nekoliko godina sudjeluju na međunarodnim natjecanjima Formula student i Moto student, s vozilima koja su projektirali i proizveli vlastitim znanjem

RAZGOVARAO:
VJEKO PERIŠIĆ

jom je projekt Racing Teama i nastao.

Kako ste se zainteresirali za osnivanje FESB Racing Teama?

Počelo je kao i sve što počne, uz kavu u kafiću i razgovor s kolegom još davne 2010. godine, te upoznavanjem FSB Racing Teama iz Zagreba. Po njihovu uzoru smo i osnovali svoju vlastitu udrugu UPS – Udruga primijenjenog strojarstva, zahvaljujući kojoj nalazimo članove i sponzore.

Podržavaju li vas fakultet i sveučilište u vašim aktivnostima?

U samim počecima nas je prepoznao tadašnji dekan Srđan Podrug, i FESB je temelj bez čije potpore danas sigurno ne bismo postojali. Ta potpora traje i dalje, već dugih 6 godina, i nastavlja se sa novim dekanima, čak nam se i radionica nalazi u staroj zgradi FESB-a u garaži.

Studentski nas je zbor također potpomagao kroz svoje natjecaje, a prošle su godine povećana sredstva za projekte poput našeg zahvaljujući također Studentskom zboru, pa sada dobivamo još više sredstava od Sveučilišta. Imamo i dugogodišnje sponzore i donatore iz same industrije.

Tko se sve može uključiti u projekt FESB Racing Team?

U projekt su uključeni studenti svih smjerova

Deni Milišić

MARIO TODORIC/HANZA MEDIA

Predstavite dosadašnje projekte, natjecanja, uspjehe?

Prvi i temeljni projekt je formula student kodnoga imena FRT01 s kojim smo odradili tri međunarodna Sveučilišna natjecanja (2013- Italija, 2014- Mađarska i Češka). Vozač je uvijek bio netko od nas, odnosno naših studenata: Josip Jurić, Roko Petrić, Dino Dodig, Luka Matijašević, a jednom i ja. S obzirom na to da nam je to bio prvi bolid, a rezultati na svim natjecanjima su nam bili u samoj sredini tablice poretka, možemo biti jako zadovoljni što smo tako došli na svjetsku listu na kojoj do tada nismo postojali. 2015. je pokrenut novi formula student bolid FRT02 s kojim planiramo ići ponovno na natjecanja kroz 2017. i 2018. godinu te pokušavamo postići bolji rezultat i viši plasman na svjetskoj listi. I protekla je godina prošla u radu, jer se radi o razdoblju začetka novih projekata:

- Motostudent projekt u kojem studenti izrađuju trkaći motocikl, a s kojim smo otišli na sveučilišno natjecanje u Španjolsku u listopadu, na MOTOGP stazu Aragon. Osvojili smo 18 mjesto u kategoriji Petrol, a sveukupno 26. mjesto, a motocikl je vozio Josip Jurić.
- FESB e-kart - električni karting (Nositelji projekta Mirko Galić i Toni Ugrina). Izrada kartinga je u finalnoj fazi u kojoj nedostaje još samo baterija. Karting je uvod u naše buduće električne projekte.
- Arhimedova turbina, turbina za proizvodnju električne energije s visokim stupnjem efikasnosti (Nositelji projekta Hrvoje Jandrek Dedić, Goran Ivandić, Pere Madžar, Ivica Boba, Mislav Blajić).

do ožujka kako bismo na taj način privukli što veći broj novih članova, čiju ćemo selekciju raditi u ožujku.

Gradi li splitski team samostalno i formulu i motocikl ili se razmjenjujete u idejama i praksi sa studentima drugih sveučilišta?

Nema s kime nismo izmijenili i podijelili iskustva. Istaknuo bih studente kolege iz timova iz Rijeke s kojima imamo aktivnu suradnju, Zagreba i Mostara s kojima smo surađivali, te Beograda i Kragujevca s kojima smo izmijenili iskustva na natjecanju.

Koja su znanja neophodna za uspješno sudjelovanje u projektima?

Za voditelje je prije svega nužno poznavanje ljudi (i naravno projekata), jer ako ne znate prepoznati karaktere i usmjeriti ih na precizno određene zadatke, sve je uzalud, koliko god projekt na papiru bio dobar. Treba znati prepoznati i nagraditi one koji rade puno i imati organizacijske sposobnosti, stoga se voditeljem postaje nakon višegodišnjeg sudjelovanja i angažmana. Za sve ostale sudionike predznanja nisu toliko nužna koliko volja i entuzijazam, no naravno da postoje podjele i odjeli unutar projekata na osnovi kojih se traže određena znanja za te pozicije. Biti član naše udruge je kao praksa prije prakse; u svijetu je Formula student toliko prepoznata da u nju danas ozbiljne auto-industrije ulažu novce samo kako bi poslije dobili stručni kadar. Drugim riječima, radi se o neizostavnoj stavci u CV-u.

Što je svrha predavanja koja održavate i tko je vaša ciljana publika?

Svrha je popularizacije projekta jer smo od ove godine počeli aktivno raditi na marketingu. Velika odricanja koja projekt ponekad traži mnoge odvrća od sudjelovanja, i to želimo promijeniti, između ostalog, povećanjem broja članova. Ciljana skupina su studenti, ali i učenici srednjih škola u cilju promoviranja Sveučilišta i motiviranja za upis na neki od Fakulteta. Uključivanje inače većinom ide samo-inicijativno, te preko 'regrutacija' kao što su sadašnja edukativna predavanja koja će trajati sve

Razotkrivanje ‘Tajni o bojama’

Piše:
SAGITA MIRJAM SUNARA

Krajem studenoga 2016. u Zavodu za znanstveni i umjetnički rad HAZU u Splitu održana je promocija knjige *Tajne o bojama: Priručnik za pripravu boja iz 15. stoljeća* čiji su autori sveučilišni nastavnici **Jurica Matijević** (Umjetnička akademija u Splitu, Odsjek za konzervaciju-restauraciju) i **dr. sc. Jelica Zelić** (Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Zavod za anorgansku tehnologiju). Uz autore, o knjizi su govorili urednica **dr. sc. Ksenija Škarić** i recenzentica **dr. sc. Srebrenka Bogović Zeskoski**, koja je specijalno za tu prigodu doputovala iz Kanade. Knjiga je objavljena u nakladi Hrvatskoga restauratorskoga zavoda, a njezino je tiskanje financijski potpomogla Međunarodna zaklada za hrvatske spomenike iz Londona koju vodi **Jadranka Lady Beresford-Peirse**.

Knjiga *Tajne o bojama* objedinjuje prijevod, znanstvenu obradu i transkripciju zbirke recepata iz 15. stoljeća o izradi pigmenata, caklina i drugih materijala. Taj je tekst u stručnoj literaturi poznat kao Bolonjski rukopis. Pod tim ga je nazivom, naime, 1849. godine objavila – i na engleski jezik prevela – Mary Philadelphia Merrifield u svom kapitalnom djelu o srednjovjekovnim i renesansnim raspravama o slikanju. Bolonjski rukopis je nakon toga doživio još nekoliko transkripcija i prijevod na suvremeni talijanski jezik. Ipak, potrebno je naglasiti da prof. Matijević i prof. Zelić nisu prevodili engleski ili talijanski prijevod rukopisa, već izvorni tekst koji predstavlja mješavinu latinskog i talijanskog jezika.

Alkemija u kemiju

Premošćivanje jezične barijere nije bila jedina poteškoća s kojom su se prevoditelji susreli: osobito izazovno bilo je proniknuti u alchemičarsko poimanje tvari i tvarnih promjena opisanih u receptima, drugim riječima: prevesti jezik alchemije u jezik kemije. Znanstvenu interpretaciju materijala i kemijskih procesa autori su utkali u bilješke kojima su bogato opremili tekst (ima ih više od pet stotina!) i objedinili u poglavlju naslovljenom Tehnološki okvir. Recenzentica **dr. sc. Bogović Zeskoski** na splitskoj je promociji istaknula da upravo to poglavlje izdvaja ovu knjigu od svih dosadašnjih prijevoda. Izrazila je nadu da će taj dio knjige biti izdan i na engleskome jeziku, i tako postati dostupan širem krugu istraživača.

Inicijativa za prevođenje Bolonjskoga rukopisa potekla je od prof. Matijevića koji je 2007. godine, zajedno s **mr. sc. Katarinom Hraste**, svojom kolegicom s Umjetničke akademije u Splitu, objavio prijevod traktata kasnosrednjovjekovnog slikara Cennina Cenninija, *Il libro dell’ arte* (Knjiga o um-

Krajem studenoga 2016. u Splitu je održana promocija knjige *Tajne o bojama: Priručnik za pripravu boja iz 15. stoljeća* autorskog dvojca **Jurice Matijevića** i **dr. sc. Jelice Zelić**. Njihova knjiga predstavlja vrijedan doprinos poznavanju povijesti slikarskih materijala i nastajanja umjetničkih djela, ali i povijesti kemijske znanosti

O pravljenju lijepe i dobre zlatne boje (recept br. 146)

“Uzmi kokoške jaje. Napravi na njemu malu rupu i izlij bjelanjak. Žumanjak ostavi u ljusci. Zatim ulij živu i rupu dobro zatvori ljepilom. Stavi jaje pod nasadenu koku trideset dana i dobit ćeš zlatnu boju. Veži gumom otopljenom u vodi.”
Prof. Zelić i prof. Matijević objašnjavaju da se miješanjem žive i žumanjka jajeta doista dobije žučkasto obojeni materijal donekle metalnoga sjaja. Živa, naime, s oleinskom kiselinom iz žumanjka gradi žutu ili crvenu polučvrstu do čvrstu masu živina oleata. Žumanjak sadrži i stearinsku kiselinu, s kojom živa stvara žuti živin stearat. U žumanjku je također prisutan fosfor, a živa s njima gradi svijetložuti živin(II) fosfat. Znanstvena interpretacija recepata najveći je doprinos hrvatskih prevoditelja, i ono što njihovo djelo izdvaja od svih dosadašnjih prijevoda Bolonjskoga rukopisa.

Segreti per colori ili Bolonjski rukopis

Izvorni se rukopis danas čuva u Sveučilišnoj knjižnici u Bologni. Tekst je komplicija gotovo četiri stotine tematski raznorodnih recepata, od izrade pigmenata do, primjerice, pravljenja lažnih rubina. Tekst je pisan polugoticom na 246 papirnatih listova, a ispisale su ga dvije ruke. Stariji tekst vjerojatno datira iz prve četvrtine 15. stoljeća, dok su dopisani recepti pedesetak godina mlađi. Pretpostavlja se da je recepte zapisao netko tko je bio ljekarničkog ili srodnog zanimanja.

Dr. sc. Jelica Zelić, dr. sc. Ksenija Škarić, Jurica Matijević i dr. sc. Srebrenka Bogović Zeskoski na promociji knjige *Tajne o bojama*

FOTO: GORAN NIKŠIĆ

Jure Matijević potpisuje primjerke knjige bivšim i sadašnjim studentima

jetnosti). Matijević istražuje povijest slikarskih materijala i načine njihova korištenja; te su mu spoznaje od velike koristi u konzervatorsko-restauratorskom radu. Cennini u svom djelu opisuje metode slikanja, a vrlo se malo bavi postupkom dobivanja slikarskih materijala. Bolonjski se rukopis, pak, prvenstveno bavi dobivanjem materijala za izradu slika i djela umjetničkog obrta. Dva se teksta sadržajno nadopunjavaju, a usto su i vremenski bliska: Cenninijev traktat datira s kraja 14. stoljeća, a Bolonjski rukopis iz prve polovine 15. stoljeća.

Suradnja dviju profesija

Prof. Zelić je spremno prihvatila Matijevićev poziv na suradnju, a projekt je trajao nekoliko godina, jer su na knjizi radili u svoje slobodno vrijeme: preko vikenda, za vrijeme ispitnih rokova i ljetnih praznika... Ni u jednom trenutku nisu postavili pitanje o materijalnoj isplativosti svoga prevoditeljskoga pothvata. Takav pristup i predanost danas su prava rijetkost!

Svi autori dobro znaju da posao ne završava s pisanjem djela; treba pronaći izdavača. To nije nimalo lagan zadatak, osobito u situaciji kada su izdavanja za znanstveno izdavaštvo skromna. Prof. Matijević i prof. Zelić su na promociji izrazili duboku zahvalnost **Mariju Braunu**, donedavnom ravnatelju Hrvatskoga restauratorskoga zavoda, koji je spremno podržao prijedlog da njegova ustanova izda *Tajne o bojama* i koji je s velikim zanimanjem pratio rad na knjizi. Osobito tople riječi zahvale uputili su urednici knjige, **dr. sc. Kseniji Škarić**, koja je uložila ogromnu količinu vremena i energije u taj projekt i koja je, ističu, značajno unaprijedila kvalitetu djela. Veliku potporu imali su od samoga početka u **dr. sc. Zoraidi Demori Staničić** koja se nalazi na čelu splitskog odjela Hrvatskoga restauratorskoga zavoda.

Suradnja između prof. Matijevića i prof. Zelić izvanredan je primjer povezivanja dviju profesija: konzervacije-restauracije i kemijske tehnologije. Ta je suradnja, sigurni smo, unaprijedila i njihov profesionalni rad. Prođubljujući svoje znanje o gradbenim materijalima umjetničkih djela, prof. Zelić je mogla još bolje prilagoditi sadržaj svoga kolegija potrebama studenata konzervacije-restauracije. (Osim na Kemijsko-tehnološkom fakultetu, prof. Zelić predaje i na Umjetničkoj akademiji.) I konzervatorsko-restauratorski rad prof. Matijevića sada će biti još kvalitetniji, jer je – surađujući s prof. Zelić – produbio svoje razumijevanje materijalne građe umjetničkih djela.

U budućnosti bi ovakvi projekti trebali biti rezultat politike sastavnica i sveučilišta, a ne plod inicijativa koje pojedinci realiziraju u svoje slobodno vrijeme, pokretani samo svojom istraživačkom znatiželjom.

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET

raspisuje
NATJEČAJ

Za izbor

- jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora za područje društvenih znanosti, polje ekonomije, grana Trgovina i turizam i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za ekonomiku nacionalnog gospodarstva.
  - jednog nastavnika u nastavnom zvanju višeg predavača za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Računovodstvo i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za računovodstvo
  - jednog suradnika u suradničko zvanje asistenta za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Kvantitativna ekonomija, i na odgovarajuće radno mjesto na Katedri za kvantitativne metode
- Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine 93/14), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (“Narodne novine”, broj 123/03 do 60/15) i uvjete Rrektorskog zbora.

Pristupnici pod točkom 1. i 2. trebaju uz prijavu na natječaj priložiti:

- životopis
- dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademskom stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)
- odluku o izboru u znanstveno zvanje
- potvrdu o stručnoj i nastavnoj aktivnosti
- potvrdu o aktivnom sudjelovanju u realizaciji znanstvenih projekata
- znanstvene i stručne radove, te njihov popis i to podijeljen u dvije skupine: radovi objavljeni do posljednjeg izbora ili reizbora, razvrstani po kategorijama i radovi objavljeni nakon toga razvrstani po kategorijama
- dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima institucijskog istraživanja kvalitete nastavnog rada pristupnika ili dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima studentske ankete.

Pristupnici pod točkom 3. trebaju uz prijavu na natječaj priložiti:

- životopis
- dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademskom stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)
- dokaz o aktivnom poznavanju engleskog jezika
- dokaz o poznavanju rada s računalom
- potvrdu visokoškolske ustanove kojom se potvrđuje da se pristupnik nalazi u 10% najuspješnije diplomiranih studenata ili među 10 najboljih diplomiranih studenata, ako je broj studenata na tom smjeru manji od 100
- potvrdu o dužini studiranja
- dvije preporuke sveučilišnih nastavnika
- dokaze o ispunjavanju posebnih uvjeta utvrđenih Pravilnikom o radu i Uputstvom za provođenje postupka utvrđivanja uvjeta i vrednovanja pristupnika po natječaju za izbor u suradničko zvanje asistenta, koji su objavljeni na web stranici Fakulteta.

Svu dokumentaciju osim u papirnatom obliku za izbor potrebno je dostaviti i na CD-u, s tim da se radovi za izbor dostavljaju na posebnom CD- u. Prijaviti se mogu pristupnici oba spola. Rok za podnošenje prijave je trideset dana od dana objavljivanja u “Narodnim novinama”. Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21 000 Split, Cvite Fiskovića 5. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje. Strani državljani trebaju dostaviti dokaz o znanju hrvatskog jezika. Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET GRAĐEVINARSTVA, ARHITEKTURE I GEODEZIJE

raspisuje
NATJEČAJ

- za izbor jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje docent za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Arhitektura i urbanizam (vanjska suradnja)
- Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova (NN 82/08).
- Prijave se podnose tajništvu Fakulteta osobno ili poštom u roku od 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Matice hrvatske 15, s naznakom – za natječaj.
- Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 i 60/15), a uz prijavu na natječaj treba u 2 primjerka priložiti:
- životopis
  - presliku domovnice
  - presliku diplome diplomiranog inženjera agronomije odnosno magistra inženjera agronomije
  - dokaz o stečenom akademskom stupnju doktora znanosti
  - odluku o izboru u odgovarajuće znanstveno zvanje
  - opis nastavne, znanstvene i stručne djelatnosti
  - popis znanstvenih i stručnih radova
- Fakultet zadržava pravo provođenja testiranja znanja i vještina za prijavljene kandidate koji zadovoljavaju formalne uvjete navedene u natječaju.
- Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenima na natječaj.

INTERVJU BOJAN JERBIĆ O PROJEKTU 'RONNA'

S robotima će nam biti bolje!

RAZGOVARAO: IVAN PERKOV
SNIMIO: DAMIR HUMSKI

Projekt RONNA bavi se razvojem robotiziranoga sustava za stereotaktičku navigaciju primjenom u neurokirurgiji. Projekt je pokrenut prije osam godina na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu u suradnji s Kliničkom bolnicom Dubrava i Hrvatskim institutom za istraživanje mozga. Uz početno financiranje preko državnih programa i novcem Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatske zaklade za znanost i Europskoga fonda za regionalni razvoj, RONNA je unaprijeđena do kliničke i komercijalne razine. U sklopu projekta izvedena je 10. ožujka 2016. prva robotizirana stereotaktička neurokirurška operacija, čime je započela faza kliničkih ispitivanja sustava, i to je prva takva operacija u ovom dijelu Europe. Trenutačno u svijetu postoji tek nekolicina robotskih sustava za primjenu u neurokirurgiji, uglavnom u eksperimentalnoj primjeni. RONNA svojim tehnološkim karakteristikama, prema spoznaji autora, nadilazi mogućnosti postojećih rješenja. Neki od ostvarenih rezultata su kvalitetnije i brže obavljanje operativnih zahvata, manja invazivnost zahvata, brži oporavak pacijenta (kraći boravak u bolnici, niži troškovi), bolje iskorištavanje bolničkih operativnih resursa, ovladavanje novim znanjima i uvođenje novih tehnologija u medicinsku praksu. Idejni začetnici projekta su prof. Bojan Jerbić, redoviti profesor na Zavodu za robotiku i automatizaciju proizvodnih sustava FSB-a (voditelj projekta), doc. Darko Chudy i prof. Gojko Nikolić, a za Universitas razgovaramo s voditeljem projekta Bojanom Jerbićem.

Treća generacija

Vaš robot RONNA napravljen je da izvodi najsofisticiranije neurokirurške operacije. U kojoj je fazi kliničko ispitivanje RONNA-e?

RONNA je u intenzivnom programu kliničkih ispitivanja u Kliničkoj bolnici Dubrava pod vodstvom doc. dr. sc. Darka Chudya. Tijekom tih ispitivanja RONNA uvijek iznova potvrđuje značenje ove robotske tehnologije za unapređenje neurokirurške prakse. Također, klinička ispitivanja su iznimno važan izvor novih spoznaja o mogućim unapređenjima sustava, koje žurno pretvaramo u nova tehnička ili softverska rješenja. Stoga je danas u upotrebi već treća generacija RONNA-e, a ovdje u laboratoriju razvijamo i četvrtu generaciju. Naš posao nikad nije gotov, u ovom poslu usavršavanja i stalna unaprijeđenja su od presudne važnosti. Ove godine pripremamo RONNA-u za invazivni dio operacije i njezino prvo međunarodno predstavljanje. Također, u planu je pokretanje postupka certifikacije, koji će omogućiti RONNA-i redovnu medicinsku primjenu. Ipak, primarni cilj nam je da naš izum bude u potpunosti

usavršen i primijenjen prvo u našoj KB Dubrava, pa onda i ostalim hrvatskim klinikama koje imaju neurokirurške odjele. Napredak hrvatske tehnologije i hrvatskog zdravstva primarno nam je u fokusu, međunarodni uspjeh i distribucija doći će kao posljedica takvog rada.

Kako ste do takvih uspjeha došli u Hrvatskoj u kojoj su izdvajanja za znanost i istraživanje poslovično na niskim granama?

S istraživanjem i razvojem u našem laboratoriju počeli smo prije petnaestak godina. U sedamdeset kvadrata laboratorija uložene su godine predana rada i značajan novac koji smo dobivali kroz istraživačke projekte iz raznih nacionalnih i inozemnih izvora. RONNA je rezultat sustavnog dugogodišnjeg ulaganja u robotiku na Fakultetu strojarstva i brodogradnje. To znači da već skoro 15 godina moj istraživački tim uspijeva osigurati prosječno oko milijun kuna na godišnjoj razini iz domaćih i europskih fondova. Međutim, još važnije je istaknuti da su svi istraživački projekti osmišljeni kao kompletni projekti s dugogodišnjom istraživačkom i

razvojnom vizijom. Stoga je RONNA projekt na kojemu radimo u kontinuitetu već osam godina, a financiran je do sada iz četiri različita projekta. To je jedini način financiranja ovakvih kompleksnih interdisciplinarnih projekata. Moram naglasiti i da od početka do danas imamo veliku potporu našeg fakulteta, ali i Sveučilišta u Zagrebu. Sveučilište i danas, na čelu s rektorom Borasom, pomno prati i podržava naš rad i jako smo im zahvalni na tome.

Uspjeli ste postati centar izvrsnosti na europskoj razini?

Upravo tako, odobren nam je značajan novac iz europskih strukturnih fondova za izgradnju i opremanje Regionalnog centra izvrsnosti za robotske tehnologije, popularno nazvanog CRTA. Taj novac ulažemo u otvaranje i opremanje novog laboratorija u istočnoj zgradi fakulteta. Sadašnjih 70 kvadrata zamijenit ćemo s oko 800 kvadrata vrhunski uređenog i opremljenog laboratorijskog prostora koji će nam omogućiti daljnji napredak i razvoj. Bit će to istraživački, znanstveni i obrazovni laboratorij na najvišoj svjetskoj razini, a nadamo se da će biti otvoren u prvoj polovici 2018. godine. U međuvremenu ćemo, nadam se, dobiti još puno kvalitetnih suradnika.

Birokracija ispred strategije

Kolika je baza ljudi u Hrvatskoj koji se bave ovom problematikom? Kakav je interes srednjoškola i studenata za robotiku? Kako ih motivirati na bavljenje robotikom? Trenutačno Hrvatska proizvodi premali broj tehnič-

RONNA je dokaz da se sustavnim ulaganjem mogu potaknuti istraživački centri ili grupe koje će biti u stanju stvarati doprinose na svjetskoj razini – moj istraživački tim već skoro 15 godina uspijeva osigurati prosječno oko milijun kuna godišnje iz domaćih i europskih fondova

Bojan Jerbić

RONNA za vrijeme operacije.

ki obrazovanih kadrova, a oni su preduvjet za snažniji tehnološki i gospodarski iskorak društva. Nažalost, problemu upisnih kvota pristupa se birokratski, a ne strateški. Povećanje broja studenata na tehničkim fakultetima zahtijeva i dodatna ulaganja jer bez odgovarajućih kadrovskih i laboratorijskih uvjeta nemoguće je postići potrebnu obrazovnu razinu koja mora biti konkurentna na međunarodnoj razini. Osim toga, probleme treba uočiti i u ranijim fazama obrazovanja, odnosno već u osnovnim i srednjim školama. Interes mladih za nove tehnologije, posebno robotiku, iznimno je velik. Međutim, nedovoljno osposobljeni nastavnici, loša opremljenost potrebom didaktičkom opremom i opća društvena

“

Europski je prosjek oko 90 robota na 10 tisuća zaposlenih. Iako za nas ne postoje pouzdani podaci, prema našim spoznajama u Hrvatskoj je taj omjer oko 13 robota na 10 tisuća zaposlenih, a u susjednoj Sloveniji taj je broj 60

Rat ljudi i robota

Postoji li, barem u teoriji, opasnost da se roboti, kao u filmskim hitovima, otmu kontroli? Mogu li postati tako pametni da počnu tražiti građanska prava?

Opasnost od robotske dominacije u velikoj je mjeri pre-naglašena. Ubrzani razvoj znanosti i tehnologije potiče svojevrsni "tehnološki optimizam" koji proizvodi prevelika razvojna očekivanja posebno u domeni robotike. Interesantno je što je za robotiku iznimno kompleksna i izazovna implementacija ljudske inteligencije u onom podsvjesnom segmentu, više nego onom svjesnom koji obično nazivamo razumom. Vrlo jednostavne zadaće koje izvodimo automatski poput hodanja, otvaranja hladnjaka, kuhanja kave, pranja posuđa, vožnje u tramvaju, češljanja, vizualne percepcije, govora itd. zapravo su vrlo teške za robotičare i predstavljaju danas glavne istraživačke i razvojne izazove. Važno je istaknuti da su roboti već danas uspješniji od ljudi u specijaliziranim djelatnostima, npr. zavarivanju, ličenju, postupcima sklapanja, brze obrade podataka itd. Međutim, ne mogu se mjeriti s čovjekom u pogledu opće inteligencije i tu pada u vodu opasnost od robotske dominacije. Razvoj viših kognitivnih funkcija kod robota ujedno uključuje implementaciju svijesti i emocija, a to otvara potpuno nova transdisciplinarna područja istraživanja tehničke svijesti, roboetike, bionike, tehnološke filozofije itd. Kada budemo u stanju stvarati robote s naprednim kognitivnim sposobnostima, morat ćemo preispitati svoja etička načela u vezi sa strojevima.

RONNA u procesu ispitivanja novih modela upravljanja

“

Novcem iz europskih strukturnih fondova, sadašnjih 70 kvadrata zamijenit ćemo s više od 800 kvadrata vrhunski uređenog i opremljenog laboratorijskog prostora na najvišoj svjetskoj razini, za koji se nadamo da će biti otvoren 2018. godine

sektoru mjeri brojem robota u odnosu na broj zaposlenih u proizvodnji. Europski prosjek je oko 90 robota na 10 tisuća zaposlenih. Treba naglasiti da za Hrvatsku ne postoje pouzdani podaci, no prema našim spoznajama u Hrvatskoj radi najviše 250 robota. Ako uzmemo u obzir da je prema podacima Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske u Hrvatskoj zaposleno oko

200 tisuća ljudi u proizvodnom sektoru, onda se dolazi do brojke od 13 robota na 10 tisuća zaposlenih. Samo u Sloveniji taj broj je negdje oko 100.

Koje će sve poslove u bliskoj budućnosti moći obavljati roboti?

U budućnosti roboti će obavljati sve složenije poslove, jednako u pogledu motorike i senzoričke, kao i u pogledu primjene kognitivnih sposobnosti. To znači da će se područje primjene robota značajno širiti, od monotone industrijske primjene prema neuređenom i dinamičkom okolišu primjerenom više ljudima nego strojevima. Sve će manje ljudi sudjelovati u proizvodnji materijalnih dobara, dok ćemo sve više robota susretati u ulogama u kojima su za sada ljudi nezamjenjivi, od različitih pomoćnih djelatnosti u kući, u trgovinama i u restoranima, zatim prilikom obavljanja opasnih zadataka pri gašenju požara i spašavanja pa sve do skrbi starih i nemoćnih osoba, kao i složenih asistencija u medicini.

Strojna inteligencija

Mogu li se roboti osposobiti i za sofisticiranije zadaće uključujući poslove koje sada obavljaju fakultetski obrazovani ljudi?

Mogu. Nitko u budućnosti neće biti pošteđen strojne inteligencije, koja je već sada u stanju zamijeniti čovjeka u mnogim stručnim djelatnostima. Svi visoko kvalificirani poslovi u dijelu kojem prevladava svojevrsna rutina bit će postupno zamijenjeni računalima ili robotima, jednako u inženjerstvu, pravnim poslovima, ekonomiji, medicini itd. Iako smo mi kao ljudska bića djelo nedokučive prirodne konstrukcije i o sebi, poglavito kognitivnim sposobnostima, imamo vrlo visoko mišljenje, često nismo svjesni u kojoj mjeri naš svakodnevni radni dan, bez obzira na obrazovnu razinu, uključuje brojne jednostavne i ponavljajuće postupke. Čovjek će u budućnosti biti previše vrijedan da razvrstava električnu poštu, kotira nacрте,

pregledava zakonske akte, ispunjava računalne tablice, piše dopise ili pak buši kosti pri izvođenju kirurške operacije.

Kako odgovoriti na izazove nezaposlenosti onih koje će roboti sutra zamijeniti?

Problem nezaposlenosti nije problem robotike, iako se često ovi pojmovi povezuju kao antagonizmi. Znanstveno-tehnološki razvoj oduvijek je uzrokovao društvene promjene i mijenjao gospodarske modele i samim time i djelatnosti kojima su se ljudi bavili. Robotika je posljedica prirodnog i očekivanog razvoja znanosti i informacijskih tehnologija. Ona istiskuje ljude iz neposredne proizvodnje materijalnih dobara, ali i otvara potpuno nove djelatnosti i zanimanja, koja su daleko primjerenija ljudima od nehumanog jednoličnog rada na proizvodnoj traci.

Problem je u tome što su danas promjene uzrokovane novim tehnologijama daleko brže nego što je to bio slučaj u prošlosti. Kada je u pitanju sučeljavanje s novim tehnologijama i njihovim posljedicama, ne postoji povijesna mudrost koja bi nam mogla pomoći nositi se s novonastalim društvenim i gospodarskim okolnostima. Društvo ima svoju prirodnu tromost i u ovom ubrzanom ritmu potrebno je sveukupno usklađivanje i pomaganje nužnih promjena svih društvenih aspekata. Više ne vrijede principi koji su obilježili razvoj 20. stoljeća. Stoga najveće probleme uzrokuje ona društva, interesne skupine ili državne administracije koje nastoje zadržati neodržive i zastarjele kognitivne sposobnosti. Istraživanja Europske unije pokazuju da je u posljednjih 25 godina robotizacija europskog gospodarstva donijela tri milijuna novih radnih mjesta, a u sljedećih pet godina očekuje novih 500.000 radnih mjesta kao posljedica robotizacije različitih proizvodnih i neproizvod-

nih djelatnosti. Radi se dakako o novim radnim mjestima na novim poslovima, koja su nastala u sklopu potreba omogućenih novim tehnologijama.

Kako se Hrvatska u ovim visokotehnološkim izumima može pozicionirati na svjetskoj razini. Možemo li se kod nas nadati masovnijoj proizvodnji robota u i komercijalnom uspjehu te njihovu pozitivnom učinku na hrvatsku ekonomiju?

Hrvatska sigurno može postati konkurentna u visokim tehnologijama na svjetskoj razini. Taj optimizam gradim na činjenici što smo uspjeli, pored rata i brojnih kriza, očuvati znanstveno-istraživačke i obrazovne potencijale. RONNA je dokaz da se sustavnim ulaganjem mogu potaknuti istraživački centri ili grupe koje će biti u stanju stvarati doprinose na svjetskoj razini. Danas je to prepušteno pojedincima i njihovom entuzijazmu. Kada bi se znanstveno-tehnološkom razvoju pristupilo sustavno kao strateškom značajno povećanom ulaganju kroz nacionalne fondove, siguran sam da bismo u kratkom vremenu, za 10-20 godina, promijenili gospodarsku sliku zemlje, jer 21. stoljeće je doba uspostave nove svjetske ekonomije temeljene na proizvodnji intelektualnih dobara.

Kako vidite suživot ljudi i robota u budućnosti?

Sva su društva već danas ovisna o tehnologijama. Probajte zamisliti svoj život bez mobitela ili elektroničke pošte. Mislim da će se isto dogoditi s robotima. Za dvadeset godina nećemo moći zamisliti život bez robotskog usisavača ili robotiziranog automobila koji se sam parkira. Zaboravit ćemo da smo nekada radili u tvornici, a na robote, njihovu pomoć i kognitivne sposobnosti oslanjat ćemo se kao što danas činimo s računalima i internetom. Ljudska vrsta je dokazala tijekom povijesti da se zna nositi s rezultatima svojeg razvoja. S robotima će nam biti bolje.

nezainteresiranost za tehnologijski razvoj postupno oslabi interes i mladi se onda okreću činovničkim zanimanjima. Tehnologijski razvoj zemlje strateško je pitanje za Republiku Hrvatsku i traži vrlo kompleksan i ozbiljan pristup. Nas je danas u timu sedmero, nadam se da će nas već dogodine biti barem 17, a vjerujte mi, posla bi bilo i za 77 suradnika. Prije svega trebamo kvalitetne inženjere. Ti ljudi mogu naći bolje plaćene poslove u gospodarstvu, ali mnogo ih je zainteresirano i za suradnju s nama jer znaju koliko ovdje mogu naučiti.

Gdje se sve danas susrećemo s robotima, a da toga nismo ni svjesni?

Do prije desetak godina roboti su većinom bili prisutni u industriji, obavljajući poglavito ponavljajuće poslove. Slijedom ubrzanog znanstveno-tehnološkog razvoja roboti postaju sve prisutniji u našoj svakodnevici te se njihov najveći utjecaj na društvene promjene očekuje izvan proizvodnje, odnosno u uslužnim djelatnostima. Robote i njihovu pojavnost najčešće "humaniziramo" - povezujemo s ljudskim fizičkim karakteristikama,

a u novije vrijeme, zahvaljujući razvoju umjetne inteligencije, od robota se očekuje i određena razina kognitivnih sposobnosti. Stoga se suvremena definicija robota uvelike promijenila od one tradicionalne mehatroničke. Danas robotom podrazumijevamo svaki stroj koji informacije pretvara u djelovanje. Stoga robote nalazimo u našoj okolini u "nehumaniziranom" obliku, skrivene u računalima, perlicama rublja, automobilima, avionima, fotoaparatima i svim drugim artefaktima koji više ili manje samostalno donose odluke o svojem djelovanju (perilica koja sama određuje količinu sredstva za pranje i vrijeme pranja, autopilot u avionu koji samostalno upravlja njegovim slijetanjem, automatski parkirni sustav u automobilu, pisac koji samostalno održava pisane glave itd.).

Na kojoj je razini današnja upotreba robota u Hrvatskoj u odnosu na najrazvijenije svjetske zemlje?

Nažalost, Hrvatska je u tom smislu tehnologijski zaostala daleko ispod europskog prosjeka. Uobičajeno se tehnologijska razvijenost neke zemlje u proizvodnom

Višeagentni robotski sustav u Laboratoriju za projektiranje izradbenih i montažnih sustava FSB-a

Split

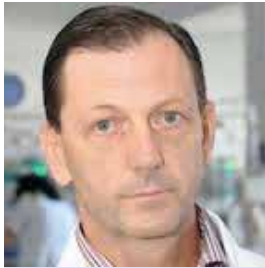
Damir Vukičević
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području prirodnih znanosti, polje matematika

Darija Baković Kramarić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana fiziologija čovjeka

Anita Markotić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka

Julije Meštrović
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija

Mila Nadrljanski
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti

Marija Tonkić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana medicinska mikrobiologija

Vinko Vidučić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje informacijske i komunikacijske znanosti

Zagreb

Sandra Bradarić Jončić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje logopedija

Željko Božić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje zrakoplovstvo, raketna i svemirska tehnika

Damir Ilić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Marina Ivanišević
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija i opstetricija

Anamarija Jazbec
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje šumarstvo, grana uređivanje šuma

Marko Kolaković
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana ekonomika poduzetništva

Darko Lukić
izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u umjetničkom području, polje primijenjena umjetnost, grana produkcija scenskih izvedbenih umjetnosti

Zlatko Vrljičak
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje tekstilna tehnologija

Vesna Zechner-Krpan
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje biotehnologija, grana inženjerstvo

Đurđica Žutinić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda, grana ekonomika

Redovni profesori hrvatskih sveučilišta

Andrea Aglić Aljinović
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području prirodnih znanosti, polje matematika

Ilko Brnetić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području prirodnih znanosti, polje matematika

Neven Henigsberg
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana psihijatrija

Jesenko Horvat
izabran je u umjetničko-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u umjetničkom području, polje likovne umjetnosti, grana arhitektura (umjetnički dio)

Dražen Jurišić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Renata Jurišić Grubešić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području biomedicine i zdravstva, polje farmacija, grana farmacija

Mario Krnić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području prirodnih znanosti, polje matematika

Gordana Marčetić
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području društvenih znanosti, polje pravo, grana upravno pravo i uprava

Anita Slavica
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području biotehničkih znanosti, polje biotehnologija

Juraj Šipušić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području tehničkih znanosti, polje kemijsko inženjerstvo

Dubravka Škevin
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području biotehničkih znanosti, polje prehrambena tehnologija, grana inženjerstvo

Željko Tomšić
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području tehničkih znanosti, polje elektrotehnika

Žarko Babić
izabran je u naslovno znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana interna medicina

Srećko Krile
izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području tehničkih znanosti, polje tehnologija prometa i transport, grana poštansko-telekomunikacijski promet

Vlasta Bartulović
izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – prvi izbor u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda (agronomija), grana ribarstvo

Dubrovnik

Zadar

Nebojša Zagorac

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor u području društvenih znanosti, polje kineziologija, grana kineziološka antropologija i sistematska kineziologija

Helena Peričić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području humanističkih znanosti, polje filologija, grana komparativna književnost

Suzana Nikolić

izabrana je u umjetničko-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u umjetničkom području, polje kazališna umjetnost (scenske i medijske umjetnosti), grana gluma

Nives Pećina-Šlaus

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka

Đani Benčić

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora na vrijeme od pet godina u području biotehničkih znanosti, polje poljoprivreda, grana voćarstvo

Lahorija Bistričić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području prirodnih znanosti, polje fizika

Ksenija Markov

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području biotehničkih znanosti, polje biotehnologija, grana inženjerstvo

Tina Runjić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice na vrijeme od pet godina u području društvenih znanosti, polje edukacijsko-rehabilitacijske znanosti

Pula

Ines Kersan-Škabić

izabrana je u znanstveno-nastavno zvanje redovite profesorice – trajno u području društvenih znanosti, polje ekonomija, grana međunarodna ekonomija

Fulvio Šuran

izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – trajno u području humanističkih znanosti, polje filozofija, grana povijest filozofije

SVEUČILIŠTE U SPLITU

Podružnica – Sveučilišni odjel zdravstvenih studija raspisuje

NATJEČAJ
za izbor

1. Tri zaposlenika (radna mjesta I. vrste) u nastavno zvanje i na radno mjesto predavač, u području Biomedicine i zdravstva, polju Kliničke medicinske znanosti, grana Sestrinstvo u Katedri za sestrinstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu
  2. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u suradničkom zvanju i na radnom mjestu asistenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Sestrinstvo u Katedri za sestrinstvo, na određeno vrijeme u punom radnom vremenu
  3. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u nastavno zvanje i na radno mjesto predavač, u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Sestrinstvo u Katedri za primaljstvo, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu
  4. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Temeljne medicinske znanosti, grana Anatomija, u Katedri za radiološku tehnologiju, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu
  5. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u nastavno zvanje i na radno mjesto predavač u punom radnom vremenu u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Radiologija u Katedri za radiološku tehnologiju, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu
  6. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Ginekologija i opstetricija u Katedri za primaljstvo, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (50% punog radnog vremena)
  7. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Radiologija u Katedri za radiološku tehnologiju, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  8. Tri zaposlenika (radna mjesta I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničke medicinske znanosti, grana Radiologija u Katedri za radiološku tehnologiju, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (12,5% punog radnog vremena)
  9. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničkih medicinskih znanosti, grana Medicinska mikrobiologija u Katedri za medicinsko laboratorijsku dijagnostiku, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  10. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Prirodnih znanosti, polje Biologija, grana Biokemija i molekularna biologija u Katedri za medicinsko laboratorijsku dijagnostiku, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  11. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Farmacija, grana Medicinska biokemija u Katedri za medicinsko laboratorijsku dijagnostiku, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  12. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničkih medicinskih znanosti, grana Fizikalna medicina i rehabilitacija u Katedri za fizioterapiju, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (50% punog radnog vremena)
  13. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Kliničkih medicinskih znanosti, grana Fizikalna medicina i rehabilitacija u Katedri za fizioterapiju, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  14. Jednog zaposlenika (radno mjesto I. vrste) u znanstveno-nastavno zvanje i na radno mjesto docenta u području Biomedicine i zdravstva, polje Javno zdravstvo i zdravstvena zaštita, grana Javno zdravstvo u Katedri za društveno-humanističke znanosti, na neodređeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (25% punog radnog vremena)
  15. Jednog nastavnika u naslovnom nastavnom zvanju predavač u području Biomedicine i zdravstva, polje Farmacija, grana Medicinska biokemija u Katedri za medicinsko laboratorijsku dijagnostiku, bez zasnivanja radnog odnosa
- Pristupnici (m/ž) za izbor u znanstveno-nastavna zvanja i na odgovarajuća rad-

na mjesta moraju ispunjavati opće uvjete propisane člancima 93. i 95. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i posebne uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (Narodne novine broj 106/06), o čemu su dužni dostaviti dokaze. Pristupnici (m/ž) za izbor u nastavna zvanja i na odgovarajuća radna mjesta moraju ispunjavati opće uvjete propisane člankom 98. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) i posebne uvjete propisane Odlukom Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (Narodne novine broj 13/12), o čemu su dužni dostaviti dokaze. Dodatni uvjeti za radna mjesta predavača su:

- 5 godina radnog iskustva
- znanje engleskog jezika,
- poznavanje rada na računalu

Pristupnici (m/ž) na natječaj pod točkom 2. moraju ispunjavati uvjete propisane člancima 43. i 97. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14. i 60/15.). Pristupnici za izbor u suradničko zvanje asistenta trebaju dostaviti potvrdu matičnog visokog učilišta kojom dokazuju da pripadaju skupini najuspješnijih studenata (potvrda u kojoj je razvidna uspješnost i prijepis ocjena s naznačenim prosjekom). Dodatni uvjeti za radno mjesto asistenta su:

- poznavanje rada na računalu
- dobre komunikacijske vještine
- znanje engleskog jezika

Svi pristupnici (m/ž) su dužni uz prijavu i dokaze o ispunjavanju navedenih uvjeta na natječaj priložiti i sljedeće:

- životopis,
- preslik domovnice i osobne iskaznice ili dokaz o državljanstvu druge države, a strani državljani dužni su priložiti i dokaz o znanju hrvatskog jezika (C2- napredna razina)
- ovjeren preslik diplome, preslik dokaza o stečenom akademskom stupnju
- dokaz o radnom iskustvu (elektronički zapis o radnom stažu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, preslik radne knjižice ili druga odgovarajuća potvrda),
- dokaz o znanju engleskog jezika (uvjerenja ili odgovarajuće potvrde ovlaštene ustanove za strane jezike, potvrda o pohađanju škole za strane jezike),
- popis znanstvenih i stručnih radova
- dokaz o znanju rada na računalu (preslik indeksa, svjedodžbe srednje škole, uvjerenja ili odgovarajuće potvrde).

Za kandidate prijavljene na natječaj, a koji ispunjavaju formalne uvjete može se provesti provjera znanja, sposobnosti i vještina bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta i intervju. U slučaju provedbe navedenih provjera kandidati su im obvezni pristupiti, a u protivnom će se smatrati da su odustali od prijave na natječaj. Osoba koja nije podnijela pravovremenu i urednu prijavu ili ne ispunjava formalne uvjete iz natječaja ne smatra se kandidatom prijavljenim na natječaj. Urednom prijavom smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge na način kako je navedeno u natječaju. Pravo podnošenja prijave na natječaj imaju ravnopravno osobe oba spola. Rok za prijavu je 30 dana od objave natječaja u Narodnim novinama. Ako se kandidat javlja na više radnih mjesta istovremeno, potrebno je dostaviti posebnu prijavu sa svim traženim priložima za svako radno mjesto, navesti broj i točan naziv radnog mjesta za koje se prijavljuje. Prijave se šalju se poštom – preporučeno ili dostavljaju osobno na adresu: Sveučilište u Splitu, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split, s naznakom: „Natječaj za radno mjesto“. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja kandidati će biti obaviješteni u roku od 15 dana od donošenja odluke o izboru.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU

Centar za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji

Na temelju članka 13. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Sveučilište u Zagrebu objavljuje

NATJEČAJ

Za izbor znanstvenika na znanstveno radno mjesto znanstveni savjetnik- prvi izbor, u znanstvenom području biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, na neodređeno vrijeme, u punom radnom vremenu, jedan izvršitelj (m/ž), u Centru za istraživanje i prijenos znanja u biotehnologiji, Sveučilišta u Zagrebu. Pristupnici na Natječaj pored općih uvjeta propisanih Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine, 123/03, 198/03. (Uredba), 105/04, 174/04, 2/07 – OUSRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14 – OIRUSRH, 60/15 – OUSRH) moraju ispunjavati i sljedeće uvjete:

- Doktorat znanosti iz područja prirodnih znanosti, znanstveno polje kemija
- Objavljeni značajni znanstveni radovi u časopisima i publikacijama s međunarodno priznatom recenzijom koji su pridonijeli razvoju znanstvenog područja
- Minimalno pet godina znanstveno-istraživačkog rada - u području kemije i biokemije biološki aktivnih spojeva, u razvoju liposoma kao sustava za dostavu lijekova; u istraživanjima staničnog prepoznavanja, te poznavanje kemijskih i imunokemijskih metoda za analizu imunobioloških preparata
- Najmanje 5 godina znanstvenog istraživačkog rada u znanstvenom zvanju

Prijava za natječaj mora sadržavati:

1. Životopis (opći podaci, podaci o školovanju, stečena sprema i akademski stu-

- panj doktora znanosti, dosadašnje zaposlenje)
2. Dokaz o državljanstvu (presliku domovnice ili putovnice)
3. Dokaz o akademskom stupnju i znanstvenom zvanju znanstveni savjetnik
4. Kratak sažetak znanstvene djelatnosti od svog zadnjeg izbora
5. Popis znanstvenih radova koji predstavljaju značajan doprinos znanosti

Rok za podnošenje prijave je 30 dana od objave natječaja. Prijave na natječaj s traženom dokumentacijom poslati poštom na adresu: Sveučilište u Zagrebu Trg maršala Tita 14, Zagreb, s naznakom prijave na natječaj. Potpuna prijava smatra se prijava koja sadrži sve podatke i priloge navedene u ovom natječaju. Pristupnikom prijavljenim na natječaj smatrat će se samo osoba koja podnese pravovremenu i potpunu prijavu sa svim priložima te ispunjava formalne uvjete iz natječaja. Nepotpune i nepravovremene prijave neće se razmatrati niti će se podnositelji nepotpunih prijava pozvati na dopunu prijave.

Osobe koje podnesu nepotpune ili nepravovremene prijave na natječaj te osobe koje ne ispunjavaju formalne uvjete iz natječaja ne smatraju se pristupnicima prijavljenim na natječaj niti će se obavještavati o rezultatima natječaja. Sveučilište u Zagrebu pridržava pravo, djelomično ili u cijelosti, u svako vrijeme poništiti natječaj.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

raspisuje
NATJEČAJ

za izbor:
-jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju - asistent iz znanstvenog područja: Tehničke znanosti, znanstvenog polja: Kemijsko inženjerstvo na određeno vrijeme u punom radnom vremenu, u Zavodu za anorgansku tehnologiju do povratka privremeno nenazočne zaposlenice sa roditeljskog dopusta.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).
Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis; pristupnici koji su strani državljani dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje); presliku diplome o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi i prijepis ocjena s prosjekom.

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana objave Natječaja u Narodnim novinama.

Prijava s dokazima o ispunjavanju uvjeta Natječaja dostavljaju se poštom na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati.
O rezultatima Natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

SVEUČILIŠTE U SPLITU
KEMIJSKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

raspisuje
NATJEČAJ

za izbor:
-jednog izvršitelja (m/ž) na radno mjesto I. vrste u suradničkom zvanju - asistent iz znanstvenog područja: Prirodne znanosti, znanstvenog polja: Matematika na određeno vrijeme u punom radnom vremenu, na Katedri za matematiku do povratka privremeno nenazočne zaposlenice s bolovanja.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15).

Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis; pristupnici koji su strani državljani dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje); presliku diplome o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi i prijepis ocjena s prosjekom.

Rok za podnošenje prijave je trideset (30) dana od dana objave Natječaja u Narodnim novinama.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta Natječaja dostavljaju se poštom na adresu: Kemijsko-tehnološki fakultet u Splitu, Ruđera Boškovića 35, 21000 Split.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati.

O rezultatima Natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

UMJETNIČKA AKADEMIJA U SPLITU

objavljuje
NATJEČAJ (M/Ž)

za izbor u zvanje i na radno mjesto
1. Redoviti profesor u području umjetnosti, polje likovne umjetnosti, grana konzervacija - restauracija na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu.
2. Izvanredni profesor u području umjetnosti, polje glazbena umjetnost, grana reprodukcija glazbe, predmet violončelo na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu.
3. Asistent u području umjetnosti, polje glazbena umjetnost, grana reprodukcija glazbe, predmet dirigiranje na određeno vrijeme u nepunom radnom vremenu (50 % od punog radnog vremena).

Prijava na natječaj mora sadržavati životopis, presliku dokaza o državljanstvu, diplomu o stečenoj stručnoj spremi i izvješće o stručnoj nastavnoj aktivnosti.

Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od objave natječaja na adresu: Umjetnička akademija u Splitu, Zagrebačka 3, 21 000 Split.

SURADNJA SVEUČILIŠTA U SPLITU I JAVNE USTANOVE ZA UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM PRIRODNIM VRIJEDNOSTIMA SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE

Natura 2000 štiti morska staništa od nautičara

Karte morskih staništa Splitsko-dalmatinske županije u konačnici će biti sastavni dio Studije sidrišta, kako bi se od pretjeranog sidrenja zaštitile strogo zaštićene vrste ugrožene nekontroliranim širenjem nautičkog turizma

Obrada i analiza prikupljenih podataka uključuje popunjavanje baze podataka s klasifikacijom morskih stanišnih tipova koja je kompatibilna s postojećom bazom podataka Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (HAOP) te u skladu s važećim zakonodavnim okvirom uz dodatnu obradu foto i videomaterijala s ciljem izrade karti staništa istraživanog područja u geoinformacijskom sustavu (GIS).

U prvoj fazi implementacije aktivnosti navedenog projekta, kartirana su morska staništa unutar Natura 2000 ekološke mreže otoka Brača, dok sljedeće faze obuhvaćaju staništa otoka Hvara, Šolte i Visa. Staništa su determinirana sukladno preporukama HAOP-a te važećoj Nacionalnoj klasifikaciji staništa RH (NKS) kompatibilnoj s europskim

SNIMIO: ALEN SOLDÓ

skim klasifikacijama zbog potrebe izvješćivanja prema Direktivi o staništima Europske unije (92/43/EEC, 1992) i Okvirnoj direktivi o morskoj strate-

Jahte usidrene u Palmižani

SNIMIO: IVICA PROFACA

giji (2008/56/EC).
Kao što je navedeno, izrađene karte morskih staništa bit će sastavni dio Studije sidrišta Splitsko-dalmatinske županije koja će obuhvaćati opis postojećeg stanja, izbor uvala za izgradnju (postavljanje) i korištenje sidrišta, opis morskih staništa uvala unutar ekološke mreže Natura 2000 te prijedlog tipskih rješenja sa shematskim prikazom prostorne organizacije sidrišta.

U velikom broju kartiranih uvala se nalaze iznimno vrijedna na razini Europske unije prioriteta staništa morskih cvjetnica vrsta *Posidonia oceanica* i *Cymodocea nodosa* koja zahtijevaju provođenje mjera očuvanja, a značajna su zbog visoke primarne produkcije te zato što se mnogi organizmi, uključujući i ekonomski važne organizme u njima hrane, razmnožavaju te nalaze zaklon zbog čega je važno svesti negativan utjecaj nautičkog turizma na minimum. U Hrvatskoj naselja posidonije imaju status ugroženog staništa, a sidrenjem plovila u posidoniji znatno oštećuje, smanjuje površine ili dovodi do potpunog nestajanja morskih cvjetnica. Sidrenjem se također može uzrokovati širenje brojnih invazivnih vrsta kao što su *Caulerpa taxifolia* i *Caulerpa racemosa* koje ugrožavaju livade morskih cvjetnica jer su izravni suparnici u borbi za životni prostor.

U izradi studije sidrišta na temelju znanstvenih spoznaja sa svrhom očuvanja staništa i zaštite bioraznolikosti, uz naručitelja Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Splitsko-dalmatinske županije „Krš i more“ sudjeluje i Pomorski fakultet Sveučilišta u Splitu.

MARINA MAŠANOVIĆ
ZVJEZDANA POPOVIĆ PERKOVIĆ

GRAD SPLIT POKRENUO PROGRAM POTPORE ZNANSTVENOJ IZVRSNOSTI

DominiST dijeli 100 tisuća kuna

Grad Split onedavno je pokrenuo novi, vrlo zanimljiv program za poticanje znanstvene izvrsnosti za razdoblje od 2016. do 2018. godine nazvan DominiST (po biskupu i znanstveniku Markantunu de Dominisu), a tijekom siječnja je održan i prvi natječaj za dodjelu sredstava iz programa, pa bi uskoro trebalo biti poznato i tko su prvi dobitnici među znanstvenicima sa Sveučilišta u Splitu i znanstvenih institucija s područja grada Splita.

Kako je objašnjeno iz gradske uprave, ovaj program nastavlja se na program popularizacije znanosti NobelST - Nobelovci u Splitu, koji se provodi od 2008. godine i kojem je Grad suorganizator. Kroz DominiST bise, pak, pokazala dodatna podrška razvoju znanosti.

Program je usmjeren na znanstvenike i njihova znan-

stvena postignuća “jer su znanstvenici ključan i najvrjedniji dio svakog znanstvenog sustava, a izvrsni znanstvenici najbolja garancija da će uložena sredstva biti iskorištena za najbolja znanstvena ostvarenja”.

Kako se tražilo u prvom natječaju - nadamo se ne i posljednjem - voditelj prijavljenog projekta treba biti aktivni znanstvenik istaknutih postignuća koja se ogledaju kroz publikacije u prestižnim znanstvenim časopisima u proteklih 10 godina. U sustavu vrednovanja projektnih prijedloga budu sukladno postignuća prijavitelja (70 posto bodova) i predložena znanstvena aktivnost (30 posto bodova). Projektni prijedlog može obuhvatiti

razne aktivnosti usmjerene na unapređenje znanosti: primarna znanstvena istraživanja, znanstvene suradnje i razvoj znanstvene infrastrukture. Projektom se može financirati rad mladih znanstvenika (studenti, doktorandi i poslije-doktorandi), nabava znanstvene opreme, materijalni troškovi istraživanja, razmjena znanstvenika i diseminacija rezultata istraživanja.

Za realizaciju programa novac će se osiguravati u proračunu grada Splita, što bi već u prvoj godini moglo donijeti stanovite probleme, jer je nakon neizglasavanja proračuna za 2017. Split na privremenom financiranju koje dopušta pokrivanje samo osnovnih i prije dogovorenih izdataka. No, bude li potrebno, dodatni novac će se tijekom razdoblja provedbe programa osiguravati i u partnerstvu sa splitskim gospo-

darstvenicima koji su “svjesni važnosti potpore najkvalitetnijim, vrhunskim znanstvenim prijedlozima, a time i poticanja znanstvene izvrsnosti”. Tako je prilikom objave natječaja objavljeno da je Grad za ovu godinu osigurao pedeset tisuća kuna, a još toliko donirala je Societe Generale - Splitska banka.

Koliko će se projekata podržati i u kolikom iznosu, utvrdit će se za svaku godinu realizacije ovog programa, sukladno planiranim proračunskim i sponzorskim sredstvima. Projekti se odobravaju na godišnjoj razini, javnim natječajem. Maksimalna financijska potpora jednom projektu je 100 tisuća kuna godišnje i utvrđuje se za svaku godinu provedbe programa. Projekt se može financirati najdulje 3 godine, a korisnik će za svaku godinu korištenja morati podnijeti financijsko i opisno izvješće.

R.I.

Ciceron – govori protiv Katiline

PISE:

DR. INGA
VILOGORAC
BRČIĆ,VIŠA ASISTENTICA NA ODSJEKU
ZA POVIJEST FILOZOFSKOG FA-
KULTETA U ZAGREBU*Quousque tandem abutere,
Catilina, patientia nostra?*

Dokad ćeš više zlorabiti, Katilino, našu strpljivost?, čuveni je Ciceronov povik, koji i danas klasičari i ljubitelji antičke civilizacije često citiraju. Godine 63.-62. prije Krista **Marko Tulije Ciceron**, *pater patriae*, otkrio je i ugušio urotu **Lucija Sergija Katiline** protiv Rimskoga Senata i Republike. Četiri Govora koja je održao tom prigodom najpoznatiji su dio njegova govorničkoga korpusa i jedno od najvažnijih literarnih djela klasične starine.

Nakladnička kuća *Latina & Graeca*, u čijem su uredništvu prof. **Bruna Kuntić-Makvić**, akademik **Darko Novaković**, prof. **Damir Salopek** i prof. **Zlatko Šešelj**, još od 1973. godine uspješno objavljuje dvojezična izdanja djela antičkih pisaca. Stoga su upravo u njezinu izdanju (Biblioteka Latina & Graeca, knjiga LXIII), a uz

financijsku pomoć Ministarstva kulture RH, Zaklade HAZU i **Nevena Mimice**, u studenom 2016. objavljeni Ciceronovi *Govori protiv Katiline*. *Orationes in L. Catilinam*. Preveo ih je **Ante Podrug**, a knjigu je uredila i uvodnu studiju napisala **Inge Belamarić**.

Najpoznatije djelo najvećega rimskoga govornika, koje je obvezni dio lektire u klasičnim gimnazijama, prvi je put, u cijelosti ili djelomično, na hrvatski prevedeno davne 1886. (**A. Veber**), potom još 1887. (**M. Suknić**) i 1903. i 1906. (**F. Pažur**). Te je, današnjoj publici teško dostupne i čitljive, prijevode valjalo osvježiti, osuvremeniti i poboljšati. To je postignuto u ovome dvojezičnom izdanju čija su posebna vrijednost dragocjeni komentari te prilozi.

Kovač latinske riječi

U uvodnoj studiji „Za Marka Tulija Cicerona“ (str. 7.-28.), koju je napisala urednica knjige Inge Belamarić, prikaz je Ciceronova života i Katilinine urote. Autorica je detaljno opisala povijesne okolnosti u kojima je djelovao Marko Tulije Ciceron, napose njegov životni put te događanja vezana uz Katilininu urotu. Pravome znanstvenom tekstu, potkrijepljenom nizom detaljnih bilježaka, priložila je i iscrpnu bibliografiju, vrlo korisnu svakome tko se bavi Ciceronovim životom i djelom. Nazvavši ga „najutjecajnijim

PREVODILAČKO-ZNANSTVENI POTHVAT DVOJE PROFESORA SPLITSKE PRVE GIMNAZIJE

Ciceron nakon 110 godina opet “progovorio” hrvatski

CICERON. Govori protiv Katiline. Prijevod, povijesni komentar i prilozi Ante Podrug; uredila i uvodnu studiju napisala Inge Belamarić. Latina et Graeca, 2016.

Ante Podrug i Inge Belamarić, profesori splitske I. gimnazije

kovačem latinske riječi“ autorica je zorno predstavila Marka Tulija Cicerona kao jednog od najvećih svjetskih govornika, književnika i državnika.

Izvorniku i prijevodu Ciceronovih *Govora protiv Katiline* prethode dva poglavlja kojima je autor prevoditelj Ante Podrug. U prvome je kratko predstavio najstarije rukopise i tiskana izdanja Ciceronovih Govora, napose ona koja je koristio u radu („Napomene o izdanjima, rukopisima i ovom prijevodu govora“, str. 29-30). U dru-

gome je pisao o osobitostima Ciceronovih govora te o njihovoj recepciji u kasnijim povijesnim razdobljima („Jezik, stil i kompozicija Ciceronovih govora“, str. 31-38).

Četiri *Govora protiv Katiline* u jednako su koncipiranim poglavljima: na početku je plan svakog Govora (*Exordium*, *Narratio*, *Argumentatio*, *Peroratio*), a potom paralelnolatiniski izvornik i hrvatski prijevod („Prvi govor protiv Katiline“, str. 39-78; „Drugi govor protiv Katiline“, str. 79-114; „Treći

govor protiv Katiline“, str. 115-152; „Četvrti govor protiv Katiline“, str. 153-190). Izvornik prate bilješke s razlikama u čitanju u drugim tiskanim izdanjima, a prijevod, pak, fusnote u kojima je niz važnih informacija o osobama, mjestima i događajima koji se spominju u tekstu. Hrvatski se prijevod, vrlo precizan i brušen, čita lako i prohodno, što će posebno veseliti učenike i studente.

Dragocjena “pratnja”

Prevoditelj je *Govorima* priložio i nekoliko dragocenih priloga. Prvi je abecedni popis stilskih figura koje Ciceron koristi („Figure i tropi“, str. 191-204). Jasno ih je objasnio, citirao te označio poglavlja u kojima se nalaze. Dodao je detaljnu „Kronologiju Ciceronova života“ (str. 205-212), podatke koje

znamo o Katilini („Katilina“, str. 213-216) te preglednu i sažetu „Kronologiju Katilinine urote“ (str. 217-222). U „Bibliografiji“ (str. 223-226) je predstavio hrvatske prijevode Ciceronovih Govora, prijevode na druge jezike, značajnija izdanja Govora te ostalu literaturu koju je koristio.

Iznimno korisna kazala, „*Index nominum*“ (str. 227-234) i „*Index rerum*“ (str. 235-240), sastavila je **Josipa Bašić**, a nakon njih je Karta s ucrtanim dijelom Rima, gdje je Kurija kao poprište događaja (str. 241). Knjiga završava „Zahvalom urednice“ (str. 243-244), gdje je ona istakla okolnosti nastanka knjige te osobe koje čiji su im podrška i savjeti bili nezaobilazni da bi knjiga ugledala svjetlo dana. Napose su to prof. **Bruna Kuntić-Makvić**, recenzentica i našim klasičarima daleko najdragocjenija savjetnica, te **Josipa Bašić**, autorica Kazala.

Godine 60. prije Krista **Tit Pomponije Atik**, rimski nakladnik i Ciceronov prijatelj, izdao je korpus njegovih govora, među kojima su i oni protiv Katiline. Do danas su prepisani, tiskani, a potom i prevedeni na niz svjetskih jezika nebrojeni niz puta, kao najvažniji dio Ciceronova korpusa i jedno od najutjecajnijih djela rimske te, općenito, svjetske književnosti. Zahvaljujući Anti Podrugu i Ingi Belamarić, profesorima I. Gimnazije u Splitu, koji su uložili golemi trud i znanje, prvo hrvatsko kritičko izdanje Ciceronovih *Govora protiv Katiline* konačno je dostupno i hrvatskim čitateljima.

Marko Tulije Ciceron (bista iz Kapitolskih muzeja)

JERUZALEM UGOSTIO 13. MEĐUNARODNU ZNANSTVENU KONFERENCIJU
INTERNACIONALNOG DRUŠTVA KLINIČKIH BIOETIČARA

Bioetika bez granica

Nakon 12. međunarodne znanstvene konferencije Internacionalnog društva kliničkih bioetičara (International Society for Clinical Bioethics) kojoj je 2015. domaćin bila Hrvatska, 13. konferencija održana je u Jeruzalemu 27. - 29. studenoga 2016. Pod vodstvom predsjednika društva fra **Luke Tomaševića**, profesora moralne teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu, na naslovnu temu “Bioetika bez granica”, recentne bioetičke probleme biomedicine i ambijantalne bioetike izložila su 43 predavača iz Hrvatske, Izraela, Japana, Kazahstana, Kine i Rusije.

Skup je bio posvećen kontinuitetu suvremenih izazova integrativnih bioetičkih paradigma, aktualnih problema medicinske etike, moralne teologije i filozofske antropologije, snaslovnom temom “Bioetika bez granica”. Među istaknutijim naglascima skupa bila je okolišna bioetika - posljednjih godina prilično zasjenjena užim medicinskim etičkim temama - o kojoj ovise holističke i soci-ambijentalne kvalitete čovjekova ži-

Bioetička konferencija u Jeruzalemu akademik Mislav Ježić, dr. sc. Ana Jeličić, doc. Suzana Vuletić, mr. sc. Silvana Karačić, prof. Luka Tomašević, dr. sc. Gordana Pelčić, dr. sc. Lada Zibar, doc. Ivana Tucak, prof. Ivan Pavić

vota, koju je u žarište pozornosti stavio papa **Franjo**. Skup je značajnu pažnju posvetio i detektiranju niza bio/etičkih opasnosti koje donose bio/ tehnološke intervencije u čovjekovu gensku - anatomsku i moralnu - strukturu, eugenička poboljšanja čov-

jeka, status pacijenta u kliničkim istraživanjima, ksenotransplantacije...

Poticajnom ozračju Konferencije osobitu je snagu davala činjenica da se Konferencija održavala u Jeruzalemu, uz sudjelovanje probranih znan-

stvenika, etičkih praktičara te filozofskih i teoloških mislilaca iz tako velikih kultura kao što su primjerice ruska, židovska ili japanska. Uz značajan broj hrvatskih znanstvenika iz teoloških, medicinskih i filozofskih krugova, skupu su nazočili predstavnici ne samo različitih unutarkršćanskih denominacija te židovstva i islama, nego i dalekostočnih religijskih i duhovnih tradicija. Ta je okolnost omogućila da sudionici pristigli iz tako različitih krajeva svijeta osim stručnih i znanstveno filozofskih tema i dilema podijele i svoje zabrinutosti i nade da se zajedničkim naporima i snagama može graditi mostove prema boljoj i sigurnijoj budućnosti. Nije slučajno da je upravo most bio simbol kojim se „otac“ bioetike, američki onkolog **V. R. Potter** poslužio kako bi dočarao ulogu bioetike u suvremenom svijetu. Gradivna snaga principa integrativnosti i pluriperspektivizma bioetike - kojima su upravo hrvatski mislioci dali tako znatan doprinos - u Jeruzalemu je tako višestruko potvrđena.

Referenti i teme

Shimon GLICK, Genetičko poboljšanje
Michael ALKAN - Einav LEVY - Sharon SHAUL - Yori GIDRON, Tretiranje zdravstvenog stanja izbjeglica u tranzitnim kampovima Srbije, Afganistana i Iraka
Boris JUDIN, Bioetička refleksija ljudskog poboljšanja
Elena G. GREBENŠČIKOVA, Ljudsko poboljšanje: definicija i distinkcija
Roman BELJALETDINOV, Tehničko poboljšanje moralnosti: hoće li biotehno-
loško poboljšanje unaprijediti ljude?
Pavel D. TIŠČENKO, Moralno biopoboljšanje i banalnost zla: povijesna i filozofska refleksija
Gordana PELČIĆ - Goran PELČIĆ - Jasenka Mršić PELČIĆ - Silvana KARAČIĆ, Tehničko poboljšanje medicinske edukacije: poboljšanje medicinskog obrazovanja i/ili udaljavanje od pacijenta
Farida Majlenova GABDELA KOVNA, Ljudsko samo-poboljšanje pomoću psiho-tehnologija. Uporaba NLP (Neuro-linguistic programming) oruđa za konstrukciju željene budućnosti
Olga POPOVA, Paradoksi biotehnoškog dizajna
Farida NEZHMETDINOVA, Bioetika i problem evaluacije dualne tehnologije
Pavo BARIŠIĆ, Bioetički principi u vrtlogu globalizacije
Mislav JEŽIĆ, Bioetika između globalizacije i specifičnih kulturoloških perspektiva
Sergej ŠEVČENKO, Studenti, mladi i biomedicinske profesije o “odgovornosti poboljšanja”
Farida NEZHMETDINOVA - Marina GURILEVA, Lekcije s olimpijskih igara 2016. i bioetika sporta
Suzana VULETIĆ - Luka TOMAŠEVIĆ - Ivan PAVIĆ, Tehnokratska paradigma ambijentalne degradacije unutar protektivnih granica bioetičkih naglasaka teološke enciklike “Laudato Si”
Luka TOMAŠEVIĆ - Ana JELIČIĆ, Okolišna bioetika i rođenje ekoteologije
Alan JOTKOWIĆ, Uloga naracije u židovskoj medicinskoj etici
Magdalena KOŽEVNIKOVA, „Inverzna ksenotransplantacija“ kao dio fenomena „ljudskog poboljšanja“: etičke dvojbe
Tsuyoshi AWAYA, Ušutkana savijest liječnika koji odstranjuju organe u Falun Gongu /Kini
Enver TOHTI BUGHDA, “Žetva” kineskih organa
Lada ZIBAR - Jelena BANJEGLAV - Sanja STIPANIĆ - Mladen KNOTEK - Ivana TUCAK, Što o ilegalnim bubrežnim transplantacijama misle hrvatski kronični pacijenti na hemodijalizi?
Gordana PELČIĆ - Silvana KARAČIĆ - Galina L. MIKIRTICHAN - Olga I. KUBAR - Frank J. LEAVITT - Michael CHENG-TEK TAI - Naoki MORISHITA - Suzana VULETIĆ - Luka TOMAŠEVIĆ, Cijepljenje i religija
Marina Elisovna GURILEVA, Sigurnost pacijenata u kliničkim studijama
Jaro KOTALIK, Bioetičari i legalna administracija liječnički asistirane smrti
Haim MARANTZ, Kantovi moralni i politički spisi – filozofija ili ideologija?
Frank (Yeruham) LEAVITT, Volim negiranje

ZORAN MALENICA, 1949.-2015.

Znanstvenik koji je odgojio naraštaje splitskih pravnika i sociologa

Piše:
VELIMIR KARABUVA

Zanimljiva knjiga o jednom divnom čovjeku i znanstveniku kakav se rijetko rađa. Ovo je knjiga o Zoranu Malenici, sveučilišnom profesoru Pravnog fakulteta u Splitu, koju je pripremila i uredila Zoranova supruga Marica, a koju je kao urednik potpisao Zoranov dugogodišnji prijatelj prof. dr. sc. Mirko Banjeglav.

Istaknuti sociolog hrvatskog društva

Zoranova supruga osmislila je koncepciju knjige, prikupila sav dostupan materijal, odabrala fotografije, animirala prijatelje i suradnike. Marica je s ovom knjigom „željela zaokružiti četiri desetljeća ljubavi i suživota sa svojim životnim partnerom“. Željela je u njoj, istaknut će Banjeglav, prije svega svojoj djeci i unucima, a potom i brojnim prijateljima i poznanicima ostaviti svjedočanstva o Zoranu koji su ga poznavali, s njim surađivali i s njim se družili, a objavljivanjem nekih od neobjavljenih tekstova još jednom i podsjetiti na vrlo širok raspon tema i problema, istraživanja i analiza s različitim društvenih područja kojima se u svom znanstvenom i publicističkom radu bavio.

Prigodom dvogodišnjice smrti uglednog splitskog sveučilišnog profesora, predstavljamo knjigu “Hommage Zoranu Malenici” (Redak, Split, 2016.) urednika Mirka Banjeglava

Cijela knjiga strukturirana je u četiri tematska poglavlja: prvo, „*Iz pisane ostavštine*“, drugo, „*Dnevnički zapisi*“, treće, „*Bibliografija*“ i četvrto, „*Kolege, suradnici, studenti i prijatelji o Zoranu*“. Na početku knjige je *Predgovor* i vrlo sadržajan tekst prof. dr. sc. Anđelke Milarovića o znanstvenom djelovanju Zorana Malenice i njegovoj teoriji o *sociologiji siromaštva*. Na kraju knjige nalazi se izbor iz obiteljskih fotoalbuma i vrlo emotivno stročen pogovor Zoranove supruge.

U prvim poglavljima („*Iz pisane ostavštine*“) objavljeni su samo neki od radova (znanstveni i stručni tekstovi, novinarski članci, komentari i kolumne te neki intervjui) napisani tijekom posljednje četiri godine Zoranovog života (2010.-2015.). Među njima je i nekoliko onih koji se prvi put objavljuju u ovoj knjizi, što je i naznačeno. Tematski, ovi radovi pokrivaju glavna područja njegovog znanstvenog i publicističkog interesa kao istaknutog sociologa hrvatskog društva: društva stratifikacija

i sve izrazitije raslojavanje našeg društva s osobitim naglaskom na fenomen siromaštva, njegove uzroke, opasnosti i posljedice, problem sve raširenije korupcije, neadekvatnog i zastarjelog sustava obrazovanja i generiranje upitnih kriterija društvenih vrijednosti te posebna cjelina u kojoj su u središtu aporije naše (laičke) države, tj. propitivanje ponašanja (uglavnom) Katoličke crkve i kritičko ocjenjivanje (zalaganje za kritički dijalog) njezinoga ponašanja u suvremenim društvenim i političkim procesima u našoj zemlji zadnjih nekoliko godina. Stoga su prilozi u tom poglavljju svrstani u četiri odvojene cjeline: „*Siromaštvo pod sociološkim povećalom*“, „*Hrvatska pred izazovima*“, „*Aporije laičke države*“ i „*Sjećanja*“ (tj. nekrolozi nekolicini istaknutih hrvatskih sociologa i publicista koje je Zoran posebno uvažavao).

Zaljubljenik u knjige

U drugom poglavljju, pod naslovom „*Dnevnički zapisi*“, odabrani su dijelovi zapisa na-

stalih tijekom posljednjih šest mjeseci Zoranova života, nastalih u razdoblju od 27. srpnja 2014. do 25. siječnja 2015. godine.

Dnevnički zapisi također potvrđuju da je Zoran bio zaljubljenik u knjige, koje je pribavljao i čitao svakodnevno, u svakom slobodnom trenutku i na svakom mjestu, podjednako kao i brojne dnevne i tjedne listove i časopise. Čitao je i bilježio svjedočanstva o brojnim društvenim, političkim, stručnim i znanstvenim događajima, na lokalnoj, nacionalnoj, ali i svjetskom razini, pratio i komentirao novoizišle knjige, ali i pojedina filmska, kazališna i likovna ostvarenja te brojna umjetnička i kulturna događanja koja je redovito posjećivao sa svojom suprugom. Iz dnevničkih zapisa vidljiva je i njegova strast za praćenjem sportskih događaja, osobito nogometa, košarke, atletike i tenisa, koje je i sam rekreacijski često i rado igrao, ali posebna njegova radost i uživanje bilo je u obiteljskim okupljanjima, događajima i slavljenjima.

Treći dio knjige, pored osnovnih biografskih podataka, donosi i prilično opsežnu bibliografiju radova, počevši od prvih tekstova objavljenih i listu studenata Fakulteta političkih nauka i *Studentskom li-*

stu, preko brojnih priloga u stručnim i znanstvenim časopisima, autorskih knjiga i knjiga u kojima je bio koautor, urednik ili priređivač, potom novinskih tekstova, izjava, komentara i intervjua danih tiskanim i elektroničkim medijima pa sve do posljednjeg teksta, kolumne napisanog svega nekoliko sati prije smrti za zagrebački portal banka.hr i objavljenog posthumno na tom portalu 9. ožujka 2015.

Sociologija siromaštva

U rasponu od 45 godina Zoran je objavio devet knjiga (što kao autor, suautor ili suurednik), 80-ak znanstvenih, preglednih i stručnih radova te priloga i rasprava, 70-ak recenzija, prikaza i osvrta te više od 300 članaka, kolumni, intervjua i izjava u brojnim dnevnim i tjednim listovima. Stručne članke i recenzije najčešće je objavljivao u časopisima: *Naše teme*; *Kulturni radnik*; *Društvena istraživanja*; *Pogledi*; *Pitanja*; *Gledišta*; *Politička misao* i *Revija za sociologiju* te u zbornici Pravnog fakulteta u Splitu. Sudjelovao je u realizaciji više znanstvenih projekata, a u nekim od njih bio je i voditelj.

Četvrti dio knjige zaprematju tekstovi Zoranovih kolega,

suradnika, studenata i prijatelja. Govori njegovih kolega, suradnika i studenata na komemoraciji svjedoče da je Zoran bio uvažen kao znanstvenik široka obrazovanja, vrstan pedagog i dobar kolega koji je odgojio brojne naraštaje splitskih pravnika i sociologa. Posebno prilozi njegovih studenata najbolje govore o tome da je među njima bio omiljen profesor, uvažavan i rado slušan predavač, strog ali pravedan ispitivač, nastavnik koji je uvijek imao vremena za pitanja i srdačne razgovore sa svojim studentima, kojima je tako rado davao savjete i poticao ih na daljnje obrazovanje.

Zoran Malenica ostat će zapamćen i kao dobar čovjek i vrsni znanstvenik i sveučilišni profesor. Ali ono po čemu će trajno ostati u hrvatskoj znanosti (uz Zorana Šućura, Predraga Bejakovića i Marinka Škaru) jest njegova tranzicijska teorija o *sociologiji siromaštva* u okviru hrvatske sociologije.

Piše:
GORAN SUČIĆ

Namjera ove znanstvene monografije usmjerena je praćenju razvoja suvremenog doba okarakteriziranog brojnim nesaagledivim i teško uhvatljivim znanstvenim, tehničkim i društvenim promjenama. S obzirom da institucije odgoja i obrazovanja postaju značajna poluga razvoja jedne zemlje, pretpostavlja se da bi ih trebalo organizirati tako da mogu pratiti sve promjene svoga vanjskog i unutrašnjeg okruženja. Ovu misiju institucije obrazovanja mogu ostvariti novim definiranjem i redefiniranjem temeljnih činitelja nastavnog procesa, s fokusom na promjenu paradigmi: od stare u novu paradigmu, a suodnos i integriranost kao sredstvo. To zahtijeva drugačiju, otvoreniju i fleksibilniju organizaciju kurikuluma nastavnog procesa, a u ovom slučaju riječ je o promjeni perspektiva u umjetničkom području odgoja i obrazovanja.

Fleksibilnost u odabirima

Monografija problematizira područje nastave i proces odgoja i obrazovanja u umjetničkim područjima, kao i nedostatak međusobne komparativnosti i komplementarnosti. Važno je potaknuti potrebu da se promijeni dosadašnja podijeljenost zatvorenog predmetnog tipa poučavanja umjetničkih predmeta u pravcu aktivnih i kreativnih metoda poučavanja, koje će suodnosom objedinjavati više predmeta iz umjetničkog područja. Otvoreni model zagovara

ZNANSTVENA MONOGRAFIJA PROF. GORANA SUČIĆA

Promjena perspektive u umjetničkom području odgoja i obrazovanja

U znanstvenoj monografiji ‘Integrirani razvojni kurikulum u umjetničkim područjima’ Gorana Sučića, autor osmišljava i nudi model u kojem nastavni proces predstavlja proizvod nove paradigme gdje se ne inzistira na rezultatu, koliko u prvi plan stavlja proces kojim se do njega dolazi

i preporučuje fleksibilnost u određivanju programske orijentacije i koncepcije, u odabiru sadržaja, aktivnosti i metoda poučavanja.

Osmišljava se i nudi model u kojem nastavni proces predstavlja proizvod nove paradigme gdje se ne inzistira na rezultatu, koliko u prvi plan stavlja proces kojim se do njega dolazi, ne odbacujući posve tradicionalne metode, ali koji postavlja stroge zahtjeve implementacije najsuvremenijih tehnologija, umjetničkog doživljaja, njegovanja motoričko-psihološke sastavnice koristeći estetiku kao vrijednosnu metodu i instrument. Ovim fenomenom jačanja uloge procesa, a ne rezultata ili ishoda, ulazimo u teoriju evaluacijskoga formativnog procesa u odnosu na refleksiju i sumativni evaluacijski proces, za koje znamo da su uzročno povezani.

U fazi istraživanja i pilot-projekta, koji je implementiran kroz duži vremenski period, nazvan Poli-art model s modulima potpisan od istog autora, inzistira se da svi sudjeluju u pružanju i prihvaćanju umjetničkih sadržaja uz stalno razvijanje, njegovanje i razotkrivanje interesa, sklonosti, smisla i ljubavi prema umjetnosti i umjetničkom stvaralaštvu, jer pravo na doživljaj imaju svi.

Pravo na doživljaj

Poli-art se nameće sa svojim modulima kao sastavni i neobavezni dio razvojnog integriranog kurikuluma i zalaže se za preispitivanje, redefiniranje postojećeg, te za holističko osmišljavanje, interpretaciju i sagledavanje svih mogućih promjena u kurikulumu umjetničkog područja odgoja i obrazovanja.

Mogli bismo govoriti o novom pojmu ili poli-kognitivnosti, gdje se već nazire ideja o po-

O autoru

Znanstvena monografija Goran Sučić autor i skladatelj većeg broja glazbenih djela, projekata, knjiga, obrada, znanstvenih i stručnih članaka kao i multimedijalne knjige «Odraslo djetinjstvo», multimedijalne monografije Poli-art, Glazbena vizualizacija–Likovna slušaonica. Autor je 6. knjiga – monografija, preko 40 objavljenih znanstvenih radova kao i preko 55 umjetničkih radova. U znanosti je dao veliki doprinos u stvaranju nove paradigme umjetničkih područja u odgojno-obrazovnom sustavu pod nazivom Poli-art model s razrađenim modulima, koji se implementiraju u pedagoško-metodičku praksu predstavljajući ga kao majstora slike i zvuka.

Promocija znanstvene monografije ‘Razvojni integrirani kurikulum u umjetničkim područjima’ Gorana Sučića. Na fotografiji Anči Leburić, Aleksandar Jakir i Goran Sučić

JAKOV PRKIC/HANZA MEDIA

li-artu, pri čemu se znanje, baš kao i razumijevanje, integriranje, analiza, sinteza i evaluacija, proširuju na niz aspekata interdisciplinarne i multidisciplinarne sfere. Povezivanje sadržaja u umjetnosti ne smije zanemariti i zapostaviti autonomnost bilo koje umjetnosti.

Preopterećenost spoznajnom komponentom

Sobzirom na opsežnost svog sadržaja, monografija će zasigurno biti korisna odgajateljima, učiteljima, zatim glazbenim pedagogima i pedagogima drugih umjetničkih područja u osnovnim, srednjim glazbenim, primijenjenim školama, studentima nastavnčkih studija te drugima koji se bave ovom problematikom.

Osim područja glazbe, monografija proširuje mogućnosti suodnosa glazbe s drugim područjima u umjetnosti, koji se isključivo gradi na interesu i sklonosti same mlade osobe,

kreativnosti učitelja - odgajatelja, zainteresiranosti roditelja kao partnera u procesu. Proces suodnosa među predmetima ili područjima nije strogo određen niti je metodička uputa, nego otvorenost prema razvoju doživljajne komponente, jer će svaka od umjetnosti dati doprinos te pojačati interes i doživljaj u mlade osobe.

U današnjem općem obrazovanju dijete je preopterećeno mnoštvom podataka i činjenica, dakle spoznajnom komponentom, dok mu je istovremeno uskraćena mogućnost doživljaja. Kako bismo potaknuli ravnomjeran razvoj suvremene mlade osobe, u ovoj monografiji smo pokušali otvoriti, na znanstvenim osnovama, perspektivu prema novoj paradigmi doživljaja u okviru onog područja za koje dijete pokazuje sklonost i interes. Na taj način se stvara okruženje za otvoreni razvojni kurikulum jednakih prilika za sve sudionike.

PEDALA & PATIKA

Sportsko-rekreativni projekti na Sveučilištu u Splitu

Splitski sveučilišni sportski savez je od ove godine uz brojne sportsko natjecateljske projekte, studentima Sveučilišta u Splitu ponudio i neke nove rekreativne aktivnosti. Grupni oblik vježbanja **UniST workout** održava se od listopada, a početkom ove godine započeo je i projekt **Pedala&Patika**, a sastoji se od dvije faze. U sklopu

prve faze je za studente i djelatnike Sveučilišta osigurao 50 startnih mjesta za Splitski polumaraton koji se održava 26. veljače. Kako bi se što bolje pripremili za utrku, započelo se sa zajedničkim treninzima svake subote na Marjanu te su studenti dobili plan i program treninga i prehrane. Druga faza projekta započet će 1. ožujka, a sastojat će se od dva dijela – škole

trčanja koja će se održavati na Marjanu, dva puta tjedno u popodnevnom satima te od izleta vikendom na kojima će se biciklirati i pješaćenjem, odnosno pedalom i patikom kako sami naziv projekta sugerira, obilaziti obližnje lokacije poput Mosora, Kozjak, obližnjih otoka i slično. Cilj je projekata animirati što veći broj studenata i promovirati

tjelesno vježbanje te brigu za zdravlje kod studenata, zdravo ponašanje i zdrave stilove života, tjelesnu aktivnost kao redovitu svakodnevnu aktivnost, unaprijediti i promovirati sveučilišni sport kao važan aspekt

studentuskog života, povećati atraktivnost sveučilišta i studentskog života u našoj sredini.

“Ovo je tek početak aktivizma Sveučilišta u Splitu u području rekreacije. Uz sportska natjecanja koja su već na konkretnoj kvantitativnoj razini, rekreativni sadržaji su nešto na što trebamo obratiti pozornost u narednom periodu kako bi, sukladno ciljevima našeg akcijskog plana, još više povećali broj aktivnih studenata. Na taj način ćemo dodatno utjecati na povećanje atraktivnosti Sveučilišta i studentskog života u našoj sredini. Potencijal našeg Sveučilišta u ovom području je ogroman a mi želimo biti prepoznatljivi u Europi kao aktivno, zdravo Sveučilište s vidljivim rezultatima u području sportskog sustava”, izjavio je rektor Šimun Adelinović. **ŠIME VERŠIĆ**

Unisport stolni tenis

Natjecanje Unisport stolni tenis održano je u prostorijama stolnoteniskog kluba Split 14. i 15. prosinca. Prvog dana na rasporedu je bilo pojedinačno natjecanje u obje konkurencije, a igralo se kup sistemom na ispadanje. Među studenticama je najbolja bila Romana Čoso s PMF-a, koja je kroz repasaž izborila finale i tamo s trona skinula prošlogodišnju pobjednicu Anu Kuić s Odjela za stručne studije, koja ju je ranije tijekom turnira uvjerljivo pobijedila rezultatom 3:0, dok se bronom okitila Lucija Radaš s KTF-a. U muškoj konkurenciji je također prošlogodišnji prvak Vedran Bakač (Stručni studij) poražen u finalu, a bolji je bio Josip Mustapić s Kineziološkog fakulteta, dok je bronca pripala Milanu Žakuli, također sa Stručnih studija. Drugi je dan natjecanja bio rezerviran za ekipna nadmetanja, a u ženskoj konkurenciji poredak je bio kao i u pojedinačnoj – prvo mjesto, predvođene Romanom Čoso, osvojile su studentice PMF-a, druge su bile djevojke sa Stručnih studija, dok je treće mjesto zauzela mješovita ekipa KTF-a i Pravnog fakulteta. Kod studenata se Stručni studij uspio „osvetiti“ KIF-u za poraze u pojedinačnoj konkurenciji pa su tako osvojili zlato, dok se KIF morao zadovoljiti drugim mjestom. Treće mjesto zauzeli su lanijski prvaci s Ekonomskog fakulteta.

ŠIME VERŠIĆ

UNISPORT FUTSAL LIGA

Zadrani bez greške, VERN uvjerljiv kroz kvalifikacije

U Zadru su 14. i 15. prosinca odigrane utakmice kvalifikacijske skupine JUG Unisport futsal lige, s ekipama Sveučilišta u Zadru, Sveučilišta u Dubrovniku, Veleučilišta u Šibeniku te Veleučilišta N. Tesle u Gospiću. Zadrani su kao prošlogodišnji sudionici završnice Unisport futsal lige veoma autoritativno, s tri pobjede, odradili ove kvalifikacije. Uz poznata lica u ekipi Zadra mogli smo vidjeti i nekoliko novih igrača, koji će pokušati pridonijeti kvaliteti njihovih izvedbi. Dubrovčani su ove godine pokazali napredak te uspjeli napraviti dobar rezultat. Dvije pobjede i jedan poraz od Zadra donijeli su im drugu poziciju u ovoj skupini te dodatne kvalifikacije za popunu lige. Šibenčani su zauzeli treće mjesto s dva poraza i jednim neriješenim rezultatom s direktnim suparnicima, Veleučilište u Gospiću, zbog bolje gol-razlike. Gospićani kvalitetom nisu slabija ekipa od Dubrovčana i Šibenika, no zbog kratke klupe nisu uspijevali zadržati igru na potrebnoj razini i nisu ušli u dodatne kvalifikacije.

Varaždin je 19. prosinca bio domaćin 4. i 5. kola kvalifikacijske skupine SJEVER u kojoj je nastupilo pet ekipa (VERN, Sveučilište u Rijeci, TVZ, ZSEM i Sveučilište Sjever).

Ekipa VERN-a je kao prvo-

plasirana ekipa u ovoj skupini stekla pravo nastupa u Unisport futsal ligi s četiri pobjede i gol razlikom +14 (20-6), što dokazuje da su ove godine motivirani i spremni pokazati svima da je prošla sezona bila ipak podbačaj za ovu ekipu u kojoj igra pregršt vrhunskih igrača futsala.

Riječani su se vratili u stvarno zanimljivu izdanju te će se kao drugoplasirani u ovoj skupini pokušati izboriti za mjesto u ligi kroz dodatne kvalifikacije. Ekipa iz Rijeke igra zanimljiv futsal i čini se da imaju ogroman potencijal za napredak. Ekipa Tehničkog veleučilišta u Zagrebu (TVZ) još je jedna ekipa koja je u zadnjim godinama napredovala i sada imaju šansu domaći se nastupa u ligi kroz dodatne kvalifikacije. Iza Riječana su samo zbog slabije gol-razlike, što nam daje za pravo da će u dodatnim kvalifikacijama biti važan čimbenik. Bravo i za voditeljicu Nataliju Šepar, koja je prepoznala trud svojih studenata te im omogućila uvjete za napredak.

Ekipa Zagrebačke škole ekonomije i managementa (ZSEM) podbacila je u odnosu na prošlu sezonu kada su bili dio lige. Treba im novi zamah kako bi se vratili na razinu na kojoj su bili prošle sezone, no poznavajući njih, znamo da će to biti tako. **UNISPORT.HR**

MAJA OSMANCEVIĆ

DNEVNIK
MATURANTICEMatura –
ispit ili ritual
prijelaza?

Dalo bi se pretpostaviti da, tko god je skovao termin “zimske radosti”, nisu doživjeli “radosti” orkanske bure. Nadobudno sam vjerovala da će me hladnoća gradskih ulica potaknuti na rad u toplini vlastitog doma, ali drugo polugodište je započelo, a sve što sam ovih praznika dovršila je drugu sezonu serije “Narcos”.

Ipak, moj mi ego ne dopušta kognitivnu disonancu, stoga sam svoj nerad (ili, recimo to blaže, odgađanje rada) opravdala pletorom razloga iz koje, kao najuzemljenije, izvlačim ono – “Još je prerano.” Mature započinju 6. lipnja i istina je da gradiva ima mnogo – nakon 4 školske godine, bilo bi čudno da nema – ali nije da nismo bili tu kad se ono obrađivalo. Ja na to gledam poput crteža za koji već imam skicu. Sad samo treba malo nadoraditi. Uostalom, svatko ima preferiranu dinamiku rada, a ja slučajem spadam u onu kategoriju ljudi koja će radije zagrijati stolicu do temperature vrenja u periodu od 2-3 mjeseca nego to razvući na 6 mjeseci učenja umjerenim tempom.

Jedino što već obrađujem intenzivno su književna djela kojih se na višoj razini mature iz hrvatskog javlja 50-ak – što u eseju, što u ispitnom dijelu – a najveća ironija je što mi se čini da neka od tih djela sadrže mnogo veće i važnije lekcije od bilo kojeg udžbenika kojeg listamo. Osim toga, književnost je posebna po tome što je uistinu jedini dio gradiva za maturu gdje se naše mišljenje zaista važi. Na predavanjima ostalih predmeta, mi, učenici, smo više-manje pasivni primatelji informacija dok su profesori ti koji aktivno djeluju. U kontrastu s tim, čar književnosti je što ne dozvoljava letargiju. Do interpretacije toga “što je pjesnik htio reći” se dolazi samostalno, a predavači u tom procesu služe samo kao medij za dolaženje do te spoznaje.

Rekavši sve to, čini mi se da čitanje i analiziranje beletristike može uvelike pomoći svima onima koji se pripremaju samima iako sam pod dojmom da takvih nema mnogo. Samostalno pripremanje ima svoje prednosti od kojih se, kao najočitiije, ističu mogućnost prilagodbe vlastitom tempu i potpuna sloboda pri odabiru koji predmet obrađivati kada. Istovremeno, to je dvosjekli mač – baš zbog slobode koju si dopuštamo kad smo sami svoji “šefovi”, može se desiti da se ne discipliniramo dovoljno. U drugu ruku, većina srednjih škola izlazi ususret svojim učenicima pa profesori, uz redovne sate, organiziraju i one dodatne predsatima ili vikendima. U ovom slučaju je, naravno, veliki plus što se profesionalna pomoć dobije besplatno, ali zbog velikog interesa, učionice tim satima najčešće budu prepune pa se profesori ne mogu posvetiti pojedinačnom napretku i razumijevanju učenika. Iz tih razloga, najveći se broj maturanata odlučuje na privatne pripreme (bilo kod specijaliziranih centara ili nekog od brojnih držača repeticija).

Doduše, svo ovo vrijeme pričam o pripremanju za maturu, ali da bismo pričali o tome, podrazumijeva se da znamo za koje se predmete spremamo. Još nepunih mjesec dana i postupak prijave ispita državne mature će biti završen. S obzirom da je proces započeo već 1. prosinca, sigurna sam da postoje oni koji su svoje izborne mature prijavili do sada – dapače, nekima je to vrlo bezazlen proces iz razloga što trebaju prijaviti samo jedan ili dva izborna predmeta. Problem se pojavljuje onim ljudima čiji su interesi poprilično disparatni, ali i onima koji još ne poznaju što ih uistinu zanima.

Tako nas matura dovodi ne samo do spremanja za tercijarno školovanje, već nas tjera i na usklađivanje svih svojih identiteta (ili na potragu za istim). U svakom slučaju, koliko god se dobro poznavali ili ne, bolje je prijaviti viška nego manjka jer, kao što već svi znamo, nakon 15. veljače će mature biti moguće objavit, ali ne više i prijaviti.

Čudno je to koliko promjena jedna školska godina može donijeti. Osjećam se kao da je ovo sve jedan veliki ritual prijelaza od kojeg su neki procesi, poput same mature, jako svjesni i predviđeni, a drugi, kao učestalo preispitivanje sebe i svojih odluka, kao da su nam se prišuljali s leđa i, bez našeg znanja, prate nas htjeli mi to ili ne. Jedino što nam preostaje je da skupimo strpljenja i vidimo gdje ćemo biti na kraju prijelaza.

maja.osmancevic.mo@gmail.com

Piše:

DORINA
SRAKA,INSTITUT ZA
DRUŠTVENA
ISTRAŽIVANJA U
ZAGREBU

Nepristupačnost visokog obrazovanja svim društvenim skupinama još je uvijek aktualna tema u hrvatskom društvu, bez obzira na mnoge prosvjede organizirane na sveučilištima. U zborniku radova *Koji srednjoškolci namjeravaju studirati?* – pristup visokom obrazovanju i odabir studija analiziraju se upravo čimbenici koji utječu na odluke o odabiru studija srednjoškolaca. Knjiga donosi pregled istraživanja nastao u sklopu projekta »Socijalni identiteti, pristup visokom obrazovanju i odabir studija« i u jedanaest poglavlja donosi rezultate istraživanja i prijedloge mjera usmjerenih na smanjivanje nejednakosti u pristupu obrazovanju.

Nakon početka provedbe bolonjskog procesa, u Hrvatskoj su se vodile brojne rasprave o pitanju društvene jednakosti u pristupu visokom obrazovanju. Bolonjskim se procesom otvorilo pitanje dostupnosti visokog obrazovanja svima, što je za učenike značilo (ne)odabiranje nastavka školovanja na visokoškolskoj razini na temelju vlastitih sposobnosti. Pozadina naoko idealno zamišljenoga pravednog načina odabira nastavka školovanja pokazuje da odabir studija ovisi o društvenim, institucijskim i individualnim čimbenicima.

Rasti i zaostajanje

Urednica Branislava Baranović u prvom poglavlju (»Razvoj i socijalna dimenzija visokog obrazovanja u Hrvatskoj«) nudi pregled razvoja visokog obrazovanja od vremena socijalizma naovamo, s naglaskom na društvenoj dimenziji. Analizira promjene koje su se događale na razini osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja i daje uvid u probleme koji se pojavljuju s komercijalizacijom visokog obrazovanja. U analiziranom razdoblju, od šezdesetih godina 20. stoljeća do 2014. godine, broj studenata u Hrvatskoj se znatno povećao, ali se još uvijek u tom pogledu bilježi zaostajanje za brojnim državama članicama Europske unije. Nakon pregleda razvoja visokog obrazovanja autorica ističe da je potrebna veća inkluzivnost visokog obrazovanja.

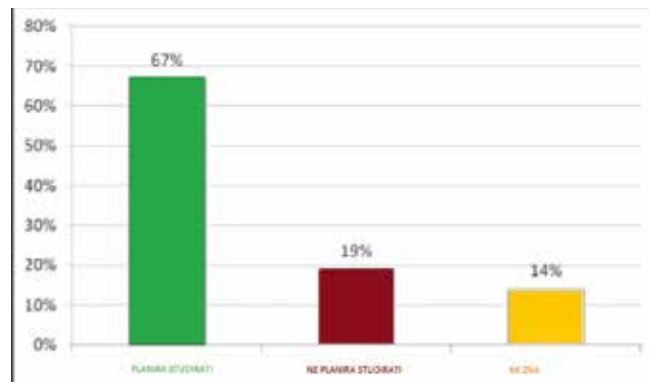
Poglavlje »Sociološki pristupi razumijevanju društvenih nejednakosti u obrazovanju« autora Saše Puzića i Ive Košutić ponajprije je usmjereno na analizu dviju teorijskih perspektiva – konfliktne i funkcionalističke. Dok konfliktna objašnjava kako obrazovanje pomaže održanju postojećih klasnih odnosa, funkcionalistička temelji svoja viđenja na meritokratskim načelima. Autori se potom orijentiraju na standardne okvire za istraživanje obrazovnih nejednakosti – na Bourdieuvu i Boudonovu teoriju obrazovanja. Koristeći se postavkama Bourdieuve teorije, autori analiziraju posjedovanje ekonomskog, društvenog i kulturnog kapitala učenika i zaključuju kako obrazovni sustav odgovara kulturi viših društveno-ekonomskih klasa.

U poglavlju »Teorijsko-empirijski pregled objašnjenja rodni razlika« autorica Ivana Jugović bavi se pregledom ključnih teorijskih i empirijskih

ZBORNIK UREDNICE BRANISLAVE BARANOVIĆ

Koji srednjoškolci
namjeravaju studirati?

U zborniku radova “Koji srednjoškolci namjeravaju studirati? – pristup visokom obrazovanju i odabir studija” analiziraju se čimbenici koji utječu na odluke o odabiru studija srednjoškolaca

Podaci o želji za studiranjem kod srednjoškolaca

skih tumačenja razloga u pozadini razlika obrazovnih odabira i dostignuća kod djevojaka i mladića. Pokušava dati odgovor na pitanje zašto mladići bilježe bolja postignuća i veći interes za fiziku i matematiku u odnosu na djevojke. Analizom šest čimbenika, autorica objašnjava rodne razlike u obrazovnim odabirima tog područja i promišlja koliko su te razlike utemeljene.

Utjecaj društvenog kapitala

U tekstu pod naslovom »Teorijske osnove, ciljevi i metodologija istraživanja« cilj je bio ispitati učinke društvenih, institucijskih i individualnih karakteristika na obrazovna dostignuća i odabire povezujući Bourdieuvu teoriju prakse i Ecclesinu teoriju očekivanja i vrijednosti.

Iva Košutić, Saša Puzić i Karin Doolan u radu »Društveni i institucionalni aspekti odluke o studiranju i odabira visokoškolske institucije« iznose rezultate analiza usmjerenih na razlike među učenicima prema obrazovnim odabirima (ne)studiranja i odabirima sveučilišta/veleučilišta s obzirom na posjedovanje društvenoga, ekonomskog i kulturnog kapitala. Autori dolaze do podataka kako su kod odluka o nastavku školovanja važne neformalne društvene veze te da je stupanj obrazovanja roditelja povezan s pristupom visokom obrazovanju. Na

kraju poglavlja upozoravaju i na sve veći jaz između manje prestižnih obrazovnih institucija, koje uglavnom upisuju učenici nižih društvenih slojeva, i etabliranih fakulteta, u kojima su u većini studenti iz viših slojeva.

Prilog »Rodna dimenzija odabira područja studija« Ivane Jugović objašnjava koliko se prema ključnim konceptima Ecclesine teorije očekivanja i vrijednosti te Bourdieuve teorije prakse razlikuju učenici koji biraju različita područja studija. Analiza rodni razlika u odabiru područja studija pokazuje da većina djevojaka planira upisati društveno-humanistički studij, a mladići tehnički studij.

U poglavlju »Regionalni aspekti odluka o studiranju, distribucija kapitala i namjera studiranja« autorice Olge Klepač istražuju se razlike između učenika različitih regionalnih skupina prema školskom uspjehu, namjerama studiranja i procjeni vjerojatnosti upisa studija na određenom tipu institucije. Regionalne razlike istražuju se i prema socioekonomskoj situaciji obitelji, prema obrazovanju roditelja, prema stupnju obrazovanja obiteljskih prijatelja i prema uspjehu učenika. Rezultati istraživanja pokazuju kako učenici zagrebačke regije imaju najpovoljniju strukturu posjedovanih kapitala i pokazuju bolji opći uspjeh – u odnosu na uče-

nike iz Slavonije, koji posjeduju niže razine kapitala i slabiji opći uspjeh, što je autorici bila početna pretpostavka.

(Ne)pravednije društvo

Na temu »Socijalna dimenzija europskog visokog obrazovanja« Pavel Zgaga objašnjava društvenu dimenziju bolonjskog procesa, njezin razvoj u okviru Europskog prostora visokog obrazovanja i analizira što države članice Europske unije poduzimaju u tom pogledu. Autor zaključuje da visoko obrazovanje ne čini društvo pravednijim, bez obzira na kontinuiranu tranziciju od elitnog do masovnog obrazovanja.

Thomas Farnell u poglavlju »Od empirijskih istraživanja do obrazovne politike: okvir za formuliranje preporuka za socijalnu dimenziju visokog obrazovanja« nastoji osmisliti politiku za formuliranje konkretnih preporuka za obrazovnu politiku u Hrvatskoj. Autor navodi niz izazova vezanih uz nejednakosti u obrazovnom sustavu Hrvatske i nudi sustavan prikaz preporuka konkretnih mjera i intervencija za unapređivanje socijalne dimenzije visokog obrazovanja.

Uradu »Pregled javnih politika vezanih uz uspostavu jednakih obrazovnih mogućnosti za žene i muškarce« Helena Štimac Radin bavi se najvažnijim nacionalnim i međunarodnim javnim politikama ravnopravnosti spolova u području rodno osviještenoga obrazovanja. Autorica zaključuje kako su žene još uvijek u nepovoljnijem položaju na tržištu rada, bez obzira na prepoznatu potrebu za uklanjanjem rodni stereotipa u obrazovanju.

Knjiga upućuje na niz zabrinjavajućih činjenica vezanih uz nejednakosti u pristupu visokom obrazovanju. Bez obzira na promjene unutar sfere obrazovanja, ono i dalje ima hijerarhijsku strukturu, a učenici koji pripadaju višim društveno-ekonomskim slojevima u većoj mjeri nastavljaju svoje školovanje na sveučilištima s obzirom na posjedovanje više razine kulturnog, društvenog i ekonomskog kapitala. U hrvatskom obrazovnom sustavu vidljive su i rodne nejednakosti, a učenici iz nižih društvenih slojeva često obrazovni sustav doživljavaju stranim. No, na temelju predstavljenih rezultata istraživanja, autori su predložili konkretne mjere za smanjenje nejednakosti u obrazovanju i time dali vrijedan doprinos osmišljavanju javnih politika potrebnih za ostvarenje tog cilja.

(prikaz izvorno objavljen u Reviji za sociologiju)

Preporuke za smanjenje društvenih nejednakosti u visokom obrazovanju

- Produženje osnovnog obrazovanja i širenje obuhvata predškolskog obrazovanja
- Reformiranje srednjoškolskog strukovnog obrazovanja
- Osnaživanje uloge nastavnika u školi i savjetnika za profesionalno usmjeravanje izvan škole
- Što ranije informiranje učenika o važnosti visokog obrazovanja na tržištu rada
- Daljnje unapređenje različitih mjera materijalne potpore studentima (smještaj, stipendije itd.)
- Osmišljavanje pro-grama edukacije nastavnika i stručnih suradnika za pružanje pomoći učenicima u obrazovnom usmjeravanju
- Donošenje mjera obrazovne politike na svim razinama
- Jačanje materijalnih i kadrovskih pretpostavki za poboljšanje kvalitete obrazovanja u školi-lama u područjima sa slabijim ekonomskim i kulturnim resursima.
- Tijekom profesionalne i obrazovne orijentacije učenika i učenika razvijati svijest o rodnoj jednakosti, odnosno jednakoj primjerenosti svih zanimanja za žene i muškarce